

Talousarvio 2022

Taloussuunnitelma 2023-2024

Kaupunginhallitus 15.11.2021 § 420

Kaupunginvaltuusto 29.11.2021

raisio

SISÄLLYSLUETTELO

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2022	1
2. TOIMIALOJEN KATSAUKSET VUOTEEN 2022	3
2.1. Elinvoima- ja kilpailukykytoimialan vuosi 2022	3
2.2. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan vuosi 2022	5
2.3. Sosiaali- ja terveystoimialan vuosi 2022	6
3. TALOUSARVION YLEISET LÄHTÖKOHDAT	7
3.1. Yleinen taloudellinen tilanne	7
3.2. Kuntien verotulot	9
3.3. Kuntien valtionavut	9
3.4. Raision kaupungin talouden ja toiminnan lähtökohdat	10
3.5. Raision kaupungin strategia	18
3.6. Ilmastotyö	19
4. RISKIENARVIOINTI JA –HALLINTA	21
4.1. Käsitteet	21
4.2. Raision kaupungin riskiluokitus	22
4.3. Riskienhallinta osana taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia	23
4.4. Varautuminen ja jatkuvuuden hallinta	23
4.5. Tytäryhteisöjen varautuminen	23
4.6. Lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaisten kokonaisuuksien riskitaulukot.....	24
4.6.1. Kh, konserni	24
4.6.2. Kh, kaupunkikehitys	25
4.6.3. Lupalautakunta	26
4.6.4. Infralautakunta	27
4.6.5. Sivistyslautakunta	28
4.6.6. Vapaa-aikalautakunta	28
4.6.7. Sosiaali- ja terveyslautakunta	29
5. TALOUSARVION SITOVUUS	32
5.1. Kuntalain säännökset talousarviota koskien	32
5.2. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet	32
5.2.1. Talousarvion sitovuus	32
5.2.2. Käyttösuunnitelmat	32
5.2.3. Raportointi	32
5.2.4. Strategiset tavoitteet	33
5.2.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen	33
5.2.6. Muut ohjeet	33
5.2.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt	33
5.3. Raision kaupungin tilivelvolliset	33
5.4. Talousarviolainat ja lainanottovaltuus	34
6. TAVOITTEET KUNTAKONSERNIN TYTÄRYHTEISÖILLE JA OSAKKUUSYHTEISÖILLE	36
6.1. Yleiset periaatteet	36

6.2. Tytäryhteisöille (Raision Vesi Oy, Raision Vuokra-asunnot Oy, Koy Kerttulan Jäähalli) yhteiset tavoitteet	37
6.3. Muihin osakkuusyhtiöihin ja seudullisiin toimintoihin liittyviä tavoitteita	38
6.4. Raision kaupungin konserni jäsenyhteisöineen	38
6.5. Raision Vesi Oy.....	39
6.6. Raision Vuokra-asunnot Oy	41
6.7. Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli	43
7. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2022	45
8. TALOUSARVION TULOJEN JA MENOJEN MUODOSTUMINEN	46
8.1. Yhteenveto lautakuntien luvuista	46
8.2. Raision kaupungin verotulot.....	46
8.3. Raision kaupungin valtionosuudet	49
8.4. Henkilöstö ja henkilöstökulut.....	49
8.5. Tuloslaskelma 2022-2024	52
8.5.1. Tuloslaskelma, ulkoiset	53
8.5.2. Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset	54
8.5.3. Sisäiset ostot ja myynnit	55
8.6. Rahoituslaskelma 2022-2024.....	56
9. KÄYTTÖTALOUS JA SITOVAT TAVOITTEET LAUTAKUNNITTAIN	57
9.1. Kaupunginhallitus.....	58
9.1.1. Kaupunginhallituksen sitovat ulkoiset määrärahat	58
9.1.2. Kaupunginhallitus: Kh, konserni	58
9.1.2.1. Kh, konsernin strategiset ja sitovat tavoitteet	58
9.1.2.2. Kh, konserni: Perustehtävät, palvelulupaukset ja toiminta vuonna 2022	60
9.1.2.3. Kh, konserni: Ulkoiset Määrärahat	64
9.1.2.4. Kh, konserni: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	65
9.1.2.5. Kh, konserni: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	65
9.1.2.6. Kaupunginhallitus/muu rahoitus	66
9.1.2.7. Kh, konsernin vakanssiesitykset	67
9.1.2.8. Kh, konsernin nimikemuutokset	68
9.1.3. Kaupunginhallitus: Kh, kaupunkikehitys	69
9.1.3.1. Kh, kaupunkikehityksen strategiset ja sitovat tavoitteet	69
9.1.3.2. Kaupunkitasoiset Elinvoima- ja kaupunkikehitystoimialan strategiset ja sitovat tavoitteet	70
9.1.3.3. Kh, kaupunkikehitys: Perustehtävät, palvelulupaukset ja toiminta vuonna 2022	71
9.1.3.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	71
9.1.3.5. Kh, kaupunkikehitys: Ulkoiset määrärahat	75
9.1.3.6. Kh, kaupunkikehitys: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	76
9.1.3.7. Kh, kaupunkikehitys: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	76
9.2. Lupalautakunta.....	77
9.2.1. Lupalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet	77
9.2.2. Lupalautakunnan vuosi 2022	78
9.2.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	78
9.2.4. Ulkoiset määrärahat	79

9.2.5. Lupalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	80
9.2.6. Lupalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	80
9.3. Infralautakunta.....	81
9.3.1. Infralautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet	81
9.3.2. Infralautakunnan vuosi 2022	81
9.3.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	81
9.3.4. Ulkoiset määrärahat	82
9.3.5. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	83
9.3.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	83
9.4. Sivistyslautakunta	84
9.4.1. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategiset tavoitteet	84
9.4.2. Sivistyslautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet	84
9.4.3. Sivistyslautakunnan vuosi 2022	84
9.4.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	85
9.4.5. Ulkoiset määrärahat	86
9.4.6. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	87
9.4.7. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	87
9.4.8. Yhteenveto vakanssiesityksistä	88
9.5. Vapaa-aikalautakunta	89
9.5.1. Vapaa-aikalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet	89
9.5.2. Vapaa-aikalautakunnan vuosi 2022	89
9.5.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	89
9.5.4. Ulkoiset määrärahat	90
9.5.5. Vapaa-aikalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	91
9.5.6. Vapaa-aikalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	91
9.5.7. Vakanssiesitykset	92
9.6. Sosiaali- ja terveyslautakunta	93
9.6.1. Sosiaali- ja terveystoimialan strategiset tavoitteet	93
9.6.2. Sosiaali- ja terveyslautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet	93
9.6.3. Sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosi 2022	93
9.6.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	93
9.6.5. Ulkoiset määrärahat	95
9.6.6. Sosiaali- ja terveyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	96
9.6.7. Sosiaali- ja terveyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	96
9.6.8. Yhteenveto vakanssiesityksistä	97
10. INVESTOINNIT	98
10.1. Yhteenveto investoinneista 2022-2024.....	98
10.2. Investointihankkeet 2022-2026	99
10.3. Käyttöomaisuusirtaimistojen hankintaesitykset.....	103
10.4. Kaupungin ja vesihuollon investointiohjelma 2022-2024	108
10.4.1. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2022	109
10.5. Talonrakentamishjelma 2022-2026.....	115
10.5.1. Talonrakentamishjelman 2022-2026 hankekohtaiset perustelut	115

LIITTEET

Liitteet 1-3. Sivistys-, vapaa-aika, sosiaali- ja terveyslautakunnan vakanssiesitykset

Liitteet 4-8. Lautakuntien käsittelemät talousarvioehdotukset

Liite 9. Henkilöstösuunnitelma Raision kaupunki 2022

1. Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2022

Raision kaupunki on muuttuvassa toimintaympäristössä ketterä kaupunkien pikkujättiläinen. Vuonna 2021 kaupungin väestönkasvu on hiponut ennätyksiä. Kaupunkiin on sijoittunut monien eri alojen uusia yrityksiä ja tontteja on myyty ennätysmäärä. Vuosi on ollut vauhdikas myös kaupunkiorganisaatiolle. Kaupungin organisaattorakenne uudistettiin. Uudistusmallin nimenä oli Moderni kehyskaupunki, joka kuvaa uudella rakenteella tavoiteltua toimintatapaa. Elokuussa aloitti uusi kaupunginvaltuusto. Marraskuussa hyväksyttiin uusi kaupunkistrategia, jonka mukaan Raision missiona on olla Kestävän kasvun rohkea rakentaja. Visiona on, että Raisio on vihreä ja vetovoimainen uuden sukupolven kasvukaupunki. Myös kaupungin johtoryhmä uusiutui suurelta osin. Uudistusten keskellä kaupunkiorganisaatio on ottanut harppauksia niin organisaatiokulttuurin, prosessien kuin työtapojen kehittämisessä.

Kaiken toiminnan ylle varjon on heittänyt globaali koronapandemia, joka on Raisiossakin uhannut elämää, terveyttä ja toimeentuloa. Koronapandemia on lisännyt epävarmuutta, vaikeuttanut yhdessä tekemistä, herättänyt pelkoja ja aiheuttanut niin työssä väsymistä kuin kasvaneita kuluja. Globaali ja kansallinen elvytys yhdessä koronarokotusten kanssa on kuitenkin tehnyt vuodesta 2021 taloudellisen kasvun ja elpymisen vuoden. Kaupungin työntekijät ovat venyneet huimasti ja koronarokotusten hieno eteneminen on lieventänyt huolta tulevaisuudesta. Lämmin kiitos kaikille yhteisestä taistelusta koronaa vastaan.

Vuosi 2022 on viimeinen vuosi, jolloin Raisiolla on vielä omat sosiaali- ja terveystalot. Vuonna 2023 kunnilta lähtevien sotepalveluiden irrotus tulee viemään vuonna 2022 merkittävästi aikaa ja vaivaa. Samalla on ensi vuonna aloitettava suunnittelemaan vuonna 2024 kuntien vastuulle valtiolta kokonaan siirtyvien työllisyyspalveluiden toteuttamistapaa. Vuoden 2022 isoimmat ponnistukset liittyvät sotepalveluiden irrottamiseen muusta organisaatiosta, jäljelle jäävän organisaation muotoiluun sekä koronapandemian seuraaviin vaiheisiin sopeutumiseen. Koronan aiheuttamaa hoitovelkaa kurotaan umpeen ja kolmas rokotekerta kaikille vaikuttaa todennäköiseltä. Kehittämisen ja kasvun puolella työskentelyn painopiste on uuden kaupunkistrategian jalkauttamisessa ja missiomme mukaisesti kestävän kasvun rohkeassa rakentamisessa.

Sivistystoimessa panostetaan koronan aiheuttaman oppimis- ja hyvinvointivelan kuromiseen. Koulu- ja palveluverkkopäätösten jalkautus alkaa Tiedonpuiston koulun hankesuunnittelun etenemisellä toteutussuunnitteluun sekä läntisen Raision uuden alakoulun ja pohjoisen alueen uuden yhtenäiskoulun tonttikartoituksella.

Kasvun mahdollistamisen saralla keskeisiä asioita ovat myös Kuloistenniitty 1 -kaava-alueen infran rakentamisen ja tontinluovutuksen käynnistys sekä keskustavision jatkotyöstäminen, keskusta-alueen tulevien toiminnallisuuksien suunnittelu ja uudistamistyön toteutuksen ohjelmallistaminen.

Organisaation kehittämisessä panostetaan työhyvinvointiin, digitalisaatioon, viestintään sekä konsernijohtamisen ja prosessien kehittämiseen kunnianhimoisella otteella. Hyvinvoiva Raisio -työhyvinvointiseteli otetaan käyttöön henkilöstölle ja lisäksi selvitetään työsuuhdepyörien käyttöönotto.

Pienempien, mutta merkittävien toimenpiteiden joukossa ovat esimerkiksi sataman kehittäminen perustamalla uimaranta ja karavaanareiden matkaparkki. Muualla Raisiossa muun muassa toteutetaan matalan kynnyksen frisbeegolf-rata Kerttulaan, keskustaa siistitään ja Raisionjoen patojen ennallistamista jatketaan.

Raision talous kääntyy vuonna 2022 noin 1,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi pääasiassa valtion toimien ja sotekustannusten nousun seurauksena, mutta vuoden 2023 epävarma ennuste on yli neljä miljoonaa euroa ylijäämäinen. Syksyllä 2023 näkymä soteuudistuksen jälkeiseen aikaan alkaa kirkastua ja kaupungin talouden tulevat perustamisolosuhteet tulevat näkyväksi. Tämän hetkisen arvion mukaan vuoden 2024 tulos olisi 1,0 miljoonaa euroa positiivinen, mutta ennuste on poikkeuksellisen sumea. Soten lähdön vaikutuksen arvioidaan olevan tuloksen näkökulmasta

Raisiolle lievästi positiivinen, mutta kaupungin soten jälkeinen rahoitusasema yhdistettynä suuriin ja perusteltuihin palveluverkon investointipaineisiin merkitsee kaupungin lainakannan kasvua.

Raisio on liki 25 000 asukkaan vahvasti kehittyvä kasvukaupunki 150 000 asukkaan kaupungin palveluilla. Tulevaisuutemme näyttää maailman muutosten keskellä valoisaalta.

Kaupunginjohtaja

Eero Vainio

Raisiossa 8.11.2021

2. Toimialojen katsaukset vuoteen 2022

2.1. Elinvoima- ja kilpailukykytoimialan vuosi 2022

Elokuussa 2021 Raisio toteutti *Moderni kehyskaupunki* -mallin mukaisen organisaatiouudistuksen, jonka osana luotiin uusi elinvoima- ja kilpailukykytoimiala. Uusi toimiala koostuu kaupunkikehityspalvelut ja infrapalvelut -vastuualueista. Talousarvion laadinnan aikaan uuden organisaation mukaiset prosessit ja toimintatavat ovat vielä kehityksen kohteena. Toimialan yhteisenä tehtävänä on tukea Raision kaupungin elinvoiman ja kilpailukykyyn rakentamista laaja-alaisessa yhteistyössä niin kaupungin sisäisesti kuin ulkoisten sidosryhmien kanssa. Toimialan työskentely on luonteeltaan laaja-alaista. Sen keskeisimpiä molempia vastuualueita yhdistäviä teemoja vuonna 2022 ovat sivistystoimialan palveluverkkohankkeet, strategiassa mainittujen keskustan kehittämistavoitteiden jalkauttaminen, E18-projektiin valmistelutoimenpiteet sekä sataman kehittäminen. Harkon tulevaisuuden vaihtoehdot selvitetään vuoden 2022 aikana, mahdollinen purkaminen mukaan lukien.

Kaupunkikehityspalveluiden alaiset palvelut ovat muutoksen keskellä ja kehittävät aktiivisesti toimintaansa. Toiminnassa panostetaan laadun ja prosessien kehittämiseen, digitalisaation edistämiseen ja seutuyhteistyön mahdollisuuksien selvittämiseen. Henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehditaan muuttuvassa toiminta- ja työskentely-ympäristössä.

Vastuualueen keskeisiä toimenpiteitä ovat kaupungin kannalta suuret ja merkittävät valmistelussa olevat kaavahankkeet. Tällaisia ovat esimerkiksi keskustan uudistuva asemakaava, Meri-Kaanaan (entinen Nesteen jalostamo) alueen kehittäminen sekä sataman ympäristön monipuolinen kehittäminen. Lisäksi vuoden 2022 painopisteinä ovat uusien asuinalueiden kaavoittaminen sekä yhteistyö merkittävässä koko organisaatioon vaikuttavissa hankkeissa, kuten kouluverkon toteuttamisessa.

Lisäksi vastuualue varautuu toiminnallisiin muutoksiin, jotka konkretisoituvat niin soteuudistuksen kuin TE-palveluiden kuntiin siirtojen myötä. Työllisyydenhoidon palvelualueen on tarkoitus siirtyä vuoden 2023 alussa kaupunkikehityspalveluiden vastuualueelle. Yhteistyön muotoja tiivistetään ja kehitetään jo vuonna 2022 yrityspalveluiden ja työllisyyspalveluiden välillä. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistusta valmistellaan kansallisella tasolla ja tuodaan todennäköisesti lakiesityksenä eduskunnan hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Valmistelun etenemistä ja vaikutuksia seurataan ja niihin reagoidaan tarvittaessa.

Ympäristöterveydenhuollossa hyötyeläinlääkintähuollon osalta pyritään saamaan uusi sopimus voimaan alkuvuodesta 2022 Uudenkaupungin kanssa. Soteuudistuksen valmistelua seurataan myös ympäristöterveydenhuollon näkökulmasta ja se mitä todennäköisimmin konkretisoituu vuosikymmenen lopulla tapahtuvana palveluiden siirtona hyvinvointialueelle.

Infrapalveluiden vastuualueelle puolestaan kuuluvat kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut sekä ruokapalvelut.

Kunnallisteknisten palveluiden tehtäviin kuuluu kunnallisteknisten hankkeiden suunnittelu ja rakennuttaminen sekä infraomaisuuden hallinta. Vuonna 2022 E18-kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeen toteuttamiseen valmistaudutaan laatimalla tarvittavat katusuunnitelmat ja Martinkadun rakentaminen/parantaminen toteutetaan yhteishankkeena Raision Vesi Oy:n kanssa. Vastuualue toteuttaa myös ilmasto-ohjelman mukaisia toimenpiteitä: muun muassa katuvalojen led-vaihdot, joukkoliikenteen sähköbussit (Föli) sekä sähkön kilpailutus (hiilineutraali sähkö). Päätöksentekoon tuodaan uutena asiana hulevesialueen määrittäminen sekä hulevesimaksu.

Tilapalvelut järjestää kaupungin hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat tontteineen sekä huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden kunnon ja arvon säilyvyydestä ja tuottavuudesta. Suurimpana hankkeena on Tiedonpuiston koulun toteutussuunnittelun aloittaminen. Muiden kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään erillisen työohjelman mukaisesti.

Ruokapalvelut tuottaa päivähoidon, koululaisten ja opiskelijoiden sekä kokopäivähoidon laitosten lakisääteisiä ja ravitsemussuosituksella täytettäviä ruokapalveluja omana työnään. Lisäksi ruokapalvelut tuottaa kaupungin henkilöstön henkilöstöruokailupalvelut, kokous- ja edustustarjoilut ja muut sisäiset ruokapalvelut, joita ovat esimerkiksi retkievääät, nuorisotoimen järjestämien leirien ruokailut ja kaupungin eri yksiköiden henkilöstön koulutuspäivien ruokailut. Ruokapalveluiden keskeisimpiä muutoksia on kotipalveluaterioiden valmistuksen siirtyminen sote-palveluiden kilpailutettavaksi.

Lupalautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 19:

<https://julkaisut.raiso.fi/cqi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322853-6>

Infralautakunnan talousarviokäsittely 5.10.2021 § 20:

<https://julkaisut.raiso.fi/cqi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322965-5>

Kaupunginhallituksen alaisten kokonaisuuksien (Kh, kaupunkikehitys sekä Kh, konserni) talousarviot käsitellään koko kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä.

2.2. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan vuosi 2022

Sivistystoimialalla keskeisimpiä prosesseja ovat palveluverkkoselvitysten päätösten toimeenpano ja jalkauttaminen. Kouluverkon ja varhaiskasvatusverkon yksiköiden rakenteiden ja toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen ovat painopistealueina tulevana vuosina. Keskiössä palveluverkon toteuttamisen tässä vaiheessa on Tiedonpuiston koulun rakentamisen suunnittelu yhteistyössä infrapalveluiden kanssa ja pedagogisen suunnitelman työstäminen.

Sivistyslautakunnan alaiset palvelualueet keskittyvät koronan jälkeen toimintojen palauttamiseen ”normaaliin” ja koronan aiheuttamien oppimis- ja hyvinvointivajeiden paikkaamiseen mahdollisimman monipuolisilla ja vaikuttavilla keinoin.

Varhaiskasvatuksessa kehitetään tulevaisuuden palveluita palveluverkkosuunnittelulla. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkuu ja laajenee 2017 syntyneiden ikäluokkaan kolmessa varhaiskasvatusyksikössä.

Perusopetuksen toiminta keskittyy koronan aiheuttaman oppimis- ja hyvinvointivajeen täyttämiseen. Oppimisen tuen kehittäminen ja yhteistyö esiopetuksen kanssa ovat keskiössä. Uusien koulurakennusten suunnittelu ja yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen ovat tulevien vuosien painopistealueita. Raision harrastamisen malli tarjoaa raisiolaisille lapsille monipuolisia mahdollisuuksia eri harrasteiden parissa yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa.

Lukiokoulutuksessa jalkautetaan syksyllä 2021 käyttöön otettua uutta opetussuunnitelmaa ja toteutetaan oppivelvollisuuden pidentymisen tuomia velvoitteita ja kehitetään näihin toimivia käytänteitä. Painopisteinä ovat pandemian jälkeen yhteisöllisyyden elvyttäminen ja hyvinvointivajeen paikkaaminen.

Oppilas- ja opiskeluhuollossa keskitytään kertyneen työkuorman purkamiseen, yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseen ja valmistaudutaan sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin.

Raisio-opiston toiminnassa pyritään nostamaan opiskelu- ja harrastustoiminta ja osallistuneiden määrä koronaa edeltävälle tasolle ja näin vastaamaan myös tätä kautta hyvinvointivajeen täyttämiseen.

Vapaa-aikalautakunnan alaisten palvelualueiden toiminnoissa keskitytään vuonna 2022 hyvinvoinnin edistämiseen ja toimintojen palauttamiseen koronan jälkeen. Ihmisten kohtaaminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen ovat keskiössä. Vahvistetaan henkilöstön yhteistä suunnittelua, osaamista ja muutoskykyä, erityisenä kärkeä viestinnän suunnitelmallisuus ja tehostaminen eri kanavia hyödyntäen yhdessä kaupungin viestintäpalveluiden kanssa. Vapaa-aikapalveluissa tullaan ottamaan digiloikka, jonka avulla palveluiden saavutettavuutta ja käytettävyyttä parannetaan aikaisemmasta. Työn alla ovat Ulpuksen kuntotutkimus ja tarveselvitys. Harkon tilakysymykseen pyritään löytämään ratkaisu.

Sivistyslautakunnan talousarviokäsittely 29.9.2021 § 97:

<https://julkaisut.raisio.fi/cqi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322506-8>

Vapaa-aikalautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 76:

<https://julkaisut.raisio.fi/cqi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322972-7>

2.3. Sosiaali- ja terveystoimialan vuosi 2022

Sosiaali- ja terveystoimiala keskittyy vuonna 2022 erityisesti hyvinvointialueuudistukseen. Sosiaali- ja terveystoimialan toimintavuosi 2022 on viimeinen vuosi osana Raision kaupungin organisaatiota. Toimialan irrottaminen kaupunkiorganisaatiosta tulee olemaan mittava ja aikaa vievä prosessi, joka työllistää kaupungin kaikkia toimialoja runsaasti.

Vuoden 2020 maaliskuussa alkanut koronaviruspandemia on muuttanut Raision terveysaseman toimintaa merkittävästi. Terveysasemalla toimii tulevanakin vuonna hengitystieinfektiovastaanotto. Vuonna 2021 koronanäytteiden ottoon, jäljitykseen ja karanteeni- ja eristysmääräysten välittämiseen on jouduttu hankkimaan ylimääräistä hoitajan ja lääkärin resurssia. Nämä tehtävät jatkuvat myös vuonna 2022. Vuoden 2021 aikana koko väestölle tarjottiin kaksi koronarokotusta. Tämä ylimääräinen työ on vaatinut myös lisää työvoimaa. Kolmas koronarokotuskierros on alkanut. Päätökset on tehty väestön kolmasosan rokottamisesta. Lisäksi valmistellaan 5-11 vuotiaiden koronarokotusta. Laaja koronarokotustoiminta ja sen vaatima lisäresurssin tarve jatkuu vuonna 2022. Valtion koronakorvauksista vuodelle 2022 ei ole vielä päätöksiä. Koronatyön ohella kaikki muu lakisääteinen työ on tehtävä määräajassa ja koronan tuoma hoitovelka purettava. Terveysaseman kiireettömän jonon purkaminen on tarkoitus toteuttaa paikallisen sopimuksen avulla.

Hoito- ja vammaispalvelujen palvelualueella suurimpana haasteena vuonna 2022 on henkilöstön saatavuus. Ikäihmisten ympärivuorokautisissa hoito- ja hoivapalveluissa lakisääteinen henkilöstömitoitus nousee tasolle 0,6 hoitajaa hoidettavaa kohden. Tämä edellyttää mittavaa hoitajien rekrytointia, jotta tälle tasolle päästään. Kyseiset vakanssit on perustettu ja ne on tarkoitus täyttää heti vuoden 2022 alusta alkaen. Hoitoalan houkuttelevuuteen panostetaan ensi vuonna, kun kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy entisestään.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueella keskitytään vuonna 2022 uuden yhdistetyn palvelualueen toimintatapojen yhdenmukaistamiseen ja toiminnan kehittämiseen organisaatiouudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Asiakkaille tämä näyttäytyy ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin panostamisena. Koko henkilöstö koulutetaan systeemiseen toimintamalliin, minkä tukena käytetään SHQS-laadunhallintajärjestelmää.

Työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntiin eli TE2024 valmistelu etenee koko vuoden 2022. Palvelualueen toimintoja siirtyy hyvinvointialueelle mutta osa jää kaupungin toiminnaksi. Palkkatukirahoihin on budjetoitu sama summa kuin vuonna 2021 eli varaukseen 785.000 euroa ja tulopuolelle 390.000 euroa.

Hallintopalveluiden budjetti vuodelle 2022 ei pidä sisällään mitään suuria muutoksia. Lautakuntatyöhön budjetoitu summa on vuoden 2021 tasolla. Lisäksi lautakunnan avustusten alla olevat synnytysavustukset on pidetty vuoden 2021 tasolla eli 60.000 eurossa. Hallinnon kustannuspaikalla on tullut muutoksia palkkakustannuksiin. Organisaatiomuutoksen myötä sosiaali- ja terveystoimialan talouspäällikön ja palvelusihteerin palkat on budjetoitu konsernipalveluyksikön alle.

Hallinnon alla olevista hankkeista jatkuu vuonna 2022 Siivet-hanke, jolle on budjetoitu 9.000 euron varaus. Lisäksi Raision kaupunki sai myönteisen rahoituspäätöksen Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontahankkeelle, joten siihen on myöskin talousarviossa varauduttu.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 125:

<https://julkaisut.raisio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322574-21>

3. Talousarvion yleiset lähtökohdat

3.1. Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriö julkaisi syyskuussa 2021 Taloudellisen katsauksen sekä Kuntatalousohjelman vuodelle 2022.

Taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous toipuu koronan aiheuttamasta iskusta loppuvuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana. Talouden toipuminen covid-19-pandemiasta on ollut nopeaa vuoden 2021 keväästä alkaen. Etenkin työllisyys on kohentunut nopeasti. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % vuonna 2021. Talouskasvun ennustetaan jatkuvan myös vuonna 2022, jolloin bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,9 %. Kasvun ennustetaan kuitenkin hiipuvan. Vuonna 2023 bruttokansantuotteen kasvuksi arvioidaan 1,4 %.

Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä sentimentti luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle. Yksityiset investoinnit kasvoivat jo vuoden 2021 alkupuolella, ja erityisesti asuntorakentamisen kehitys on ollut suotuisaa. Vuoden 2021 alkupuoliskolla maailmankauppa jatkoi vuoden 2020 lopulla alkanutta kasvua. Maailmantalouden vahvistuminen, elvytystoimet ja Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu tärkeillä kauppalueilla kasvattavat vientiä ja tuontia.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Työmarkkinat vetävät tällä hetkellä runsaasti työvoimaa ja potentiaalia olisi eräillä toimialoilla parempaanakin. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023 varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän vuonna 2022 puolitoista prosenttia.

Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kiihtyvän lähes 4 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022–2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,6 ja 1,7 prosenttiin. Palkkojen nousu välittyy vähitellen erityisesti palveluiden hintoihin.

Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun nopea talous- ja työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen voimakas väheneminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Suhdannekierron tasoituttua julkisen talouden rahoitusaseman vahvistuminen hidastuu ja julkinen talous jää yli 3 mrd. euroa alijäämäiseksi 2020-luvun puoliväliä lähestyttäessä.

Valtionhallinto on koko ennustejakson ajan julkisen talouden sektoreista alijäämäisin. Myös paikallishallinnon rahoitusasema pysyy poikkeuksellisen vahvan viime vuoden jälkeen alijäämäisenä.

Julkisen talouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvoi edellisvuoden aikana 10 prosenttiyksiköllä lähes 70 prosenttiin. Ennustejaksolla velkaantumisvauhti hidastuu ja 2020-luvun puolivälissä velkasuhde näyttää väliaikaisesti tasaantuvan reiluun 73 prosenttiin poikkeuksellisen alhaisen korkotason tukemana. Ikäsidonnaisten menojen kasvu uhkaa kääntää velkasuhteen vähitellen uudelleen kasvuun, jota korkotason normalisoituminen toteutuessaan kiihdyttää. Pitkällä aikavälillä julkisten menojen ja tulojen välillä on epätasapaino.

Kuntatalousohjelman mukaan vuosi 2020 oli koronaepidemian vuoksi hyvin poikkeuksellinen myös kuntatalouden näkökulmasta. Kuntatalouden tilanne oli poikkeuksellisen vahva etenkin tulorahoituksen näkökulmasta. Valtio tuki kuntasektoria koronaepidemiaan liittyen huomattavalla, yhteensä noin 3 miljardin euron tukipaketilla, joka lopulta ylitti kuntataloudelle aiheutuneet taloudelliset menetykset selvästi. Tuista merkittävä osa kohdennettiin peruspalvelujen valtionosuuksien kautta, joten valtionosuudet kasvoivat noin 28 prosenttia vuodesta 2019.

Kuntien verotulot kasvoivat ennakoitua enemmän ja toimintamenot ennakoitua vähemmän. Verotulojen kasvuun vaikutti osaltaan koronaepidemian tukipakettiin sisältynyt kuntien yhteisövero-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus. Kiinteistöverotulot puolestaan laskivat hieman joustavaan kiinteistöveron valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään siirtymisen vuoksi. Osa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilittäväksi vasta vuonna 2021.

Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate kaksinkertaistui vuonna 2020 vuodesta 2019 noin 4,7 miljardiin euroon. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja käytännössä myös nettoinvestoinnit, mikä on varsin poikkeuksellista. Talustilanne parani laajasti erityyppisissä kunnissa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli koko 2000-luvun pienin niiden määrän ollessa vain kaksi.

Valtiovarainministeriön mukaan pitkittynyt epidemiatilanne vaikuttaa kuntatalouden kehitykseen myös vuonna 2021. Toimintatulojen kasvun hidastumiseen vaikuttavat muun muassa rajoitustoimet. Menoja kasvattavat väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtäviä laajentavat menolisäykset. Kuntatalouden toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 1,3 prosenttia vuonna 2021.

Kuntatalouden vuoden 2022 toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan, kun koronaepidemian hoidosta aiheutunut suurin menopaine poistuu. Syntyneen hoito- ja palveluvelan purkamisen aloittaminen on kuitenkin todennäköistä. Toimintatulojen arvioidaan laskevan noin kahdeksan prosenttia muun muassa korona-avustusten poistumisen johdosta.

Verotulojen kasvu hidastuu vuonna 2022 0,7 prosenttiin. Kasvua hidastavat muun muassa yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päätyminen. Myös kiinteistöverotulot laskevat edellisvuodesta, sillä vuoden 2021 kiinteistöverotuloihin sisältyy kertaluonteisesti noin 200 milj. euroa vuoden 2020 verotulotilityksistä. Valtionosuudet kuitenkin kasvavat runsaat 6,1 prosenttia hallitusohjelman mukaisten tehtävälajennusten, valtionosuuden lisäyksen ja indeksikorotuksen myötä.

Kuntatalouden arvioidaan heikentyvän vuonna 2022 valtion tukitoimien poistumisen, toimintamenojen kasvun ja toimintatulojen laskun myötä. Kuntatalouden toimintakatteen ennustetaan laskevan huomattavasti. Vaikka kuntatalouden vuosikate laskee Valtiovarainministeriön painelaskelmassa merkittävästi kuluva vuodesta, se riittää kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Investointien tason arvioidaan pysyvän korkealla koko ennustejakson. Toiminnan ja investointien rahavirta syvenee noin 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi.

Talouden sopeutus paine on kasvussa kaikissa kuntakoryhmissä kehyskauden lopulla. Rahoituksen tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta vaihtelee merkittävästi kuntakoryhmittäin, ollen kuitenkin pääsääntöisesti negatiivinen kaikissa kuntakoryhmissä. Poikkeuksen muodostaa vuosi 2023, jolloin kuntatalouden tilannetta parantaa huomattavasti se, että sote-uudistuksesta huolimatta kuntien verotuloja tilitetään vielä edellisenä vuonna vallinneen tilanteen perusteella. Heikoin tilanne on kuntatalouden rahoituksen tasapainon näkökulmasta vuonna 2022, jolloin kuntien yhteenlaskettu toiminnan ja investointien rahavirta on yli 1,9 mrd. euroa negatiivinen. Vuoden 2022 heikkoa tilannetta selittävät nettomenojen kasvu (+6 %), verotulojen vähäinen kasvu (+1 %) sekä valtion korona-avustusten päätyminen.

(Lähteet: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, Syksy 2021 (27.9.2021); Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021 (27.9.2021))

3.2. Kuntien verotulot

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman mukaan vuonna 2022 kuntien verotulojen määrän arvioidaan olevan 25,5 miljardia euroa, mikä on noin 0,7 prosenttia vuoden 2021 verotuloja enemmän. Kunnallisveron tuottoarvio on 21,5 miljardia euroa, kiinteistöveron tuottoarvio on 2,0 miljardia euroa ja yhteisöveron tuottoarvio on 2,0 miljardia euroa.

Kunnallisvero

Suomen hallituksen talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutus kuntien verotuloihin vuonna 2022 on yhteensä -225 miljoonaa euroa. Hallitusohjelmassa on linjattu ansiotuloveroperusteisiin tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus. Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus pienentää kunnallisverotuloja -209 miljoonaa euroa, josta progressiivisen tuloveroasteikon osuus on -69 miljoonaa euroa, työtulovähennyksen osuus -93 miljoonaa euroa ja perusvähennyksen osuus -47 miljoonaa euroa. Muita veroperustemuutoksia ovat kotitalousvähennyksen kasvattaminen (-17 milj. €), asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen (+4 milj. €) ja liikenteen työsuhte-etujen kasvattaminen (-3 milj. €).

Yhteisövero

Korkovähennysrajoitussääntelyä koskien tasevertailuun perustuvaa poikkeusta ja infrastruktuurihankkeita koskevaa poikkeusta ehdotetaan muutettavaksi. Yhteensä kyseiset muutokset kasvattavat yhteisöveron kertymää ja maksuunpanoa. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi siirtohinnoitteluoikaisusäännyttä, mikä kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää ja maksuunpanoa. Lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää lisävähennystä ehdotetaan nostettavaksi, mikä puolestaan pienentää valtion yhteisöveron kertymää ja maksuunpanoa.

Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutoksen verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuotto on kunnille neutraali.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuodelle 2021 osana koronatukitoimia. Yhteisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2022 edelleen noin 40 miljoonalla eurolla. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 4 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Alustavan arvion mukaan kuntien yhteisövero-osuutta alennettaisiin 0,43 prosenttiyksiköä.

Kiinteistövero

Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Kiinteistöverouudistus siirtyi vuodelle aiemmin suunnitellusta. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotulojen kertymää noin 5 miljoonaa euroa vuodelle 2022.

(Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022)

3.3. Kuntien valtionavut

Kuntien valtionavut koostuvat laskennallisista valtionosuuksista, verotulojen menetyskorvauksista ja valtionavustuksista. Valtionavut ovat valtion vuoden 2022 talousarvioesityksessä yhteensä 13,1 mrd. euroa, eli noin 900 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa (-6,7 %). Vuoden 2021 lisätalousarviot huomioiden vuodelle 2022 ehdotetut valtionavut ovat 1,1 miljardia euroa vuoden 2021 valtionapuja pienemmät. Valtionapujen alenemiseen vaikuttaa merkittävimmin koronatukien poistuminen.

Valtionavustukset ovat vuonna 2022 yhteensä 1,3 miljardia euroa, eli 54,5 prosenttia vuoden 2021 talousarviota vähemmän. Laskennalliset valtionosuudet sen sijaan kasvavat 3,9 prosenttia, ollen vuonna 2022 9,1 miljardia euroa. Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä kasvaa 12,4 prosenttia, ollen 2,7 miljardia vuonna 2022.

(Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022)

3.4. Raision kaupungin talouden ja toiminnan lähtökohdat

Raision kaupungin vuoden 2021 periaatteellisia tavoitteita kuvastaa ”positiivisen kehityksen käyrän piirtäminen” ja ”uudistuvan johtamisen vuosi”. Koronapandemian jatkumisesta ja siihen liittyvistä riskitekijöistä huolimatta kaupungin tavoitteita on edistetty. Vuoden 2021 aikana on päätetty talouden sopeuttamisesta, jolla osaltaan pyritään talouden tasapainon ylläpitämiseen myös pitkällä aikavälillä. Lisäksi kaupunki on toteuttanut organisaatiomuutoksen, joka on ollut voimassa elokuun 2021 alusta alkaen. Organisaatiomuutoksen jalkautus on parhaillaan käynnissä. Raision väkiluku on vuoden 2021 aikana kasvanut ja investointihankkeiden osalta on tehty päätöksiä. Näin ollen voidaan todeta, että vuoden 2021 talousarvion valmistuttua viestityt asiat ”*Vuosi 2021 tulee olemaan Raisiossa monin tavoin uudistumisen ja uusien linjausten aikaa*” ja *Raision väkiluku, rakentaminen ja yritysvetovoima jatkavat positiivisen kehityksen tiellä*” ovat toteutumassa.

Raision kaupungin vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätökset päättyivät alijäämäisiksi. Vuonna 2018 tilikauden alijäämä oli -3,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2019 -5,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksen kertyneeksi ylijäämäksi muodostui 9,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden alijäämäksi arvioitiin noin -3,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 alkanut koronapandemia toi haasteita kuntien toimintaan, talouteen ja talouden ennustamiseen. Talouden ennusteet elivät vuoden 2020 aikana koko kuntakentällä. Useat kunnat ennustivat pandemian alkuvaiheessa pandemian aiheuttavan suuria negatiivisia tulosvaikutuksia. Valtion tukitoimet kuitenkin siivittivät useita kuntia negatiivisen tuloksen sijaan positiivisiin tuloksiin.

Myös Raision kaupungin vuoden 2020 tulos toteutui lopulta reilusti ylijäämäisenä. Tilikauden ylijäämä oli 7,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kertynyt ylijäämä on 17,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tulosta paransivat merkittävästi valtiolta saadut koronatuet, arvioitua paremmat verotulot sekä satunnainen tuotto vuoden lopussa myydyistä osakkeista. Ilman valtion koronatukia ja satunnaista erää kaupungin tilikauden tulos olisi ollut negatiivinen ja taseen kertynyt ylijäämä olisi entisestään pienentynyt. Tilinpäätöksessä todettiin kaupungin talouden olevan edelleen rakenteeltaan alijäämäinen.

Tulevaisuuden suuret investoinnit ja kuntien palvelutarpeen kasvuun vastaamiskyvyn varmistaminen edellyttävät kaupungilta entistä suurempaa panostusta toimintojen ja toimintojen talousvaikutusten tarkasteluun ja etenkin kulujen hillitsemiseen. Vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa taloussuunnitelmakaudelle 2021-2023 asetettiin neljän miljoonan euron sopeutustavoite, mutta maan hallituksen runsaiden koronatukien johdosta taloussuunnitelmakauden sopeutustavoitetta alennettiin 3,3 miljoonan euron tasolle ja kaupunginvaltuusto hyväksyi päätöksellään KV 12.4.2021 § 52 vuosien 2021-2023 3,3 miljoonan euron sopeutustavoitteen vuosille 2021-2023. Vuodelle 2021 kohdistuvat sopeutustoimet huomioitiin vuoden 2021 talousarviossa talousarviomuutoksena. Lautakunnat ovat kohdistaneet vuoden 2022 sopeutustoimet tuotto-/kululajeille vuoden 2022 talousarvion valmisteluissaan. Vuodelle 2021 kohdistuva sopeutusmäärä on 0,7375 miljoonaa euroa ja vuodelle 2022 kohdistuva sopeutusmäärä on 1,288 miljoonaa euroa.

Raision kaupungin lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 57,1 miljoonaa euroa, eli 6,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2019 lopussa. Lainamäärän vähentäminen vuonna 2020 mahdollistui koronavuonna koronatukien, kasvaneiden verotulojen, osakemyynnistä aiheutuneen myyntivoiton ja antolainasaamisten vähenemisen sekä investointitason ennakoitua pienemmän toteutumisen vuoksi. Lainamäärä tulee nousemaan tulevina vuosina investointimäärän kasvun myötä.

Vuoden 2021 tämänhetkinen tulosenuste on positiivinen. Lautakuntien viimeisimpien yhteenlaskettujen ennustetietojen mukaan toimintakate olisi toteutumassa noin kolme miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin. Mikäli verotulot ja valtionosuudet toteutuvat lähellä arvioitua tasoa, vuoden 2021 tulos tulee toteutumaan noin miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Raision, kuten muidenkin kuntien, tuloksen ennustamiseen sisältyy vielä riskejä muun muassa koronapandemiasta aiheutuvien mahdollisten vaikutusten osalta.

Raision kaupungin talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 on laadittu kaupunginvaltuuston marraskuussa 2021 päättämien veroprosenttien mukaan kunnallisveroprosentin ollessa 20,25 prosenttia. Verotulojen osalta tarkempi selostus on verotuloja käsittelevässä luvussa. Henkilöstökulujen osalta kehyspäätöksessä linjattiin palkkojen korotuksen suuruudeksi 1,5 prosenttia. Taloussuunnitelmavuosien laskemisessa lähtökohtana on käytetty tulojen osalta pääosin kahden prosentin kasvua ja menojen osalta pääosin 1,5 prosentin kasvua.

Taloussuunnitelmavuosien 2023-2024 arviointi on valtakunnallisen sote-uudistuksen valmistelutilanteen ja valtakunnallisten laskelmien keskeneräisyyden vuoksi haastavaa. Valtakunnallisia sote-uudistukseen liittyviä kunta- ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia on päivitetty viimeksi keväällä 2021. Valtiovarainministeriön tietojen mukaan ”syksyllä 2021 ei ole saatavissa tuoreempia arviota siirtyvistä kustannuksista, vaan arvio siirtyvästä kustannuksesta päivitetään seuraavan kerran vuoden 2022 alussa kuntien vuoden 2022 talousarviotietojen perusteella.

Vuodenvaihteen kuntien talousarviokyselyn tiedot muodostavat pohjan kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmille. Niiden perusteella määräytyvät hyvinvointialueiden rahoitus vuodelle 2023, kuntien tuloveroprosentin leikkausosuus sekä kuntien valtionosuuden muodostuminen ja tasauserät vuodesta 2023 lähtien.

Kuntien siirto- ja valtionosuuslaskelmat sekä hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat oikaistaan vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua.

Kuntien tuloveroprosentin leikkaus määritetään vuoden 2022 tasolla, ja siihen vaikuttaa aivan olennaisesti siirtyvien kustannusten taso. Laskelmat päivitetään lopullisiksi vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella, mutta leikkausprosenttia ei siinä yhteydessä enää tarkisteta.”

Raision taloussuunnitelmavuoden 2023 laskennassa on hyödynnetty kaupungin toimialojen arvioita hyvinvointialueelle siirtyvistä tuloslaskelman eristä. Vuoden 2024 toimintatulojen arvioinnissa on käytetty 2 prosentin kasvuoletusta ja toimintakulujen arvioinnissa 1,5 prosentin kasvuoletusta. Vuosien 2023-2024 verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennustekehikon avulla kaupungin asukasluvun kasvu huomioiden ja valtionosuuden määrittämisessä on hyödynnetty Kuntaliiton Jakoavain-työkalua.

Merkittävimmät riskit, joita vuosien 2022-2024 talouden ennuste sisältää, ovat:

- vuoden 2022 palkankorotusprosentit: Talousarvioesityksessä palkankorotusprosenttina on käytetty kehysvalmistelun mukaista 1,5 prosenttia.
- verotulojen ja valtionosuuksien kehitys
- sote-uudistuksen vaikutus
- tulevat isot investoinnit ja niiden vaikutus kaupungin talouteen
- rahoitusriskit.

Strategia, johtaminen ja organisaatio

Vuosi 2022 on strategian jalkauttamisen vuosi

Raision kaupunkistrategiaa on laadittu uuden valtuuston voimin ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Strategiaa varten kysyttiin laaja-alaisesti ideoita vanhalta ja uudelta kaupunginvaltuustolta, kaupunkilaisilta, yrittäjiltä, vaikuttajatoimielimiltä ja henkilöstöltä. Sidosryhmien osallistamista toteutettiin koronatilanne huomioiden webropol-kyselyllä, kaupunginjohtajan virtuaalisessa keskustelutilaisuudessa sekä sidosryhmähaastatteluin. Vanha valtuusto työsti vanhan strategian arvioinnin sekä kaupungin nykytilanneanalyysin. Lisäksi hyödynnettiin erilaisia tietolähteitä ja asukastyytyväisyyskyselyitä kuten Arttu-kuntalais- ja kuntapäätäjäkyselyn tuloksia. Strategiaprosessissa Raision kaupungin tukena oli asiantuntijayritys FCG:ltä projektijohtaja Kimmo Haapasalo sekä Tampereen yliopiston Johtamisen ja talouden tiedekunnan lehtori Jenni Airaksisen johdolla kunta- ja aluejohtamisen syventävien opintojen erikoiskurssin opiskelijat.

Vuoden 2022 talousarvion valmisteluissa on aikataulusta johtuen ollut vain rajallisesti mahdollista huomioida uusi strategia ja strategisten tavoitteiden työstöä osaksi talousarviota ja johtamishjelmia kehitetäänkin vuonna 2022 muun muassa mittareiden ja alatavoitteiden osalta. Strategiaprosessin välittömäksi jatkoksi on suunniteltu talousarviojalkautuksen ohella esimerkiksi arvokeskusteluita, infoja kaupunkilaisille ja henkilöstölle sekä strategian visualisoiminen. Strategialle tullaan seuraavissa vaiheissa kehittämään myös valtuustokauden mittaisia mittareita ja strategiaa tullaan arvioimaan laajemmin ja tarvittaessa päivittämään valtuustokauden puolivälissä.

Moderni kehyskaupunki -organisaatiouudistuksen kehittäminen jatkuu samalla kun sotea irrotetaan. Kaupunkiorganisaation johtamisen osalta vuonna 2021 uudistettiin prosesseja, rakenteita ja johtamiskulttuuria. Organisaatiouudistuksen mukaisten uusien prosessien kehittämistä ja kuvaamista työstettiin työryhmissä. Työryhmätyöskentelyn kautta rakennettiin uuden organisaatorakenteen, *Modernin kehyskaupungin* mukaiset toimintamallit ja tunnistettiin keskeiset reagoitavia ja ennakoitavia vaativat ilmiöt. Uudistettu hallintosääntö astui voimaan 1.8.2021, jolloin myös kaupungin toiminta uuden matriisimaisen organisaatorakenteen mukaisesti lähti käyntiin. Organisaatiouudistuksen tavoitteena on ollut erityisesti lisätä organisaation tehokkuutta, poikkihallinnollista yhteistyötä, parantaa tiedonkulkua ja kehittää esimiesosaamista, työhyvinvointia, viestintää sekä asiakaspalvelua. Vuonna 2022 jatketaan muun muassa säännöllisiä esihenkilökoulutuksia, uudistetaan intra ja kehitetään eri tavoin sisäistä viestintää, prosesseja ja digitaalisia työkaluja sekä kehitetään hallintosääntöä havaittujen korjaustarpeiden perusteella.

Moderni kehyskaupunki organisaatiomallin kehittämisen rinnalla keskiöön organisaation tarkastelussa nousee sosiaali- ja terveyspalveluiden irrottaminen ja vuonna 2023 kaupunkiin jäävän organisaation muotoilu. Soten irrottaminen ja tulevan puoliintuneen organisaation suunnittelu tulee olemaan vuonna 2022 työläs prosessi ja uudistuksen eri elementtien onnistunut toteuttaminen vaatii erityistä panostusta ja laajaa ja monialaista yhteistyötä.

Päätöksenteon osalta tullaan edelleen kehittämään viranhaltijoiden ja päättäjien välistä vuoropuhelua ja päätöksentekoprosesseja. Kaupunki osallistuu myös päättäjille ja viranhaltijoille suunnatun USO-verkoston toimintaan. Seutuyhteistyön vahvistamiseen tähtäävän seutuhallinnon käynnistymiseen on varauduttu talousarviossa, mikäli ydinkaupunkiseudun kaupungit päättävät perustaa yhteisen seutuhallinnon periaatepäätösten mukaisesti.

Elinvoima

Raision elinvoimaisuus on parantunut vuoden 2021 aikana. Vuoden 2020 aikana koetut epävarmuudet ovat pääosin helpottaneet ja mm. työllisyystilanne on noussut koronaa edeltäneelle, erinomaiselle tasolle. Vaikka vuoden 2021 aikana on realisoitunut muutama isompi työllisyyttä heikentävä toimenpide, kuten Nesteen jalostamotoiminnan lakkautuminen, on työttömyysprosentti syyskuussa 2021 kuitenkin erinomaisella 7,2% tasolla. Osalla toimialoista osaavan työvoiman saatavuudessa on suorastaan suuriakin haasteita, mikä toimii osin kasvua ja kehitystä leikkaavanakin asiana.

Useita yritysinvestointeja tehdään edelleen Raisiossa. Kohteita rakentuu ja valmistuu ympäri Raisiota, keskittyen kuitenkin pohjoisille yritysalueille sekä Myllyn ja Kuninkojan suunnalle. Raision asuntorakentaminen ja –tuotanto ovat edelleen erinomaisella tasolla. Uusia kerrostalo-, rivitalo- ja omakotitalokohteita rakentuu aikaisempaa vilkkaammin. Tonttien kysyntää arvioitaessa voidaan todeta, että kysyntä on suorastaan historiallisen korkealla tasolla mm. omakotitonttien kohdalla.

Vilkas rakentaminen sekä muuttovetovoima ovat jatkaneet kaupungin positiivista väestönkasvua. Tammi-syyskuun väestönkasvu on 306 henkilöä, joka on kansallisesti ja seudullisesti mitaten huippuluokkaa. Prosentuaalinen kasvu on Turun seudun toiseksi korkeinta ja kaupungin muuttovetovoima kansallisesti mitaten 14. korkeinta tällä aikavälillä.

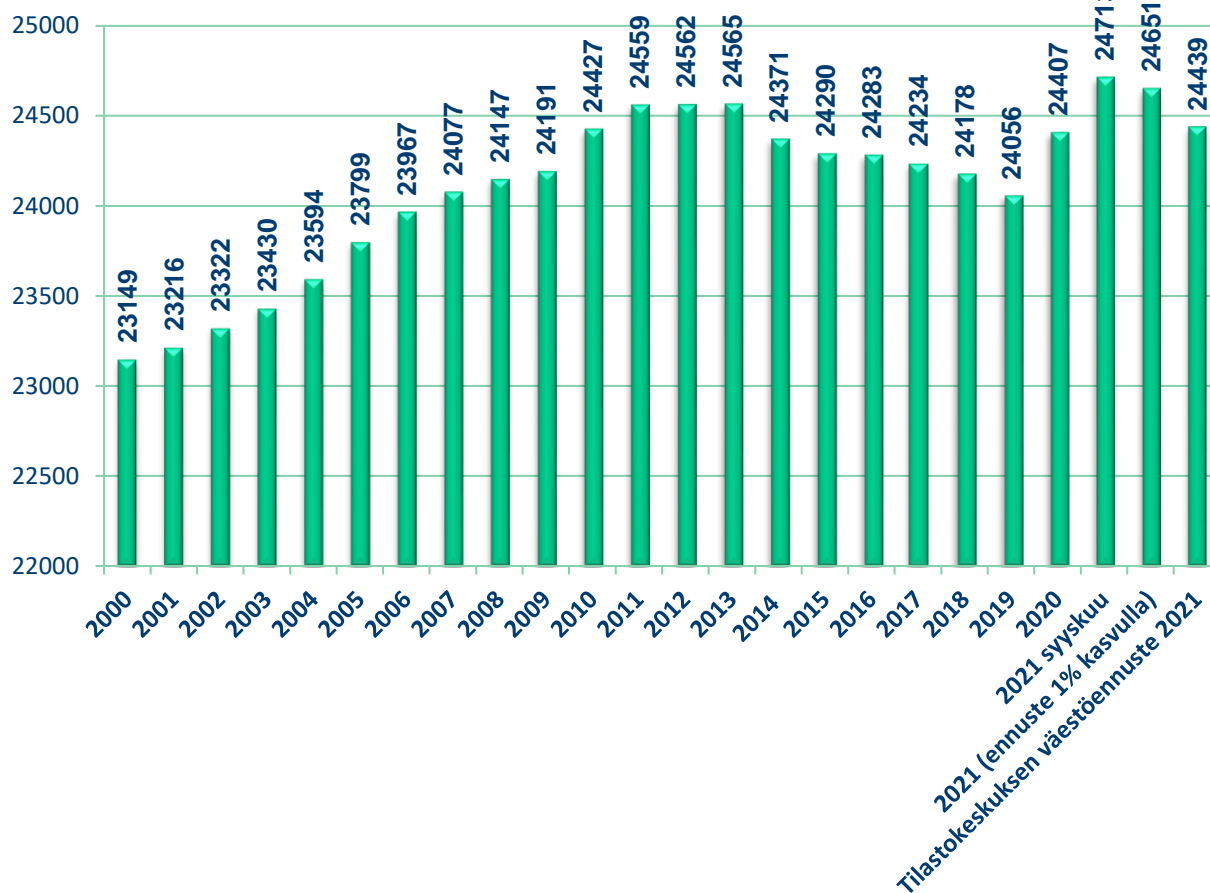
Väestö

Raision kaupungin väkiluku on vuonna 2021 ollut ja tulee olemaan pirteässä kasvusuunnassa kaupungissa valmistuneiden ja käynnissä olevien rakennushankkeiden myötä. Vaikka Raision väkiluku on laskenut vuosina 2014-2019, kaupungin väkiluku on ollut nyt koko vuoden 2020 sekä tammi-syyskuun 2021 ajan tasaisessa kasvussa. Syyskuun 2021 lopussa ennakkotieto väkiluvusta on 24 713. Asukkaita on siis 306 enemmän kuin vuoden alkaessa. Kaupungin väestönkasvulle on ennustettu tuleville vuosille 1% kasvua, joka tullaan saavuttamaan nykytiedon valossa myös vuonna 2021.

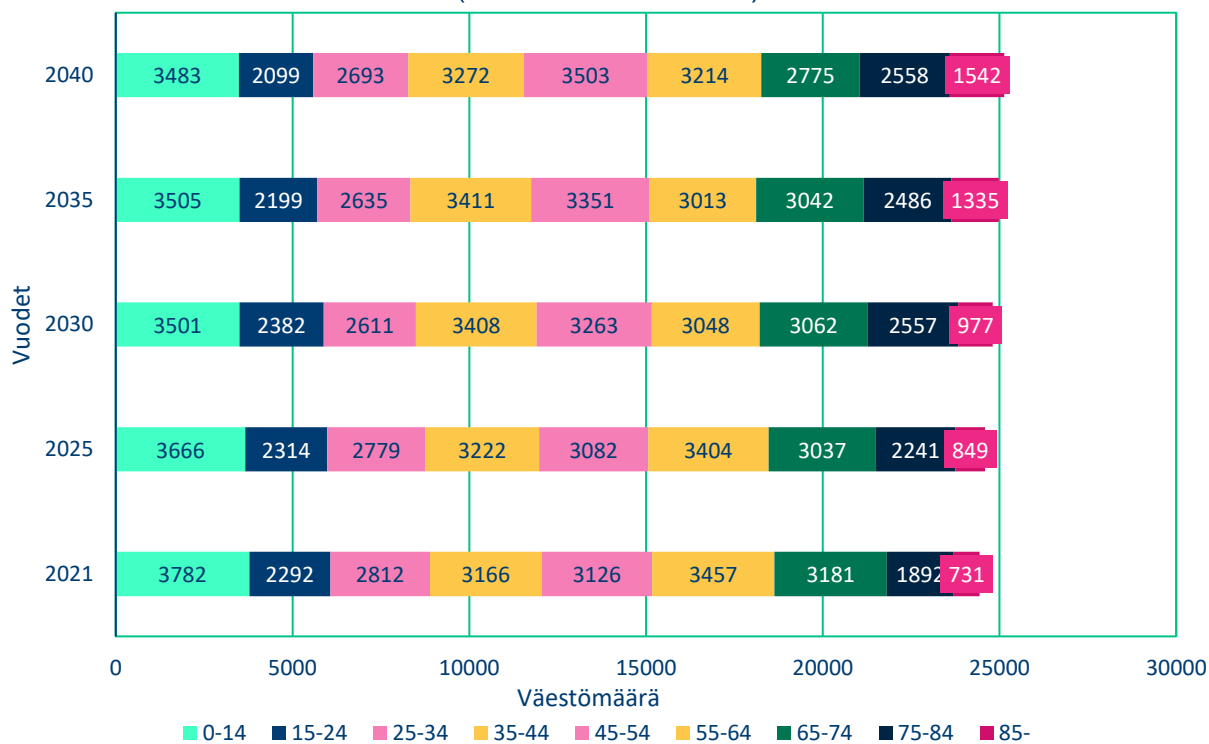
Tilastokeskuksen vuoteen 2040 asti tekemä väestöennuste on päivittynyt vuoden 2021 aikana. Ennuste on arvioinut Raision väkiluvun olevan vuonna 2021 vain 24 439 ja seuraavana vuonna 24 469. Raision kaupungin väkiluku ylittää jo nyt nämä molemmat väkilukuennusteet. Raision kaupungin väkiluku ylittää jo nyt nämä molemmat väkilukuennusteet, ollen jo vuoden 2028 väestöennusteen väkiluvun tasolla. Talousarviossa 2022 vuoden 2021 lopun väestömääräennuste on 24 651.

Sekä vireillä olevat rakentamattomat rakennusluvut että vilkas tonttikysyntä indikoivat väkiluvun jatkavan voimakkaalla kasvu-uralla. Kaupungissa käynnissä oleva positiivinen rakennusvire ja muuttovetovoima huomioiden kaupungin väkiluvun arvioidaan kasvavan vähintään noin yhden prosentin kasvuvauhdilla tällä taloussuunnittelukaudella.

Raision väkiluku 2000-2021

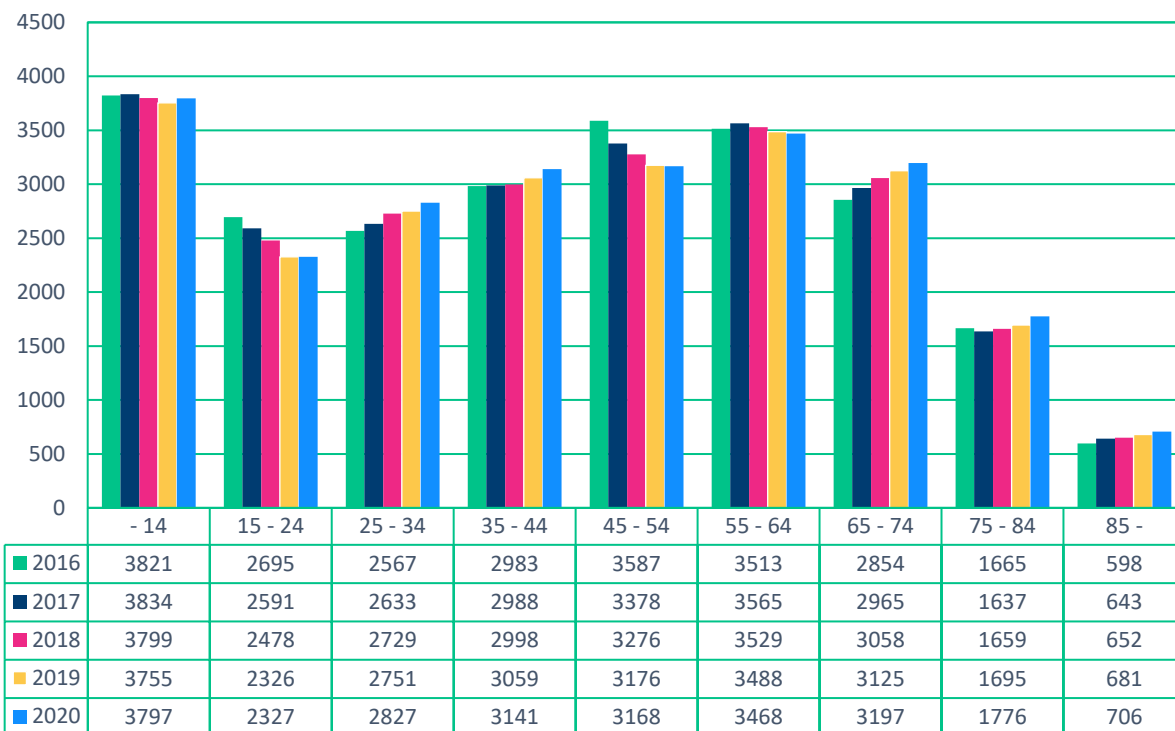

Raision väestöennuste ikäryhmittäin
(Tilastokeskus 2021*)

*Ennuste päivitetty 30.9.2021

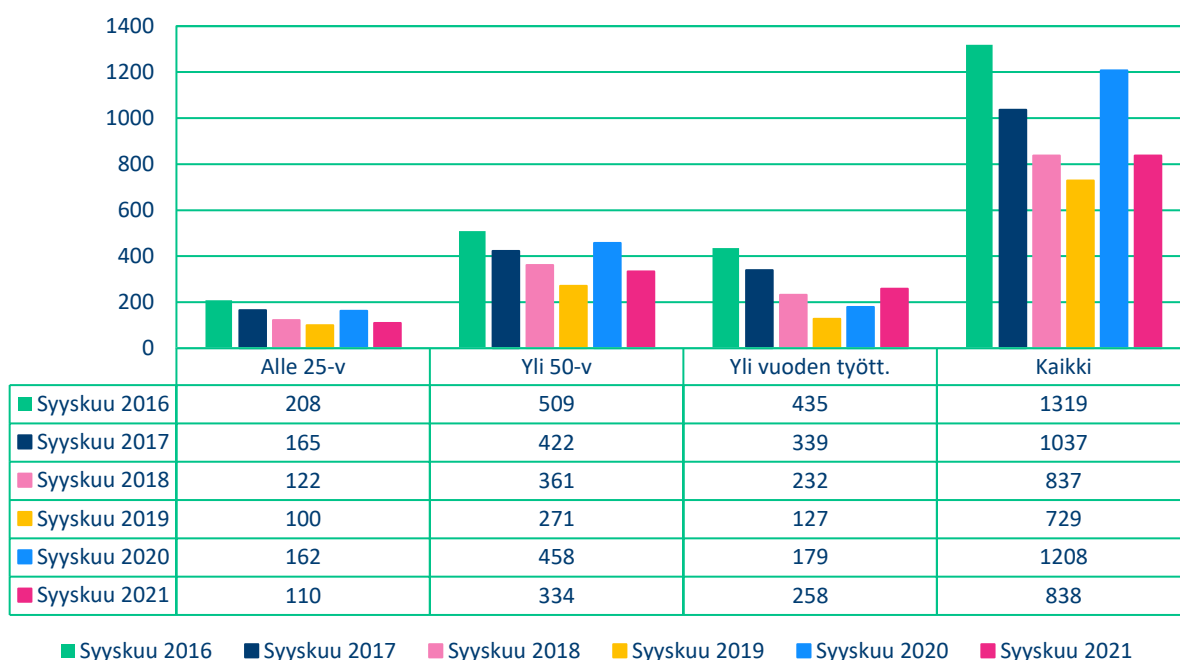
Raision väestörakenne 2016-2020

Työttömyys

Syyskuussa 2021 Raisiossa oli työttömiä työnhakijoita yhteensä 838 ja työttömyysprosentti oli 7,2 prosenttia. Vuosi 2020 jatkoi työttömyystilastoissa edellisen vuosikymmenen parhaimpia lukemia koronapandemian puhkeamiseen asti. Maaliskuusta 2020 alkaneen pandemian myötä niin lomautukset kuin varsinaiset irtisanomisetkin lisääntyivät reippaasti. Alkuvuodesta 2021 alkaen trendi on kuitenkin ollut koko ajan parantuva ja nyt aletaankin olla koronaa edeltävällä, erinomaisella työllisyyden tasolla.

Työttömät työnhakijat Raisiossa
syyskuu 2016-2021

Talousarvion keskeiset tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2019	TP2020*	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH	muutos% TA2022 vrt. TAM2021
asukasluku*	24 056	24 407	24 588	24 651	24 898	24 898	1,0
henkilöstömäärä**	1 299	1 306	1 319	1 302	1 352,5	1 352,5	3,9
henkilötyövuodet	1 490,2	1 464,5	1 461,5	1 461,5	1 507,9	1 507,9	3,2
toimintatuotot, M€	42,5	40,2	40,3	42,4	42,4	42,4	-0,1
toimintamenot, M€	-171,6	-170,2	-177,6	-181,8	-187,3	-187,3	3,0
toimintakate, M€	-129,1	-130,1	-137,3	-139,4	-144,9	-144,9	4,0
verotulot, M€	99,1	103,3	106,9	109,4	112,6	112,6	3,0
valtionosuudet, M€	28,4	39,1	34,7	35,1	38,9	38,9	10,6
vuosikate, M€	0,8	13,8	5,3	5,4	6,9	6,8	25,6
tulos, M€	-5,7	7,3	-2,4	-2,3	-1,1	-1,2	-49,8
investoinnit, brutto M€	11,6	9,3	11,7	11,7	13,5	12,8	9,7
investoinnit, netto M€	8,0	4,7	8,9	8,9	10,4	9,7	8,4
lainamäärä 31.12. M€ ***	63,5	57,1	79,1	57,1	71,7	71,0	24,4
uutta lainaa, M€	2,1	-6,4	7,1	0,0	14,6	13,9	
lainaa yht. €/asukas	2 641	2 339	3 215	2 316	2 881	2 852	23,1

* TP2020 vahvistettu asukasluku, TAM2021 31.12.2021 ennustettu asukasluku

** Vakituinen henkilöstö. TAM2021 luku on henkilöstöpalveluiden arvio 31.12.2021 henkilöstömäärästä.

***Talousarvion 2021 ja 2022 lainamäärät perustuvat arvioon.

Vuoden 2022 talousarviossa koko kaupungin tuottojen volyymi ilman rahoitustuottoja on 193,9 miljoonaa euroa. Verotulojen osuus on 112,6 miljoonaa, valtionosuuksien osuus 38,9 miljoonaa euroa ja toimintatuottojen osuus 42,4 miljoonaa euroa.

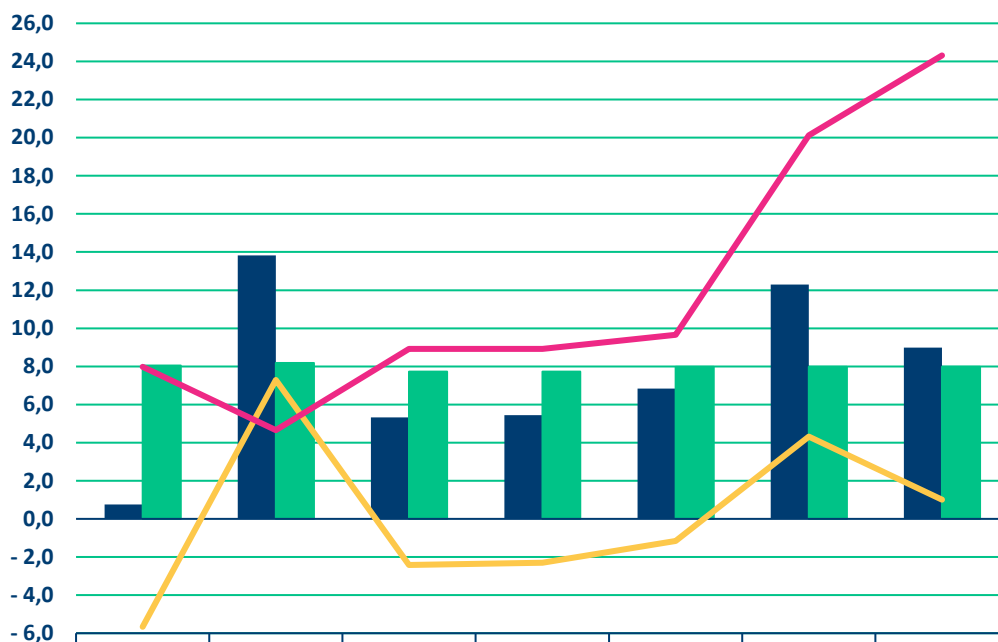
Toimintakulujen kokonaisuus on 187,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut jakaantuvat toimialoittain sosiaali- ja terveystoimiala 113,8 miljoonaa euroa, sivistys- ja vapaa-aikatoimiala 40,2 miljoonaa euroa, elinvoima- ja kilpailukykytoimiala 25,8 miljoonaa euroa ja konsernipalveluyksikkö 7,5 miljoonaa euroa. Kaupungin merkittävin kuluerä on palkat; henkilöstökulut ovat yhteensä 80,4 miljoonaa euroa.

Talousarvion tulos on -1,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuodelle 2022 kohdistuu vuonna 2021 kaupunginvaltuuston (KV 12.4.2021 § 52) hyväksymän sopeutusohjelman mukaisesti 1,288 miljoonan euron sopeuttamismäärä. Lautakunnat ovat kohdistaneet sopeuttamismäärän tuotto- ja kululajeille talousarviovalmisteluissaan. Sopeuttamismäärä vuosille 2021-2023 on yhteensä 3,321 miljoonaa euroa. Suunnitelmakauden vuodet 2023 ja 2024 ovat ylijäämäisiä.

Investointeja esitetään tehtäväksi yhteensä 9,7 miljoonalla eurolla (netto).

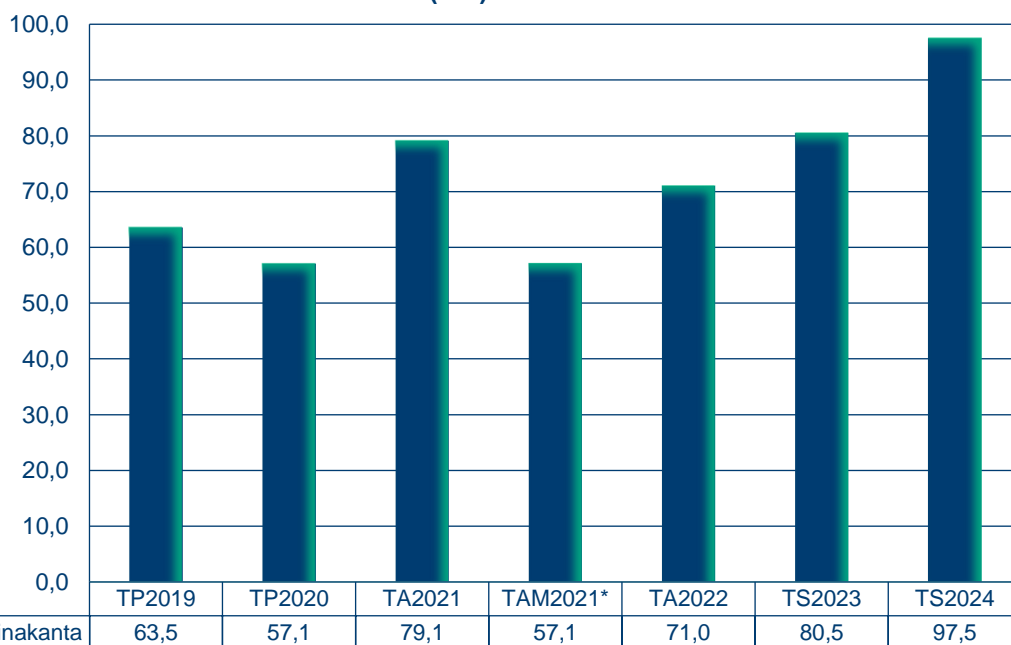
Kaupunki joutuu ottamaan uutta lainaa 13,9 miljoonaa euroa. Kaupungin oma lainanotto nettona on 4,9 miljoonaa euroa. Loppuosa uudesta lainatarpeesta aiheutuu tytäryhtiöiden investointihankkeiden lainoittamisesta. Lisäksi konsernitilin mukainen lainaottovaltuus on 1,8 miljoonaa euroa.

Vuosikate, poistot, tilikauden yli-/alijäämä, nettoinvestoinnit (M€) 2019-2024

	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022	TS2023	TS2024
■ Vuosikate	0,8	13,8	5,3	5,4	6,8	12,3	9,0
■ Poistot	8,1	8,2	7,7	7,7	8,0	8,0	8,0
— Tilikauden yli-/alijäämä	- 5,7	7,3	- 2,4	- 2,3	- 1,2	4,3	1,0
— Nettoinvestoinnit	8,0	4,7	8,9	8,9	9,7	20,1	24,3

Lainakanta (M€) vuosina 2019-2024

*TAM2021 lainakanta 31.12. perustuu arvioon, vuoden 2021 ennuste päivitetty 8.11.2021.

3.5. Rasion kaupungin strategia

MISSIO

Kestävän kasvun rohkea rakentaja

VISIO 2035

Raisio on vihreä ja vetovoimainen uuden sukupolven kasvukaupunki

STRATEGISET TAVOITTEET

HYVINVOINTI JA AKTIIVISUUS

Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus

Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille

Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen

Satama-alueen monipuolinen kehittäminen

ELINVOIMA JA VETOVOIMA

Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta

Rohkeat kasvuinvestoinnit

Raisio on haluttu paikka tehdä bisnestä

Joukkoliikenteen kehittäminen

OSALLISUUS JA TOIMINTAKULTTUURI

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri

Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon

KESTÄVÄ KASVU

Kestävyiden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomiointi toiminnassa ja päätöksenteossa

Asuinalueiden eriytymisen ehkäisy

Tasapainoinen talous

ARVOT: Rohkeus, muutoksetteryys, kestävyys, avoimuus, osallistavuus

3.6. Ilmastotyö

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Raision kaupungin ilmastosuunnitelman. Ilmastotavoitteista päätetään kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä ja lisäksi tarkemmat toimenpiteet arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain talousarvion yhteydessä.

Raision kaupunki tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on linjassa useiden vuoteen 2030 mennessä hiilineutraaliutta tavoittelevien kaupunkien ja kuntien tavoitteiden kanssa. Hiilineutraalius on Raisiossa määritelty siten, että kaupungin alueen päästöt vähenevät 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta.

KH: poistetaan kappaleen viimeisen virkkeen loppuosa. ”ja jäljelle jäävät päästöt kompensoidaan joko hiilinielujen tai muiden kompensatiomekanismien avulla.”

Raisiossa ollaan jalkauttamassa ilmastosuunnitelmassa mainittuja toimenpiteitä ja periaatteita. Tavoitteena on mm. kehittää ilmastojohtamista, tunnistaa toimenpiteiden ilmastovaikutuksia, viestiä kaupungin ilmastotoimenpiteistä ja kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä.

Ilmastosuunnitelman jalkauttamiseksi on käynnissä ympäristöministeriön rahoittama ilmastosuunnitelmasta tekoihin –hanke, joka on käynnissä 30.11.2022 saakka.

Toiminta vuonna 2022

Jatketaan syksyllä 2021 perustetun poikkihallinnollisen ilmastotyöryhmän toiminnan kehittämistä. Vuoden aikana kehitetään Raision ilmastotoimien näkyvyyttä ja raportointia sekä pyritään tunnistamaan Raision kaupungin kokoiselle toimijalle sopivan kokoinen työkalu ilmastotyön raportointiin.

Ilmastosuunnitelman pohjana oleva laskenta tullaan päivittämään vuoden 2020 tiedoilla. Samalla päivitetään ilmastosuunnitelman toimenpiteiden skenaariot. Työllä saadaan ajantasainen tieto kaupungin nykyisestä tilanteesta.

Henkilökunnalle, sidosryhmille ja asukkaille järjestetään mahdollisuuksia osallistua ilmastoaiheisiin koulutuksiin työpajojen ja tapahtumien kautta. Kaupungille luodaan ilmastoaiheiset internetsivut, joilta kaupunkilaiset ja muut Raision ilmastoasioista kiinnostuneet löytävät helposti Raision ilmastotyötä koskevan tiedon. Vuoden lopussa toistetaan ilmastoaiheinen kysely, jolla mitataan ilmastotoimien kehittymistä kaupungin alueella toimivien näkökulmasta.

Alla olevaan taulukkoon on nostettu toimenpiteitä, joita kaupungin toimialoilla on suunnitteilla. Taulukon tarkoitus on kerätä yhteen talousarvioon käyttötalouteen tai investointeihin liittyviä ilmastotoimenpiteitä.

Vaikuttavuus	Toimenpide	Kustannus/mittarointi
Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin mielikuviiin kehittämällä ja mahdollistamalla yhteiskäyttöpöyöriön käyttöä samalla raisiolaisten ja Raision työntekijöiden hyvinvointia tukien. Otetaan huomioon markkinointi pyöriön ulkonäössä.	Selvitetään liittymistä seudulliseen Föli-fillariverkoston.	-
	Hankitaan kaupungin henkilöstön käyttöön yhteiskäyttöpöyöriä.	10 000 € Käyttöasteen ja käyttöke- kemusten tutkiminen.
Asukastytyväisyyden ja turvallisuuden vahvistaminen lisäämällä nykyteknologian käyttöä katuvalojen voimakkuuden säädössä samalla energiasäästöä ja toimintavarmuutta parantaen.	Suunnitelman tekeminen katuvalojen vaihdon nopeuttamiseksi helpommin säädettävissä olevaan ja energiatehokkaaseen LED-teknologiaan.	Projektin kokonaiskesto tällä hetkellä noin 30 vuotta
Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin mielikuviiin sitoutumalla tavoitteeseen olla vetovoimainen uuden sukupolven kasvukaupunki, jossa kestävyys ja ekologisuus huomioidaan päätöksenteossa:		
Otetaan käyttöön valmis ratkaisu, jonka käyttöönotto on helppoa eikä vaadi fyysisiä investointeja.	Raision kaupunki siirtyy käyttämään CO2 vapaata sähköä.	Kasvihuonekaasupäästöt (CO2e)
Leikataan merkittävästi kaupungin oman liikenteen päästöjä.	Kaluston uudistamisen yhteydessä hankitaan vähäpäästöisempiä ajoneuvoja.	Kasvihuonekaasupäästöt (CO2e)
	Kaupungin dieselkäyttöiset ajoneuvot alkavat käyttää uusiutuvaa polttoainetta mahdollisuuksien mukaan.	Kasvihuonekaasupäästöt (CO2e)
Vahvistetaan mielikuvaa kaupungista aikaansa seuraavana yhteistyökumppanina ja asuinpaikkavaihtoehtona tuottamalla itse osa käytetystä uusiutuvasta energiasta	Uusien hankkeiden yhteydessä selvitetään mahdollisuudet oman energian tuotantoon kuten aurinkopaneelien avulla.	Toteutuskelpoiset hankkeet (kpl)
Varaudutaan tulevaisuuden muutoksiin EU:n ja kansallisen tason ohjauksessa sekä liitytään mukaan kansallisen ajoneuvomurroksen mahdollistajiin.	Sähköautojen latausinfraan kehittäminen kaupungin omissa kohteissa kuten kaupungintalolla.	25 000 € Latauspisteiden lukumäärä (kpl)
Ajantasainen tieto kaupungin CO2-päästötietojen nykytilanteesta ja toimenpiteiden vaikuttavuudesta	Päivitetään ilmastosuunnitelman laskenta ja skenaario	Sisältyy lupalautakunnan talousarvioon
Osallistetaan nuoria ja nuorten kanssa työskenteleviä antamalla osallistujille mahdollisuuksia kehittyä ja oppia uutta yhdessä.	Kehitetään koulujen kierrätys-/kiertotalousosaamista osallistavasti, edistäen kierrätysmahdollisuuksia.	Kierrätyksen menevien jakeiden määrä (t)
Selvitys öljylämmityksestä luopumisesta kaupungin rakennuksista ja vaihtoehtoisista lämmitysjärjestelmistä	Selvitetään kaupungin öljylämmityskohteiden tulevaisuus.	Purettavat / jäljelle kohteet (kpl)
Kaupungin rakennusten kunnostaminen energiatehokkuustoimilla	Kaupungin rakennusten valaistuksen uusiminen energiatehokkaaksi	Toteutuneet kohteet (kpl)
	Rakennusten lämmitysjärjestelmien tehostamistoimet.	Toteutuneet kohteet (kpl)

KH: Poistetaan taulukon ensimmäinen kohta toimenpiteineen ja kustannuksineen. Sähköautojen latausinfraan kehittäminen poistettiin käyttöomaisuusinvestointien käsittelyn yhteydessä.

4. Riskienarviointi ja –hallinta

Kuntalain 14 §:n mukaisesti kaupunginvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, joiden tarkoituksena on ohjata kaupunginhallitusta sen huolehtiessa kuntalain 39 §:n velvoittamana kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Valtuuston päätöstä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista noudatetaan Raision kaupungin lisäksi myös kaupungin tytäryhteisöissä ja näiden tytäryhteisöissä sekä kaupungin määräysvaltaan kuuluvissa säätiöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säätiön säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisön hallitus vastaa kuitenkin aina yhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja sen tuloksellisuuden valvonnasta. Valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 12.10.2020 § 85.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ohjetta noudatetaan myös kaupungin tytäryhteisöissä sekä kaupungin määräysvaltaan kuuluvissa säätiöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säätiön säännöistä muuta johdu. Kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 14.12.2020 § 382.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kaupungin hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Raision kaupungin hallintosäännön luvun 10 102 – 106 §:ssä on määritelty toimielinten ja viranhaltijoiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät sekä sisäisen tarkastuksen tehtävät.

4.1. Käsitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, toiminta on tuloksellista ja riskit ovat hallinnassa. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut on määritelty luottamushenkilöiden, johtavien viranhaltijoiden, esimiesten ja henkilöstön osalta.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta, niin myönteisessä kuin kielteisessä mielessä.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan merkitys on korostunut jatkuvasti erityisesti kunnan tehtävien organisointitapojen monipuolistuessa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan tunnistetun riskin merkittävyyttä ja sen toteutumisen todennäköisyyttä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi eri menetelmillä
- määritellään toimintatavat riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan.

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa tarjoamalla objektiivisen, riippumattoman ja järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintaprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen

4.2. Raision kaupungin riskiluokitus

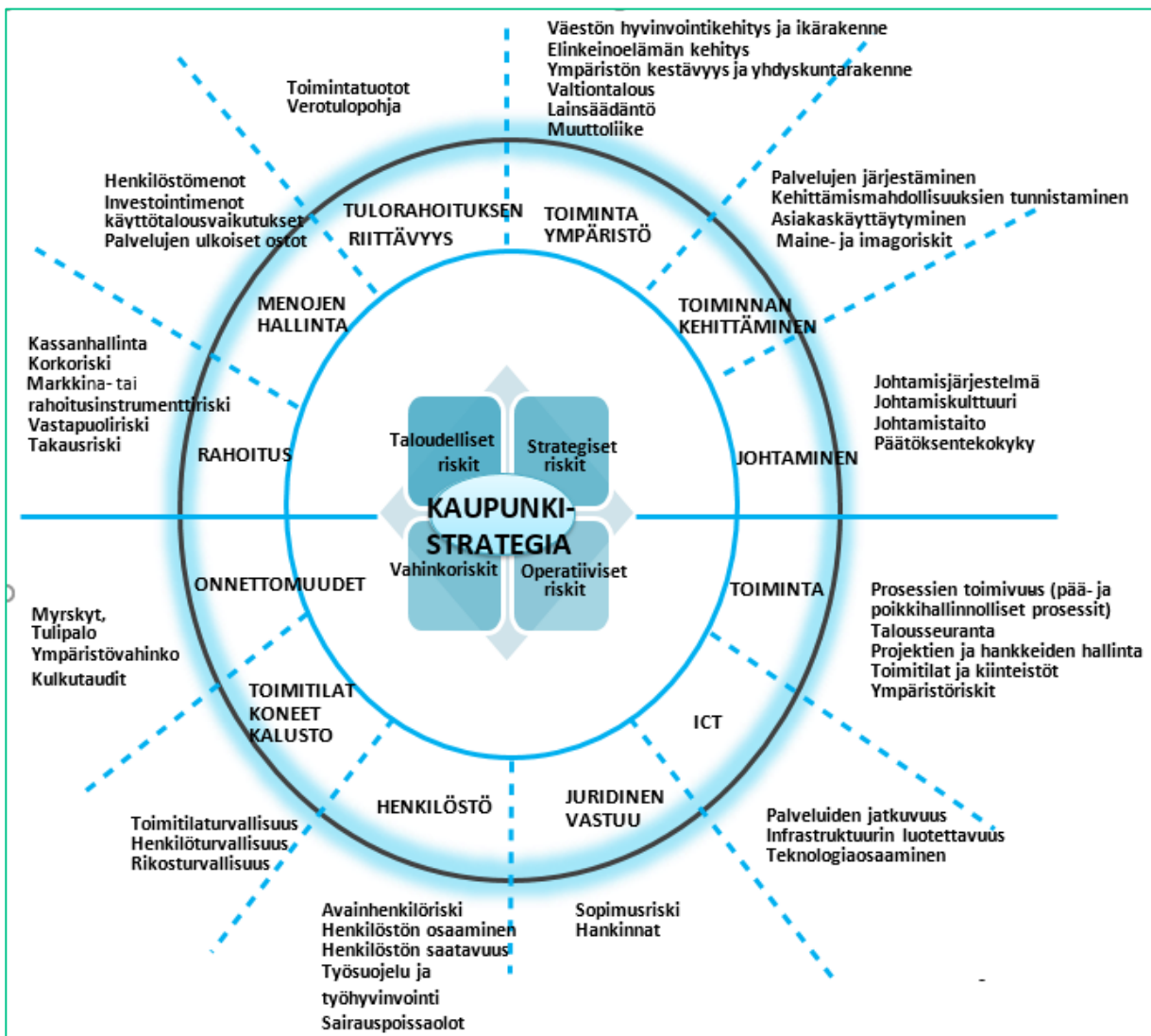
Päättyessään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista valtuusto hyväksyi riskiluokituksen, jota käytetään riskienarvioinnissa, analysoinnissa, seurannassa ja raportoinnissa.

Riskienhallinnassa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan riskit on otettava huomioon kokonaisvaltaisesti.

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat

- taloudelliset riskit: tulo-rahoituksen riittävyys, menojen hallinta, rahoitus
- strategiset riskit: toimintaympäristö, toiminnan kehittäminen, johtaminen
- operatiiviset riskit: toiminta, ICT, juridinen vastuu
- vahinkoriskit: onnettomuudet, toimitilat, koneet ja kalusto, henkilöstö.

Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä ja ulkoisia riskejä. Riskienhallinnan tulee perustua riskiarviointiin. Riskikartassa (Kuvio 1) on esitetty kaupungin toiminnan kannalta merkityksellisiä asiakkokonaisuuksia, joita tulee arvioida riskiarviointeja tehtäessä.

Kuvio 1

4.3. Riskienhallinta osana taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja muiden merkittävien päätösten yhteydessä. Raisiossa riskienhallinta on kytketty osaksi taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia. Toimielimet ovat tunnistaneet ja arvioineet talousarvion valmistelun yhteydessä toimintaansa sisältävät merkittävimmät riskit. Tunnistamisessa on käytetty hyväksi edellä esitettyä riskiluokittelua ja riskikarttaa. Riskit on kuvattu ja arvioitu niiden todennäköisyyttä ja seurauksia. Riskianalyyssissä on määritelty toimenpiteet riskin torjumiseksi tai siihen varautumiseksi. Riskille on asetettu vastuutaho. Toimielinten riskitaulukot esitetään tämän luvun lopussa.

Riskienhallintatoimenpiteiden vaikutusten seuranta ja riittävyyden arviointi ovat osa riskienhallintaprosessia. Toimialat seuraavat tunnistettujen riskienhallintatoimenpiteiden toteutumista, vaikutusta ja riittävyyttä talousarviovuoden aikana.

Tilinpäätöksen yhteydessä laaditaan selonteko riskienhallinnasta toimielimittäin. Selonteossa arvioidaan nyt talousarvion yhteydessä tehdyn riskienhallinnan analysoinnin onnistumista, riskien toteutumista ja onnistumista riskienhallinnassa.

4.4. Varautuminen ja jatkuvuuden hallinta

Raision kaupungilla on ajantasainen valmiussuunnitelma. Valmiussuunnitelmassa tunnistetaan kuntalaisiin ja kaupungin toimintaan vaikuttavat merkittävimmät uhat. Varautumissuunnitelmassa määritellään vastuutahot erilaisten häiriötilanteiden varalle, huolehditaan kriisiviestinnän perusteista ja suunnitellaan ennalta, millä tavoin toiminnot ja palvelut saadaan jatkumaan keskeytymättä. Merkittävimmistä häiriötilanteista laaditaan raportit. Varautumista harjoitellaan ja tehdään yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa.

4.5. Tytäryhteisöjen varautuminen

Konsernin talous on keskeinen osa kaupungin kokonaistaloudellista toimintaa. Konserniin kuuluvilta yhtiöiltä edellytetään konsernin sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien ohjeistusten huomioimista sekä toimintaympäristössä tapahtuvien ja mahdollisten muutosten analysointia, uhkaavien riskien tunnistamista ja riskien vaikutusten arviointia.

Myös konserniyhtiöillä tulee olla asianmukaiset suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Konserniyhtiöiden tulee raportoida kaupunkia merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seurantaa ja raportointia. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käydään säännöllistä vuoropuhelua.

4.6. Lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaisten kokonaisuuksien riskitaulukot

4.6.1. Kh, konserni

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aika- taulu
Henkilöstön jaksaminen ja saatavuus	Tiettyjen ammattiryhmien kohdalla on rekrytointivaikeuksia, joka takia henkilöstö voi joutua työskentelemään vajaalla resurssilla. Tällöin työn psykososiaalinen ja fyysinen kuormitus saattaa kasvaa.	2	3	6	Työntekijöiden hyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen kehittämällä johtamis- ja työyhteisötaitoja, määrittelemällä selkeät vastuut (tehtäväkuvat), mahdollistamalla osaamisen kehittämisen sekä tukemalla jaksamista osallistamalla tll:n psykososiaalisen tuen kehittämishankeeseen.	Henkilöstöjohtaja	Jatkuva
Lakko	Työtaistelu haittaa kaupungin toimintaa	3	4	12	Työtaistelutoimenpiteiden varhainen ennakointi ja kriittisten tukipalveluiden varmistaminen ennakkosuunnittelulla	Kaupunginjohtaja	Jatkuva
Mainekriisi	Kaupungin toimintaan, johtamiseen tai henkilöstöön liittyvä julkisuus, joka heikentää luottamusta ja toiminnan uskottavuutta.	2	3	6	Kestävät toimintamallit ja hallinnon avoimuus, viestintäosaamisen kehittäminen.	Kaupunginjohtaja	Jatkuva
Rahoitusriskit	Jos korot äkillisesti nousevat, kaupungin kasvavan lainamäärän rahoituskulut kasvavat.	3	3	9	Rahoitustilanteen ajantasainen seuraaminen ja suhteuttaminen kaupungin lainamäärään. Investointien suunnittelussa on pidettävä taloudelliset näkökannat keskustelussa mukana.	Talusojohtaja Kaupunginjohtaja	Jatkuva
Soteuudistus	Hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen siirrossa epäonnistutaan.	4	4	16	Valmistelu on organisoitu ja vastuutettu, valmistelun etenemistä seurataan. Huolehditaan eri yksiköiden välisestä tiedonkulusta. Osallistutaan aktiivisesti yhteistyöverkostoihin ja seudulliseen valmisteluun.	Kaupunginjohtaja	Jatkuva
Globaali pandemia	Korona tmv	2	5	10	Ajantasainen varautumissuunnitelma	Kaupunginjohtaja	Jatkuva
Hallitsematon maahanmuutto	Hallitsematon pakolaiskriisi	1	3	3	Valtakunnallisten ohjeistusten seuraaminen	Kaupunginjohtaja	Jatkuva
ICT: Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Jonkin aikaa operatiivinen tietotekniikka toimii ilman työntekijöitä. Ongelmatilanteiden korjaamattomuus ja palvelupyynnöiden toteuttamattomuus estävät pala kerrallaan tietotekniikan toimivuuden. 1-2 viikossa tietotekniikan toimivuus laskee arviolta 10 %:iin työntekijöistä. Vajaalla henkilöstöllä pystytään ratkaisemaan kriittisimmät häiriötilanteet, mutta palvelupyynnöitä ei pystytä toteuttamaan (käyttäjätunnusten luomiset /poistamiset, liittymien avaukset).	3	5	15	Kriittisten toimintojen automatisointi ja kahdentaminen.	Tietohallintojohtaja	Jatkuva
ICT: Työvälineiden toimimiseen liittyvät riskit	Vakavat tietoliikenne- ja konesali-palveluiden häiriöt/keskeytykset voivat estää kaiken tietotekniikan käytön kaupungin palveluissa. Merkittävä osa kaupungin tuottamista palveluista on riippuvaisia tietoteknisistä palveluista.	2	3	6	Vaikutusanalyysit, riskiarviot, jatkuvuusstrategia, toipumissuunnitelma ja säännölliset toipumisharjoitukset.	Tietohallintojohtaja	Jatkuva
Avainhenkilöriskit	Yhden henkilön varassa on tietyissä tehtävissä liikaa tietoa ja painetta, hiljainen tietotaito. Eläköitymisen tuomat henkilöstövaihdokset.	3	3	9	Riittävä resursointi. Varahenkilöjärjestelmän tehostaminen. Henkilöiden sitoutuminen varahenkilötoimintaan. Etupainotteen resursointi hiljaisen tiedon säilymisen vuoksi.	Henkilöstöjohtaja	Jatkuva

4.6.2. Kh, kaupunkikehitys

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Avainhenkilö-riski	Eläköitymiseen, pitkiin poissaoloihin ja työntekijävaihdoksiin liittyvä ilmeinen riski. Mahdollisten muutosten yhteydessä osaamisen ja resursoinnin varmistaminen.	3	3	9	Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostaminen. Eläköitymisiin varautuminen ja ennakoiti.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Elinkeinoelämän kehitys	Työllisyyden ja muuttoliikkeen vaikutukset kaavoitustarpeisiin, uusiin asuin- ja yritysalueisiin ja/tai verotuloihin.	3	3	9	Työllisyystilanteen, väestömuutosten ja muiden keskeisten tunnuslukujen seuraaminen. Uusien indikaattien tunnistaminen ja nopea reagoiti.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Lainsäädäntö	Mahdolliset muutokset lainsäädännössä ja lakisääteisissä palveluissa, joilla heikentävä vaikutus kaupungin toimintaympäristöön.	2	3	6	Lainsäädännön valmistelun seuranta, lausuntopyyntöihin vastaaminen soveltuvilta osin sekä jatkuva reflektointi/peilaus kaupungin omaan tekemiseen.	Johtavat viranhaltijat ja palvelualueen johtajat	Jatkuva
Toiminta	Uuden organisaatorakenteen mukaiset uudet toimintatavat; opettelu, hallintosäännön tulkinta. Riskinä päätöksenteon viiveet tai lainvastaisuus.	4	3	12	Uuden organisaation toimintatapojen jalkauttaminen/johtaminen, hallintosäännön tulkitseminen ja riittävien järjestelmätietojen sekä päätöksenteollisten vastuiden päättäminen/hyväksyminen.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Sopimusriskit	Sopimusten voimassaolo, sopimustekniset klausuulit, kuten sopimussakot tai muut tulo- tai menokustannuksia mahdolliset lisäävät ehdot.	2	3	6	Tiivis yhteistyö konsernihallinnon ja niin hallintojohtajan kuin kaupungin lakimiehen kanssa.	Sopimusten allekirjoittajat ja valmistelijat yhteistyössä konsernihallinnon kanssa	Jatkuva
ICT / tietoliikennejärjestelmät	Tietoliikennejärjestelmien ja sovellusten toimivuus. Sovellusten toiminnan katketessa suorat ja välilliset vaikutukset päätösten tekemisessä sekä päivittäisen työn tekemisessä.	2	3	6	Reagoiti ennakoivasti mahdollisiin sovellusten päivitystarpeisiin.	Tietohallinto/Digipalvelut sekä järjestelmiä ja niiden rekistereitä ylläpitävät työntekijät.	Jatkuva
Henkilöstön saatavuus	Riski linkittyy avainhenkilöriskiin. Yksittäisten vastualueen vakanssien osalta on ollut haasteita saada niitä täytettyä.	3	2	6	Tehtävänkuvien uudelleenpohdinta, vakansseihin tehtävät uudelleenhaut ja niiden mainostaminen yhteistyössä viestinnän kanssa.	Esihenkilöt ja rekrytoivat viranhaltijat.	Jatkuva

4.6.3. Lupalautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aika-taulu
Avainhenkilöriski	Eläköitymiseen, pitkiin poissaoloihin ja työntekijävaihdoksiin liittyvä ilmeinen riski. Mahdollisten muutosten yhteydessä osaamisen ja resursoinnin varmistaminen sekä ongelmien minimointi konkretisoituneen riskin ylimenokaudella.	3	3	9	Henkilöstön hyvinvointiin, osaamiseen ja pitoon panostaminen. Eläköitymisiin varautuminen ja ennakointi.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Elinkeinoelämän kehitys	Työllisyyden ja muuttoliikkeen vaikutukset kaavoitustarpeisiin, uusiin asuin- ja yritysalueisiin ja/tai verotuloihin.	3	3	9	Työllisyystilanteen, väestönmuutosten ja muiden keskeisten tunnuslukujen seuraaminen. Uusien indikaattien tunnistaminen ja nopea reagointi.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Lainsäädäntö	Mahdolliset muutokset lainsäädännössä ja lakisäätéisissä palveluissa, joilla heikentävä vaikutus kaupungin toimintaympäristöön.	2	3	6	Lainsäädännön valmistelun seuranta, lausuntopyyntöihin vastaaminen soveltuvilta osin sekä jatkuva reflektointi/peilaus kaupungin omaan tekemiseen.	Johtavat viranhaltijat ja palvelualueen johtajat	Jatkuva
Toiminta	Uuden organisaattiorakenteen mukaiset uudet toimintatavat; opettelu, hallintosäännön tulkinta. Riskinä päätöksenteon viiveet tai lainvastaisuus.	4	3	12	Uuden organisaation toimintatapojen jalkauttaminen/johtaminen, hallintosäännön tulkitseminen ja riittävien järjestelmätietojen sekä päätöksenteollisten vastuiden päättäminen/hyväksyminen.	Kaupunkikehitysjohtaja	Jatkuva
Sopimusriskit	Sopimusten voimassaolo, sopimustekniset klausuulit, kuten sopimussakot tai muut tulo- tai menokustannuksia mahdolliset lisäävät ehdot.	2	3	6	Tiivis yhteistyö konsernihallinnon ja niin hallintojohtajan kuin kaupungin lakimiehen kanssa.	Sopimusten allekirjoittajat ja valmistelijat yhteistyössä konsernihallinnon kanssa	Jatkuva
ICT/tietoliikennejärjestelmät	Tietoliikennejärjestelmien ja sovellusten toimivuus. Sovellusten toiminnan katketessa suorat ja välilliset vaikutukset päätösten tekemisessä sekä päivittäisen työn tekemisessä.	2	3	6	Reagointi ennakoivasti mahdollisiin sovellusten päivitystarpeisiin.	Tietohallinto/ Digipalvelut	Jatkuva

4.6.4. Infralautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski- luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Omaisuu- den tuhoutuminen tai sen arvon menetys	Kiinteistön laaja vesivuoto, palaminen, tms. rakennusvaurio	2	3	6	Ennakoiva huolto ja kunnossapito. Riittävä kunnossapito- ja investointirahoitus talousarvioissa.	Tilapalvelut / kunnossapito-insinööri, tekninen isännöitsijä	jatkuva seuranta
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Sopimuskumppanin lakko tai konkurssi	2	3	6	Palvelujen hankkiminen mahdollisuuksien mukaan lakon ulkopuolisilta toimijoilta.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Sopimusriski	Toimintoja on ulkoistettu kilpailuttamalla. Markkinoiden toimimattomuus sopimuskauden päätyttyä (esim. kilpailu markkinoilla vähenee tai tarjoajien määrä on liian pieni). Omaa tuotantoa ei enää ole, joten palveluista on maksettava markkinahinta.	2	3	6	Kustannustason nousu kilpailutettaessa palvelu uudelleen sopimuskauden päätyttyä. Paluu omaan toimintaa ei enää ole mahdollista tai se on kohtuuttoman kallista. Palvelu- ja laatutason pudotus.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus rekrytointitilanteissa.	4	3	12	Henkilöstön koulutus ja resurssien ylläpitäminen. Oppisopimusmahdollisuuden lisääminen. Kilpailukykyinen palkkaus. Rekrytointikanavien monipuolinen käyttö	Infrapalvelut/esihenkilöt, LTK, KH, KV	
Kustannustason nouluun liittyvät riskit.	Henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden ja tarvikkeiden kustannustason nousu yli talousarviossa arvioidun. Talousarviossa 2022 menojen kasvu on 1,5 %. Palvelutuotanto ja palvelujen laatu kärsivät.	3	3	9	Kustannusten ja talousarvion toteutumisen seuranta. Palvelun vähentäminen tai laatutason lasku. Säästö- ja sopeutustoimenpiteet.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	
Kustannustason nouluun liittyvät riskit.	Rakennusmateriaalien ja polttoaineiden hintojen äkillinen/yllättävä kustannustason nousu vaikuttaa urakkahintojen nouluun.	3	3	9	Investointiohjelman / hankkeiden uudelleenarviointi/priorisointi.	Infrapalvelut, LTK, KH, KV	

4.6.5. Sivistyslautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Omaisuu den tuhoutuminen tai sen arvonmenetys	Materiaalien ja kaluston tuhoutuminen/häviäminen	1	3	3		koko henkilöstö	
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilölle tai toiminnalle	Asiakkaille aiheutetut vahingot	1	4	4		koko henkilöstö	
Sopimusriskit	Äkillinen koulupaikkojen ja päivähoitopaikkojen tarve	1	3	3		koko henkilöstö	
Henkinen kuormittuminen	Työ kuormittaa yli sietokyvyn	1	4	4	Työn kuormittavuuden oikea sovittaminen	Työntekijä ja esihenkilö	
Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu/lasku	tilat loppuu kesken tai tyhjiä tilaa	1	3	3			
Varhaiskasvatuk sen lapsimäärän kasvu/lasku	tilat loppuu kesken tai tyhjiä tilaa	1	3	3	Tiloja käytössä jonkin verran yli tarpeen. Käyttöönotto kysynnän vaihteluja vastaavasti.		
Riittävän ja koulutetun henkilökunnan rekrytointi	Päiväkodissa/ryhmäpäiväkodissa ei ole riittävää henkilöstöä, minkä seurauksena kaikkia lapsia voidaan ottaa vastaan.	3	3	9	Riittävä varahenkilöjärjestelmä tai rekrytointivastaava nopeuttamaan sijaisten rekrytointiprosessia.		

4.6.6. Vapaa-aikalautakunta

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Omaisuu den tuhoutuminen tai sen arvon menetys	Materiaalin tai kaluston tuhoutuminen tai häviäminen.	1	2	2	Vakuuttaminen, valvonta.	Koko henkilöstö.	Päivittäin
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilölle tai toiminnalle	Asiakkaalle aiheutetut vahingot	1	2	2	Vakuuttaminen, valvonta, henkilöstön riittävä osaaminen, turvallisuussuunnitelmat tilannekohtaisesti.	Koko henkilöstö.	Päivittäin
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit.	Kirjaston, Uintikeskus Ulpukan, Jäähallin tai Kerttulan liikuntahallin toiminnan keskeytyminen.	1	2	2	Säännöllinen huolto, henkilöstön ammattitaito, valvonta.	Koko henkilöstö.	Päivittäin
Teknologiaan ja tietohallintoon liittyvät riskit	Järjestelmien toimimattomuus lopettaa palvelujen tarjoamisen.	1	2	2	Ajantasaiset, päivitetty järjestelmät ja tietomurtojen esto.	Tietohallinto, toimialojen johto.	Kuukausittain
Henkilöstöön liittyvät riskit	Avainhenkilö-, työtapaturmariski tai henkisen kuormittamisen riski.	3	2	6	Varahenkilöjärjestelmä, työsuojelu, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Toimialojen johto, työterveys, henkilöstö.	Päivittäin

4.6.7. Sosiaali- ja terveyslautakunta

Hallintopalvelut

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Sopimusriskit	Palveluntuottajan taloudellisen aseman huonontuminen	1	3	3	Ajantasalla olevat puitesopimukset. Riskin toteutuessa oma toiminta / muu sopimuksen mahdollistama palveluntuottaja.	Hallintopalvelut sekä palvelualueiden vastuuhenkilöt	Sopimuskausi

Erikoissairaanhoido

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Menojen hallinta	Koronaepidemian aiheuttamat lisäkulut ja hoitovelan purun kulut	3	3	9	Oikea-aikainen hoito oikealla hoitotasolla. Valtionavustusten haku koronakuluihin	Sote johtoryhmä	
Onnettomuudet	Koronaepidemian pitkittyminen, uudet rokotuksen läpäisevät variantit	3	4	12	Tehokas maakunnan tasoinen ennakointi ja jäljitys- ja testauskapasiteetin ylläpito	Sote johtoryhmä	
Toimintaympäristö	Sote uudistuksen valmistelun viivästyminen	3	3	9	Aktiivinen toiminta sote-valmistelussa	Sote johtoryhmä	

Terveyspalvelut

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Henkilöstö	Sekä lääkäreiden että hoitohenkilökunnan rekrytoinnissa haasteita erityisesti sijaisten osalta	4	4	16	Aktiivinen rekrytointi, hyvän työnantajamaineen säilyttäminen	Esimiehet	
Menojen hallinta	Koronaepidemian aiheuttamat lisäkulut	3	3	9	Koronakuluihin varautuminen myös vuonna 2022	Arto Raassina	
Onnettomuudet	Koronaepidemian pitkittyminen, uudet rokotuksen läpäisevät variantit	3	4	12	Koronarokotusten mahdollisimman laaja kattavuus, jäljitys- ja testausvalmiuden ylläpitäminen	Arto Raassina	
Toimintaympäristö	Sote-uudistuksen valmistelun viivästyminen	3	3	9	Aktiivinen toiminta sote-valmistelussa	Sote johtoryhmä	

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Henkilöstö	Henkilöstön rekrytoiteihin liittyvät haasteet. Työn kuormittavuus suurta. Asiakkaiden palveluiden saatavuus ja laatu saattavat vaarantua.	3	4	12	Toiminnan kehittäminen siten, että Raision sosiaali- ja perhepalveluilla on hyvä maine työntekijöiden keskuudessa.	Sami Salmivirta	
Menojen hallinta	Asumiseen tai sijaishuoltoon liittyvien ostopalveluiden voimakas kasvu. Todennäköinen seuraus olisi budjetin ylitys.	3	3	9	Kokonaisvaltaisen palveluprosessin kehittäminen siten, että palvelut saataisiin oikea-aikaisesti, riittävällä laajuudella.	Sami Salmivirta	
Onnettomuudet	Koronan aiheuttaman huonovointisuuden purkautuminen, "hoitovelan" korjaaminen	3	3	9	Tuen ja palveluohjauksen mahdollisimman oikea aikainen saaminen.	Sami Salmivirta	
Toiminta ympäristö	Ihmisten eriarvoistuminen, muuttoliikkeen tuomat haasteet palveluille	3	3	9	Palveluverkoston riittävä kattavuus ja tehokas toiminta.	Sami Salmivirta	
Toiminnan kehittäminen	Onnistummeko luomaan asiakkaita palvelevan organisaation?	2	3	6	Fokus asiakkaissa, asiakkaiden osallistaminen.	Sami Salmivirta	

Hoito-, hoiva- ja vammaispalvelut

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Hoitohenkilöstön saatavuus ongelma, joka uhkaa palvelujen tuottamista nykyisen laajuisena	Hoito- ja vammaispalveluissa vakinaisiin tehtäviin harvoja hakijoita, pitkiin sijaisuuksiin ei hakijoita ollenkaan. Äkilliset poissaolot joudutaan hoitamaan hälytys- ja ylityökorvauksilla omien työntekijöiden voimin. Työntekijät uupuvat, sairauslomat lisääntyvät.	5	4	20	1. Varahenkilöstön lisääminen 2. Uuden työntekijän palkkaukseen lisätään bonushoukutin, kuten bonusraha, joka maksetaan vuoden kohdalla.	Palvelualueen ja palveluyksiköiden vastuuhenkilöt	
Yksityiset vanhusten hoivakodit eivät voi ottaa vastaan uusia asiakkaita	Yksityisillä palveluntuottajilla on vaikea henkilökunnan saatavuusongelma, eivät pysty ottamaan uusia asukkaita, ellei lain velvoittama hoitajamitoitus täyty. Kunta ei pysty toteuttamaan määrääjän puiteissa myönnettyä palvelua.	5	4	20	1. Ei toimenpide mahdollisuutta, hoitajia ei ole, hoitajamitoitukset säädetty lailla.	Palvelualueen ja palveluyksiköiden vastuuhenkilöt	

Yksityiset palveluntuottajat eivät osallistu vanhusten ympärivuorokautisen hoidon hankinta kilpailutukseen. Muodostuu palvelun tuottamiseen ja talouteen liittyvä riski.	Suuret yksityiset palveluntuottajat eivät osallistu hankinnan kilpailutukseen, joka aiheuttaa, että ostopalvelua ei ole riittävästi tarjolla ja palvelun turvaamiseksi omaa palvelutuotantoa on liian vähän. Kunta ei pysty toteuttamaan määräajan puitteissa myönnettyä palvelua. Ostopalvelun hinta nousee kohtuuttomasti.	5	4	20		Palvelualueen ja palveluyksiköiden vastuuhenkilöt
--	--	---	---	----	--	---

Työllisyyspalvelut

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riskiluku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aikataulu
Työmarkkinatukimaksu kasvaa	Yrittäjien työmarkkinatukioikeus jatkuu myös vuoden 2022 puolella. Tämä tulee nostamaan maksuosuutta ilman, että kunta pystyy siihen toiminnallaan vaikuttamaan.	2	2	4	Tehokas yhteydenpito ja yhteistyö TE-toimiston kanssa	Kimmo Rinne	seuranta koko 2022 vuoden
Kuntouttavan työtoiminnan palvelutarve kasvaa	Mahdollinen ylitysvaara ostopalveluiden osalta	3	2	6	Selvitetään kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen mahdollisuutta kaupungin eri yksiköissä entistä laajemmin.	Kimmo Rinne ja Timo Korhonen	seuranta koko 2022 vuoden

5. Talousarvion sitovuus

5.1. Kuntalain säännökset talousarviota koskien

Kuntien talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kuntalain mukaan ”*valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.*

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.”

5.2. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet

5.2.1. Talousarvion sitovuus

Lain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Toimielin on sidottu talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että käyttötalouden osan sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia vastuualueiden ja palveluiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu ulkoisesta toimintakatteesta (nettobudjetti).

Investointien sitovuus on hanketasolla. Lisäksi on monivuotisia hankkeita, joiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Nämä hankkeet on merkitty erikseen talousarviossa. Lautakunta hyväksyy hankkeidensa väliset määrärahasiirrot. Siirtoja ei saa tehdä kokonaiskustannusarvioltaan ja toteuttamisvuosiltaan sitovista hankkeista.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmaosan sitovat erät ovat lainakannan ja antolainauksen muutokset.

5.2.2. Käyttösuunnitelmat

Hallintosäännön 29 §:n mukaan toimielin hyväksyy käyttösuunnitelman. Lautakunnat laativat hyväksytyyn talousarvion perusteella käyttösuunnitelman palveluittain. Kaupunginhallituksen käyttösuunnitelma sisältää molemmat kaupunginhallituksen alaiset kokonaisuudet (Kh, konserni ja Kh, kaupunkikehitys).

Työllisyysmäärärahamuutokset ja koululaisten kesätyövarauksen jakamiseen liittyvät muutokset jaetaan lautakunnille talousjohtajan hyväksymänä (TAM2022).

5.2.3. Raportointi

Talousarvion kuukausikohtaista toteutumista seurataan toimielimissä. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

5.2.4. Strategiset tavoitteet

Strategisia tavoitteita voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä. Tilinpäätöksessä tulee antaa selostus tavoitteiden toteutumisesta.

5.2.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Toimintaa ja taloutta tulee sopeuttaa siten, että asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Mikäli on ilmeistä, ettei asetettuihin tavoitteisiin päästä, tulee asia saattaa toimielinkäsittelyyn siten, että valtuusto voi päättää talousarvioon sisältyvien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset kyseisen talousarviovuoden aikana.

Kaikista talousarviomuutoksista tulee tehdä ilmoitus talouspalveluihin.

5.2.6. Muut ohjeet

Investointeja, joiden kustannusarvio on yli 700 000 euroa, tai investointeja, joista valtuusto on erikseen niin päättänyt, ei saa aloittaa ilman kaupunginhallituksen lupaa.

Mikäli valtionosuutta saadaan kesken vuoden jo olemassa olevaan toimintaan, jonka menot ovat talousarviossa, valtionosuus kasvattaa vain tulomäärärahoja.

5.2.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt

Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmaohjeistuksissa määritellään kohderahoitteiset tehtävät: *"Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, joiden käyttötalous on sidottu ensisijaisesti tuloarvioin kunnan talousarvioon, tai tehtäviä, jotka ovat kokonaan erillään kunnan talousarviosta. Talousarviosidonnaisia kohderahoitteisia tehtäviä ovat muu taseyksikkö, sisäisen palvelun nettoyksikkö ja muut nettoyksiköt. Kunnan talousarviosta erillään olevia yksiköitä ovat kunnan liikelaitokset."* *"Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksioissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamista palveluista."*

Raision kaupungin talousarvio sisältää nettobudjettiyksiköt seuraavissa tulosityksiköissä:

vapaa-aikalautakunta: Uintikeskus Ulpukka

infralautakunta: Tilapalvelut ja Ruokapalvelut

Nettobudjettiyksikön sitova määräraha on nettomenot. Nettomenojen saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen ylityksen ilman valtuuston käsittelyä.

Nettobudjettiyksiköt sisältyvät lautakuntien käyttösuunnitelmiin, ja niiden käyttösuunnitelmien toteutuminen esitetään tilinpäätöksessä.

5.3. Raision kaupungin tilivelvolliset

Kuntalain 125 § mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa tarkastuksen tulosten lisäksi annetaan mm. esitys vastuuvapauden myöntämisestä toimielimen jäsenelle ja toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen). Raision kaupungin tilivelvollisiksi vuoden 2022 alusta alkaen määritellään seuraavat tahot:

- kaupunginhallituksen jäsenet ja sen jaoston jäsenet
- lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- kaupunginjohtaja

- talousjohtaja
- henkilöstöjohtaja
- hallintojohtaja
- viestintäjohtaja
- tietohallintojohtaja
- kaupunkikehitysjohtaja
- tekninen johtaja
- sivistysjohtaja
- sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja
- hallintosäännössä kunkin toimialan palvelujohtajaksi tai heitä vastaavaksi määritellyt henkilöt.

Vaikka tilivelvollisten luettelossa ei ole kaikista esimiehistä mainintaa, se ei poissulje vastuuta oman organisaation toiminnasta ja taloudesta.

5.4. Talousarviolainat ja lainanottovaltuus

Kaupungin talousarvion oma lainanotto nettona on 4,9 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupunki valmistautuu ottamaan ulkopuolista lainaa tytäryhtiöiden esittämien rahoitusta edellyttävien hankkeiden lainoitusta varten. Näin ollen kaupungin nettolainanotto vuonna 2022 on 13,9 miljoonaa euroa. Lainaa otetaan vuoden aikana 23,6 miljoonaa euroa ja lainojen lyhennysohjelma lyhentää lainoja 9,7 miljoonaa euroa.

Raision Vesi Oy esittää vuoden 2022 talousarviossaan E18-kehätien parantamishankkeeseen liittyviin pakollisiin johtosiirtoinvestointeihin lainatarvemäärän *2,0 miljoonaa euroa*.

Raision Vuokra-asunnot Oy lähetti syyskuussa 2021 kaupungille konserniohjelypyynnön koskien Alhaistentie 8:n koskevan asuinkerrostalon rahoitusta. *Raision Vuokra-asunnot Oy* esittää talousarviossaan lainatarpeen kohdistuvan vuodelle 2022. Lisäksi kaupunginjohtaja ja talousjohtaja ovat lokakuussa 2021 keskustelleet *Raision Vuokra-asunnot Oy:n* kanssa kyseisestä rahoitustarpeesta.

Kaupungin talousarvion 2022 yhteydessä vastataan konserniohjelypyyntöön. Talousarviossa esitetään, että kaupunki myöntää *Raision Vuokra-asunnot Oy:lle* yhtiön talousarviossa esittämän lainatarpeen mukaisen lainan *7,0 miljoonaa euroa* vuodelle 2022. On syytä todeta, että päivitetty lainatarvearvio poikkeaa konserniohjelypyynnön summasta 0,2 miljoonaa euroa.

Lainasopimus laaditaan ottaen huomioon kuntalain 129 §, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Lainan korkotaso tullaan määrittämään markkinakorkotaso huomioiden. Lainan vakuudeksi *Raision Vuokra-asunnot Oy* tarjoaa omistamiensa kiinteistöjen panttausta sovittavaan prosenttiin asti. Lainan ei katsota vaarantavan kaupungin kykyä vastata laissa säädetyistä tehtävistä. Kaupunginhallitus hyväksyy lainan tarkemmat sopimusehdot vuoden 2022 tammi-helmikuussa.

Kaupungin maksuvalmiuden odotetaan pysyvän vuonna 2022 suhteellisen vakaana. Maksuvalmiuden kehitys kytkeytyy muun muassa olemassa olevaan maailman tilanteeseen koronapandemian ja sen mahdollisen jatkumisen aiheuttamiin epävarmuustekijöihin. Tulojen suunnitellun toteutumisen lisäksi maksuvalmiuden kehitykseen vaikuttavat investointien määrä ja investointien käynnistymisaikataulu.

Kaupungin lainamäärä vuoden 2020 tilinpäätöksessä oli 57,1 miljoonaa euroa eli 2 339 €/asukas (vahvistettu asukasluku 24 407). Kaupungin lainamäärän arvioidaan säilyvän ennallaan vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Konsernitiliin liittyen tulee erikseen määritellä lainanottovaltuus konsernin tytäryhteisöjen lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseen. Lainanottovaltuudeksi konsernin tytäryhteisöille esitetään yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Valtuusto asettaa talousarviossa tai erikseen tekemällään päätöksellä vuodelle 2022 ne rajat, joiden puitteissa lainanottovaltuuksia voidaan käyttää.

Talousarviossa esitetään seuraavaa lainanottoa koskevaa valtuutuspäätöstä:

- Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa lyhyttä tai pitkäaikaista lainaa siten, että nettolainanotto vuoden lopussa on 15 715 240 euroa.
- Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi vuoden 2022 aikana 15 715 240 euron määrään asti. Lainanottovaltuus sisältää myös konsernitilin käyttöön liittyvän lyhytaikaisen lainan myöntämisen kaupungin tytäryhteisöille.

Lisäksi talousarviossa esitetään, että otettavat lainat voivat olla vaihtuvakorkoisia tai kiinteäkorkoisia.

Tytäryhtiöiden tulee konsernin ohjeistuksen mukaisesti ottaa lainaa pääsääntöisesti emokaupungilta. Yhtiöt eivät kilpailuta lainojaan itsenäisesti markkinoilta, vaan emokaupunki huolehtii ulkoisista lainoista ja antaa tytäryhtiöille lainat sisäisinä lainoina, ellei emokaupungin ohjeista muuta johdu. Tytäryhtiöiden lainoittamiseksi annettava laina sisältyy edellä määritetyn lainanottovaltuuden määrään. Tytäryhtiöiden tulee pyytää kaupunginhallitukselta konserniohje lainatarvetilanteessa sekä jo olemassa olevan lainan ehtoihin liittyvissä kysymyksissä. Pyyntö tulee toimittaa kaupungille riittävän ajoissa. Yhteyshenkilönä tytäryhtiöiden (Raision Vesi Oy, Raision Vuokra-asunnot Oy, Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli) rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä toimii talousjohtaja.

6. Tavoitteet kuntakonsernin tytäryhteisöille ja osakkuusyhteisöille

6.1. Yleiset periaatteet

Raisio jatkaa vahvan konserniohjauksen politiikkaa. Talousarviossa huomioidaan kuntakonserninäkökulma. Tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla kaupungin strategiaan. Kaupungin yksi strateginen tavoite on tasapainoinen talous. Talousarvion tavoitteissa huomioidaan konsernin taloudellisia tunnuslukuja. Konsernin vuosittain seurattavat taloudelliset mittarit ovat konsernin vuosikate, konsernin kertynyt yli/alijäämä, konsernin kertynyt yli/alijäämä per asukas, konsernin lainamäärä, konsernin lainamäärä per asukas ja konsernin suhteellinen velkaantuneisuus. Keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarvion keskeiset luvut ja tavoitteet esitetään omissa alaluvuissaan.

Tilinpäätöksen 2021 mukaan Raisiolla on kuntakonsernin taseessa ylijäämiä 22,1 miljoonaa, lainamäärä 3 207 euroa asukasta kohden ja suhteellinen velkaantuneisuus 48,5 %.

Kaupungin merkittävillä tytäryhteisöillä on käytössään konsernitili, jonka luottolimitiksi määritetään yhteensä 1,8 miljoonaa euroa. Lisäksi tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa on läsnä konsernijohtoon kuuluvia. Kaupunginvaltuusto asettaa merkittävillä tytäryhteisöille taloustavoitteet ohjauksen ja raportoinnin vahvistamiseksi.

Raision kaupungin hallintosäännössä määrätään konserniohjauksesta seuraavasti:

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen kaupunkikehitysjaosto sekä kaupunginjohtaja.

Valtuusto

1. hyväksyy kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset,
2. hyväksyy omistajaohjauksen periaatteet,
3. hyväksyy konserniohjeen.

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteutumisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernihallinnon,
3. antaa tarvittaessa konserniohjeita taloudellisista ja toiminnallisista linjaratkaisuista ja muista yksittäisistä yhtiökokousasioista konserniohjauksen ja konserniedun varmistamiseksi,
4. päättää kaupungin edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja yhtymäkokouksiin sekä asettaa ehdolle edustajat tytäryhteisöjen hallintoelimiin,
5. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
6. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa,
7. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa,
8. valmistaa, että konserniyhteisöjen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty,
9. laatii tarvittaessa kaupungin tytäryhteisöissä noudatettavat hyvän johtamisen ja hallinnan ohjeet.

Kaupunginhallituksen kaupunkikehitysjao

1. valmistelee kaupunginhallituksen päätettäväksi konserniohjaukseen ja –valvontaan liittyvät asiat,
2. ohjaa ja valvoo konserniyhteisöjen toimintaa,
3. suunnittelee konserniohjauksen kehittämistoimenpiteitä ja valvoo niiden toteutumista,
4. antaa tarkempia ohjeita konserniohjausta ja kehittämistoimintoja koskevien päätösten täytäntöönpanosta,
5. ehdottaa kaupunginhallituksen nimitettäväksi kaupungin ehdokkaat kaupunginhallituksen päättämiin konsernin tytäryhteisöjen hallintoelimiin,
6. määrää kaupungin edustajille tytär- ja muissa jäsenyhteisöissä virkamiesyhteys henkilön,
7. arvioi yhtiöiden raportointia sekä seuraa ja arvioi yhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta ja hallitustyöskentelyä,
8. analysoi konsernin toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa kaupungin talousarvion valmistelun yhteydessä konsernitavoitteita uhkaavia riskejä, arvioi riskien vaikutuksia ja laatii tarvittavat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi sekä tekee niiden perusteella päätösehdotukset kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Kaupunginjohtaja

1. huolehtii, että kaupungin konserniohjaus ja –valvonta on järjestetty tässä säännössä mainittujen ohjausasiakirjojen ja yleisten periaatteiden perusteella,
2. raportoi vähintään puolivuositain sekä erikseen tilinpäätöksen toimintakertomukseen kaupunginhallituksen kaupunkikehitysjao
3. seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle sekä kaupunkikehitysjao
4. antaa tarvittaessa erillisohjeita konserniraportoinnista (mm. sisällöstä ja aikatauluista),
5. seuraa ja valvoo, että konserniyhteisöjen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat riittävällä tasolla kaupungin omistajuuden ja konserniedun varmistamiseksi.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

6.2. Tytäryhteisöille (Raision Vesi Oy, Raision Vuokra-asunnot Oy, Koy Kerttulan Jäähalli) yhteiset tavoitteet

Tytäryhteisöt lähettävät talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle toiminnan ja talouden toteutumisraportin puolivuositain. Toinen raportointi tapahtuu kesän tilanteen valmistuttua ja toinen tilinpäätöksen valmistuttua. Talousjohtaja ja kaupunginjohtaja tulee pitää tietoisena kaikista olennaisista toimintaan ja talouteen vaikuttavista asioista.

Lisäksi yhteisöjen tulee pyrkiä ennalta estämään erilaisten riskien realisoituminen muun muassa toimivilla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännöillä.

Yhtiöiden (tytär- ja osakkuusyhteisöt) edellytetään välittävän yhtiökokouskutsut kaupungin johdolle ja yhtiökokousedustajien edellytetään pyytämään konserniohje yhtiökokouksen päätöksiin liittyen. Yhtiöiden tulee lähettää yhtiökokouskutsut hyvissä ajoissa Raision kaupungin kirjaamoon.

Tytäryhteisöt eivät saa ottaa ulkopuolista lainarahoitusta ilman kaupungin lupaa. Konsernin kokonaisedun näkökulmasta pääsääntö on, että konserniyhtiöt ottavat sisäisen lainan kaupungilta ja kaupunki huolehtii ulkoisesta lainasalkusta. Tytäryhtiöiden tulee pyytää

kaupunginhallitukselta konserniohje lainatarvetilanteessa sekä jo olemassa olevan lainan ehtoihin liittyvissä kysymyksissä. Yhteyshenkilönä tytäryhtiöiden rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä toimii talousjohtaja.

6.3. Muihin osakkuusyhtiöihin ja seudullisiin toimintoihin liittyviä tavoitteita

Muiden osakkuusyhteisöjen osalta kaupunginhallitus määrittää yksityiskohtaisemmat tavoitteet tarpeiden mukaisesti erillispäätöksin. Kaupunginhallituksen kaupunkikehitysjaosto seuraa osakkuusyhteisöjen toimintaa. Yhtiökokousedustajien edellytetään välittävän yhtiökokouskutsut kaupungin johdolle ja pyytämään konserniohjeen yhtiökokouksen päätöksiin liittyen.

6.4. Rasion kaupungin konserni jäsenyhteisöineen

Tytäryhteisöt	Säätiöt	Osakkuusyhtiöt ja muut yhtiöt	Kuntayhtymät	Muut yhteisöt
Rasion Vesi Oy (100%)	Rasion Palvelutalossäätiö (23,5 % päätösvallassa)	As. Oy Rasion Keonkatu 3 (31,26 %)	V-S Sairaanhoidopiirin ky	Rasion-Naantalin Fountain House ry (12,5 % päätösvallassa)
Rasion Vuokra-asunnot Oy (100%)	Sosiaalipalvelussäätiö Raina (50 % päätösvallassa)	Green Industry Park Oy (22 %)	V-S Erityishuoltopiirin ky	Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta (1/15)
KOY Kerttulan jäähalli (50%)	Lounais-Suomen saattohoitosäätiö (2% päätösvallassa)	Kerttulan Tenniskeskus Oy (18,5 %)	Varsinais-Suomen liitto	Turun seudun joukkoliikennelautakunta (1/12)
As Oy Kuulaharjat (100%)		Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (13,78%)	V-S Lastensuojelukuntayhtymä	Varsinais-Suomen pelastuslaitos (1/15)
Eero Rantasen säätiö (60% päätösvallassa)		Turun Seudun Vesi Oy (11,94%)	Ky Rasion-Naantalin Vesilaitos	
		Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy (10%)	Rasion seudun koulutuskuntayhtymä	
		Turun Seudun Puhdistamo Oy (9,02%)		
		Turun seudun kehitys Oy (7,60%)		
		Turun Seudun Kaukolämpö Oy (4,25%)		
		Varsinais-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy Ab (3,66%)		
		Keon Autopaikat Oy (3,25%)		
		Sarastia Oy (1,87%)		
		Turku Science Park Oy (1,64%)		
		Kuntien Tiera Oy (0,81%)		

6.5. Raision Vesi Oy

Omistus: Raision kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus:

Raision Vesi Oy on Raision kaupungin omistama vesilaitosyhtiö, jonka toiminta-ajatuksena on vesihuollon palveluiden järjestäminen taloudellisesti ja kestäväällä tavalla. Yhtiö jakaa talousvettä asiakkailleen, vastaanottaa jätevesiä sekä johtaa ne käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle. Yhtiö omistaa ja ylläpitää vesihuollon verkostot kaupungin alueella, liittyy kiinteistöt verkostoihin sekä solmii liittymis- ja käyttö sopimukset asiakkaidensa kanssa.

Tavoitteet vuodelle 2022:

Talousveden sekä poisjohdettavan jäteveden laatu säilyy hyvänä ja täyttää viranomaisveloitteet. Yhtiön toimintaa hoidetaan ja kehitetään pidemmän aikavälin tehokkuuden ja vesihuollon toimintavarmuuden näkökulmasta. Asiakkaille turvataan riittävä ja keskeytymätön vedenjakelu, jätevesiviemärointi järjestetään terveydelle tai ympäristölle haittaa aiheuttamatta sekä hulevesiverkosto pidetään toimintakunnossa.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Yhtiö kehittää toimintaansa jatkuvan parantamisen menetelmillä. Kehittämisen keskeisiä lähtökohtia on tulevaisuuden kannalta kestäväällä tavalla toteutettu vesihuolto. Tulevien kehittämistoimien painopisteet ovat modernien ja digitaalisten palvelujen tarjoamisessa asiakkaille. Tämän lisäksi yhtiö kehittää edelleen omaisuudenhallintaansa sekä ajantasaistaa verkostotietojaan. Yhtiö kehittää automaatioastettaan vesimittarin lukematietojen siirtämisen osalta ja pyrkii tulevaisuudessa luopumaan manuaalisesti tapahtuvasta mittariluennasta.

Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot:

Suurimpia vuoden 2022 talousarvioon vaikuttavia asioita ovat E-18 –kehätien parantamishankkeeseen liittyvät, pakolliset johtosiirtoinvestoinnit. Yhtiön tulee tehdä etupainotteisesti johtosiirrot alueella ennen kuin varsinainen hanke alkaa. Hankkeen alustava aloittamisaikataulu on tällä hetkellä vuosi 2023, mutta varsinaista rahoittamispäätöstä valtioneuvosto ei ole vielä antanut. Ennen johtosiirtoihin ryhtymistä, yhtiö hakee konserniohjauspäätöksen investointien toteuttamiseksi ja rahoittamiseksi.

Mikäli aikataulu pitää paikkansa, on välttämätöntä, että työt aloitetaan vuonna 2022. Työt tehdään osittain omina hankkeina, osittain Raision kaupungin kanssa yhteishankkeina sekä osittain Väyläviraston kanssa yhteishankkeina. Yhtiön ei ole mahdollista toteuttaa johtosiirtoja ilman ulkopuolista lainoitusta. Lainoituksesta neuvotellaan erikseen emokaupungin kanssa. Hanke aiheuttaa osaltaan kustannuspaineita vesihuollon taksojen korottamiselle tulevaisuudessa, jotta yhtiö selviäisi lisälainoitukseen liittyvistä taloudellisista velvoitteista.

Talousarvio on laadittu siitä olettamuksesta, etteivät vesi- ja jätevesimaksut nouse vuodelle 2022, vaan pysyvät edelleen vuoden 2020 alennetulla tasolla. Muut yhtiön perimät maksut on suunniteltu korotettaviksi niin, että hinnat vastaavat yleistä kustannusten kasvua. Liittymismaksutaksa ei myöskään muutu vuodelle 2022.

Yhtiön tilikauden tulokseen vaikuttaa eniten liittymismaksutulot, joiden suuruutta ei voi tarkalleen ottaen ennustaa. Tulot riippuvat siitä, paljonko Raisiossa rakennetaan. Ennustettavissa on kuitenkin se, että Raisioon rakennetaan jatkossa yhä enemmän ja tällä perusteella liittymismaksutulojakin voidaan arvioida tulevan niin, että tulos pysyy positiivisena.

Hulevesien hallintaan ja omistussuhteeseen liittyvä päätöksenteko kaupungissa vaikuttaa siihen, miten hulevesikustannukset käsitellään jatkossa yhtiössä. Tähän liittyvät muutokset talousarvioon käsitellään erikseen, kunhan asioista on päätetty. Yhtiön hallitus on päättänyt

periä vesihuoltolain 19 a mukaisen korvauksen hulevesien viemäröinnistä kaupungilta, mikäli hulevesiin liittyvä päätöksenteko ei muuta tilannetta.

Laadulliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Jakeluun toimitettavan talousveden poikkeamat laatuvaatimuksissa	0	0	0	0
Jakeluun toimitettavan talousveden poikkeamat laatusuosituksissa	0	0	0	0
Vedenjakelun keskeytys (min)	0,6	0,8	alle 15	alle 15
Toiminnalliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Puhtaan veden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ sis. alv.)	2,75	2,79	2,79	2,79
Jäteveden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ sis. alv.)	2,53	2,54	2,54	2,54
Laskuttamaton puhdas vesi (% - hävikki)	9,4 %	8,0 %	< 10	< 10
Laskuttamaton jätevesi (% - vuotovesi)	44,2 %	43,2 %	< 40	< 40
Jätevesipumppaamoiden ylivuodot, m ³	3 802	162	< 1 000	< 1 000
Henkilöstömäärä 31.12.	10	11	12	12
Liittymähinnat (OKT 0 - 150 k-m ²):				
vesi (€/m ³ sis. alv)	4 960	4 960	1 860	1 860
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	6 200	6 200	3 100	3 100
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 240	1 240	1 240	1 240
Liittymähinnat (OKT 151 – 250 k-m ²):				
vesi (€/m ³ sis. alv)	4 960	4 960	4 340	4 340
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	6 200	6 200	5 580	5 580
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 240	1 240	1 240	1 240
Liittymähinnat (OKT 251 k-m ² ja yli):				
vesi (€/m ³ sis. alv)	4 960	4 960	6 200	6 200
jätevesi (€/m ³ sis. alv)	6 200	6 200	7 440	7 440
hulevesi (€/m ³ sis. alv)	1 240	1 240	1 240	1 240
Taloudelliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Liikevaihto (M€)	7,9	8,4	7,8	8,0
Liikevoitto (M€)	1,2	1,5	0,7	0,8
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiiroja ja veroja (M€)	0,7	1,0	0,2	0,3
Nettoinvestoinnit (M€)	1,9	1,8	3,0	4,1
Korkotulot kaupungille (M€)	0,5	0,5	0,5	0,5
Vakavaraisuus	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Velan määrä (M€)	30,6	29,4	28,3	29,1*
lainat rahoituslaitoksilta				
lainat kaupungilta	30,6	29,4	28,3	29,1*
Omavaraisuusaste, %	9,0	10,9	> 6,6	> 6,6
Nettovelkaantumisaste, %	768	634	< 1 075	< 1 075

*Laina-arviossa on otettu huomioon vuodelle 2022 kohdistuva E-18 lisälainoitustarve, 2 milj. euroa.

6.6. Raision Vuokra-asunnot Oy

Omistus: Raision kaupunki 100 %

RaVu omistaa As Oy Kuulaharjat Oy 100 % ja n. 32 % As Oy Raision Keonkatu 3:n kiinteistön osakekannasta sekä 5,6 % As Oy Raision Sellon osakekannasta

Toiminta-ajatus:

Raision Vuokra-asunnot Oy tarjoaa monipuolisia ja laadukkaita asumisvaihtoehtoja Raisiossa.

Tavoitteet vuodelle 2022:

Tavoitteena on asuntojen käyttöasteen kohentaminen. Korona tyrehdytti asuntojen kysynnän sekä yksityisten että yritysten osalta pitkäksi aikaa ja vasta 09/2021 alkaen on ollut selvää vilkastumista markkinoilla. Lähes 60 irtisanottua sosiaalista tukiasuntoa on palannut tarjottavien asuntojen kantaan, ja nämä ovat remonttien jälkeen tarjottavissa uusille asukkaille.

Uudisrakentaminen Alhaistentielle pyritään aloittamaan 12/2021 ja saamaan valmiiksi 12/2022.

Vuokrien taso, vuosittain tehtävän asuintalovaruksen suuruus sekä vuosittaisten peruskorjausten laajuus selvitetään laskennallisten käyttöikien ja kohdekohtaisten kuntoarvioiden avulla. Kiinteistökohtaiset kuntoarviot pyritään päivittämään seuraavalle 10 vuoden seurantajaksolle vuoden 2022 aikana.

Asuintalovarausta muodostetaan vähemmän eli kiinteistöjä korjataan enemmän, jolloin tulos käytetään kiinteistöjen ja asukkaiden hyväksi.

Yhtiön tulee huolehtia vastuullisesti siitä, että kiinteistöistä luopuessa ei tehdä ratkaisuja, joilla tehtäisiin peruuttamatonta vahinkoa alueellisesti ja/tai asuinalueen viihtyisyyteen.

Pyritään ekologisiin ratkaisuihin. Uudisrakentamisessa suositetaan maalämpöä, aurinkoenergiaa, vesikiertoisia lattialämmityksiä asuinnoissa ja pyritään luomaan sähköautojen latauspisteitä.

Kohotetaan yhteisöllisyyttä sekä tilaratkaisuilla että asukasviestinnällä ja mahdollisilla yhteisillä tapahtumilla.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Alhaistentie 8:n vanhojen rivitalokiinteistöjen purku ja uudiskohteen rakentaminen Alhaisten alueelle on vuoden 2021-2022 merkittävä kehittämistoimi. Kaupunkiin saadaan 60 pientasuntoa lisää.

Kiinteistöjen hissitarpeen selvitykset Vaisaaren ja Kerttulan alueella aloitetaan, myös Venheen alueella olisi hyvä selvittää hissien vaikutus asuntojen saavutettavuuteen ja kysyntään.

Avustusten hakeminen on osa projektia.

Kiinteistöhuollon ja siivouksen laadunparannusohjelmaa jatketaan. Saatu palaute on ollut positiivista.

Asumishäiriöihin on systemaattisesti puututtu ja tullaan jatkossakin puuttumaan. Yhteistyötä Raision sosiaalitoimen kanssa jatketaan ja informaationkulun sekä asumisen prosessin kehittämistä jatketaan. Asumisneuvojan palveluita on ollut saatavilla RaVu:n toimistolla jo vuoden 2021 aikana, yhteistyötä jatketaan.

Keonkatu 5:n muutamien soluasuntojen muutos tavallisiksi perheasunnoiksi tehtiin vuoden 2021 aikana ja projektia jatketaan sitä mukaa kuin solut vapautuvat.

Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot:

Uudisrakennus Alhaisiin nostaa velan määrää noin 7-8 Me vuoden 2022 aikana. Yksi vuokranmaksuysikkö eli Alhaisten kiinteistö on purettu, joten vuokratuottoja kohteesta ei vuoden aikana saada.

Kuntoarvioiden päivitykset kaikkiin kohteisiin tuovat noin 50 000 euron kustannuksen vuodelle 2022. Mahdolliset hissiprojektit Kunnaan, Venheen ja Kerttulan kohteisiin vaikuttavat kustannuksiin, mutta myös asuntojen saavutettavuuteen ja vuokrattavuuteen. Kohteiden ja asuntojen korjauksiin on suunniteltu käytettävän noin 1,2 Me.

Yleinen kustannustason nousu rakennustarvikkeissa heijastuu myös hoitokuluja nostavasti.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Käyttöaste, %	93,8	87,38	92	92
Vaihtuvuus, %	26,2	28	25	25
Keskivuokra / m ²	11,7	11,7	11,7	11,7
Kaupungin vuokraamat tukiasunnot	62	45	40	25
Taloudelliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Liikevaihto (M€)	6,4	6,17	6,4	6,3
Liikevoitto (M€)	1,26	0,22	1,1	0,3
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (M€)	1,0	-0,0036	0,77	0,3
Nettoinvestoinnit (M€)	0,37	0,37	0,2	0,3
Korkotulot kaupungille (M€)	0,04	0,04	0,05	0,06
Vakavaraisuus	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Velan määrä (M€)	12,7	12,75	11,2	19
<i>lainat rahoituslaitoksilta</i>	7,2	6,25	5,2	4,2
<i>lainat kaupungilta</i>	5,5	6,5	6,0	13
Omavaraisuusaste, %	43,04	43,00	47,0	42,00
Nettovelkaantumisaste, %	119,0	119,0	110,0	181

6.7. Kiinteistö Oy Kerttulan Jäähalli

Omistus: Raision kaupunki 50 %, Raision Nuorisokiekko ry (RNK) 33 %, Turun Riennon Taitoluistelu (TRT) 17 %

Toiminta-ajatus:

Jäähalliyhtiö tuottaa jäähallipalveluja ylläpitämällä kahta jäähallia Kerttulan Liikuntakeskuksessa.

Tavoitteet vuodelle 2022:

Jäähalliyhtiö luo edellytykset jääurheilun harrastamiselle Raisiossa. Yhtiö tuottaa palveluita jääurheiluseuroille, koululaisille ja muille käyttäjille.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Vuoden 2020 aikana alkanut koronaepidemia on vaikuttanut merkittäväällä tavalla yhtiön tulojen muodostumiseen. Aikaisempien vuosien aikana aloitettu hallien tekniikan parantaminen on jouduttu keskeyttämään, ja vuoden 2021 aikana voitiin toteuttaa vain toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömät investoinnit ja korjaukset.

Vuoden 2022 alkupuolella teetetään kuntoarvio hallien tilasta ja arviot hallien tekniikkaan ja rakenteisiin kohdistuvista menoista seuraavan 10 vuoden tarkastelujaksolle. Tämän lisäksi tullaan pohtimaan investointia suurien hankintojen kannalta: kaukalo tiensä päässä, kylmäkontti on merkittävä investointi, mutta uusilla, nykyaikaisilla laitteistoilla takaisinmaksuaika on kuitenkin verraten lyhyt. Järjestelmä toimii ammoniakilla, mikä keskellä asuinalueita voi aiheuttaa ongelmia. Jäähdytysjärjestelmän, hukkalämmön ja mahdollisesti uusiutuvien energianlähteiden käyttöä koko liikuntakeskuksen alueella tulisi pohtia kokonaisvaltaisena alueen kehitykseen tähtäävänä parannushankkeena pitkällä tähtäimellä.

Vuoden 2022 aikana tulisi myös päivittää kaupungin ja yhtiön välinen sopimustilanne ja vastuunjakotaulukot.

Olellaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot:

Jäähallien käyttöaste pyritään pitämään hyvällä tasolla, kysyntää jääajalle on kuitenkin runsaasti.

Yhtiön toiminnan järjestämistä koskevat kustannukset pyritään mukauttamaan ensi vuoden ajaksi toiminnasta saatavien tulojen tasolle.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Käyttäjämäärä / vuosi	93 215	75 000*	85 000	93 000
Jääajan myynti, käyttöaste %	55,7	42,07**	55	51
Taloudelliset tavoitteet	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Liikevaihto (M€)	0,5	0,38	0,4	0,45
Liikevoitto (M€)	0,1	0,13	0,08	0,08
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (M€)	0,1	0,04	0,05	0,05
Nettoinvestoinnit (M€)	0,02	0,01	0,1	0,01
Korkotulot kaupungille (M€)	0,013	0,013	0,013	0,013
Vakavaraisuus	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Velan määrä (M€)	1,68	1,61	1,52	1,45
<i>lainat rahoituslaitoksilta</i>				
<i>lainat kaupungilta</i>	1,68	1,61	1,52	1,45
Omavaraisuusaste, %	25,3	25	> 14	> 14
Nettovelkaantumisaste, %	313	300	< 500	< 500

*Käyttäjämäärät lasketaan käytettyjen vuorojen määrällä ja yhden vuoron käyttäjämääräksi on arvioitu noin 25 hlöä / vuoro. Tällä logiikalla vuoden 2020 käyttäjämäärä olisi 102 492. Mutta, koska koronarajoitukset ovat rajanneet käyttäjämääriä aika ajoin alle 20-vuotiaiden osalta, välillä on sovellettu laskentaa 10-hengen mukaan. Käyttäjämäärään ei voida soveltaa samaa laskukaavaa kuin ns. normaalina kautena.

**Käyttöasteeseen ei yleensä lasketa mukaan ns. 0-kuukausia eli huoltokatko ja joulutauko jätetään pois keskiarvosta. Mutta tässä tapauksessa 10 viikon koronatauko keväällä 2020 on laskettu mukaan, jotta arvo olisi vertailukelpoinen muihin vuosiin.

7. Tarkastuslautakunnan tavoitteet ja painopistealueet vuodelle 2022

Tehtäväkuvaus:

Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Kuntalain 121 § 2 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun ohella arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta laatii valtuustolle annettavan arviointikertomuksen. Tarkastuslautakunta tuottaa valtuustolle olennaista ja luotettavaa arviointitietoa strategiassa ja talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kaupungin päätöksentekijöille hyödyllistä tietoa kaupungin tehtävien hoidon tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisuudesta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta.

Vastuunalainen JHT-tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen vuosittain seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisen tuloksista. Tarkastuslautakunta seuraa lakisääteisen tilintarkastuksen toteutumista sopimuksen mukaisesti.

Toimintaympäristön kuvaus ja muutokset:

Tilintarkastusta suoritetaan noin 75 päivää vuodessa, ja sen lisäksi tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa arviointityössä ja arviointikertomuksen laatimisessa noin 10 päivää vuodessa. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii kaupungin konsernihallinnon henkilö, jonka tehtäväkuvaan on sisällytetty tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät.

Tavoitteet:

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi. Arviointikertomus laaditaan siten, että siitä ehditään saamaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen lausunto valtuuston kesäkuun kokoukseen, jossa käsitellään tilinpäätöstä.

Painopistealueet:

Tarkastuslautakunnan painopistealueet vaihtelevat vuosittain tarkastuslautakunnan tarkastussuunnitelmassa esitetyllä tavalla sekä kaupungin heikon taloustilanteen yleinen seuranta. Vuosittain seurataan yhden tai useamman lautakunnan talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä muita lautakuntia tarpeen mukaan.

8. Talousarvion tulojen ja menojen muodostuminen

8.1. Yhteenveto lautakuntien luvuista

V. 2020-2022 lautakunnittain	TP2020			TAM2021			TA2022LTK			TA2022KH		
Ulkoiset tuotot ja kulut	tuotot	kulut	netto	tuotot	kulut	netto	tuotot	kulut	netto	tuotot	kulut	netto
Kaupunginhallitus	4 772 881	-9 678 996	-4 906 115	4 318 272	-8 384 332	-4 066 060	4 854 272	-9 495 220	-4 640 948	4 854 272	-9 495 220	-4 640 948
Lupalautakunta	742 358	-976 251	-233 893	703 690	-1 255 009	-551 319	769 040	-1 317 174	-548 134	769 040	-1 317 174	-548 134
Infralautakunta	4 084 748	-20 862 075	-16 777 327	3 495 477	-22 212 954	-18 717 477	3 367 777	-22 380 872	-19 013 095	3 367 777	-22 509 740	-19 141 963
Sivistyslautakunta	3 117 964	-32 250 715	-29 132 751	3 669 960	-35 164 877	-31 494 917	2 975 002	-36 407 011	-33 432 009	2 975 002	-36 365 643	-33 390 641
Vapaa-aikalautakunta	736 018	-3 288 029	-2 552 011	730 532	-3 849 742	-3 119 210	865 150	-3 789 053	-2 923 903	865 150	-3 789 053	-2 923 903
Sosiaali- ja terveys- lautakunta	26 717 185	-103 183 781	-76 466 596	29 512 737	-110 936 643	-81 423 906	29 563 360	-113 876 783	-84 313 423	29 563 360	-113 815 848	-84 252 488
Koko kaupunki	40 171 154	-170 239 846	-130 068 692	42 430 668	-181 803 557	-139 372 889	42 394 601	-187 266 113	-144 871 512	42 394 601	-187 292 678	-144 898 077

8.2. Raisen kaupungin verotulot

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston tulee viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosentista sekä muiden verojen perusteista. Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteisöverosta. Kunnallisvero on kaupungin suurin tuloerä.

Raisen kaupungin veroprosentteihin ei esitetä muutosta talousarviovuodeksi 2022. Näin ollen vuoden 2022 tuloveroprosentti on 20,25 %. Myös kiinteistöveroprosentit säilyvät vuonna 2022 ennallaan.

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 55 §:n mukaan kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 13,26 prosenttiyksiköllä.

Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan yhtä monella prosenttiyksiköllä. Soteuudistuksesta informoidun mukaisesti vuoden 2022 tasossa arvioituna alennus tapahtuu 12,39 prosenttiyksiköllä. Prosenttimäärä tarkentuu vielä myöhemmin. 12,39 prosenttiyksikön leikkauksella Raisen kaupungin taloussuunnitelmavuosien tuloveroprosentti on 7,86 %.

Oheisessa taulukossa on koonti Raisen kaupungin veroprosenteista.

Veroprosentit	2019	2020	2021	TA2022	TS2023	TS2024
Tuloveroprosentti	19,75	19,75	20,25	20,25	7,86	7,86
Kiinteistöveroprosentit						
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Vakituinen asuinrakennus	0,45	0,45	0,41	0,41	0,41	0,41
Muut asuinrakennukset	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
Voimalaitokset	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Yleishyödylliset yhdistykset	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Raisen vuoden 2020 verotulot olivat 103,3 miljoonaa euroa, eli noin 4,2 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion mukaiset verotulot olivat 106,9

miljoonaa euroa. Vuoden 2021 tämänhetkisessä muutetussa talousarviossa verotulot ovat 109,4 miljoonaa euroa.

Raision kaupungin vuoden 2022 verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennusteen mukaan, päivitettyinä kaupungin omalla väkilukuarviolla ja palkkatulojen kasvuarviolla. Kaupungin asukasmäärän arvioidaan vuoden 2021 lopussa olevan 24 651 asukasta.

Vuonna 2022 Raision kaupungin verotulot kasvavat muutettuun talousarvioon verrattuna noin kolme prosenttia.

Vuoden 2022 verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan 112,604 miljoonaa euroa. Kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 99,287 miljoonaa euroa, kiinteistöveron tuotoksi 7,484 miljoonaa euroa ja yhteisöveron tuotoksi 5,833 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuottoa pienentää yhteisöveron jako-osuuden kymmenen prosenttiyksikön korotuksen loppuminen. Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin vuonna 2020 koronatukipaketin yhteydessä.

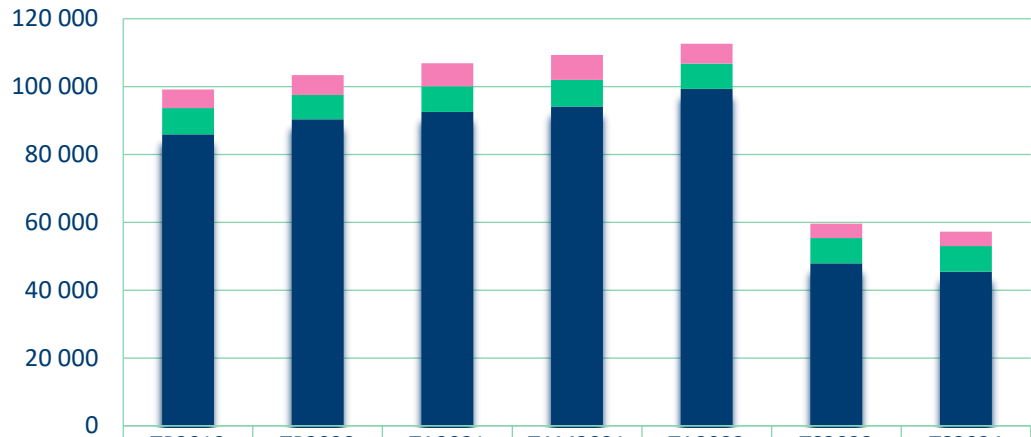
Soteuudistuksen myötä vuoden 2023 verotulot tulevat veroprosentin leikkauksen vuoksi olemaan tämänhetkisen arvion mukaan noin 47 prosenttia vuoden 2022 verotuloja vähemmän. Vuoden 2024 verotulojen arvioidaan pienenevän -4,1 prosenttia vuoteen 2023 nähden.

Verotulot 1000 €	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022	TS2023	TS2024
Kunnallisvero	85 900	90 398	92 556	94 103	99 287	47 856	45 490
<i>Muutos-%</i>	<i>0,0 %</i>	<i>5,2 %</i>	<i>2,4 %</i>	<i>4,1 %</i>	<i>5,5 %</i>	<i>-51,8 %</i>	<i>-4,9 %</i>
Kiinteistövero	7 788	7 142	7 489	7 875	7 484	7 484	7 484
<i>Muutos-%</i>	<i>1,2 %</i>	<i>-8,3 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>-5,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>
Yhteisövero	5 411	5 804	6 810	7 375	5 833	4 293	4 234
<i>Muutos-%</i>	<i>-4,1 %</i>	<i>7,3 %</i>	<i>17,3 %</i>	<i>27,1 %</i>	<i>-20,9 %</i>	<i>-26,4 %</i>	<i>-1,4 %</i>
Verotulot yhteensä	99 100	103 343	106 854	109 352	112 604	59 634	57 208
<i>Muutos-%</i>	<i>-0,1 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>3,4 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>3,0 %</i>	<i>-47,0 %</i>	<i>-4,1 %</i>

TA2021, TAM2021 muutos-% vrt. TP2020

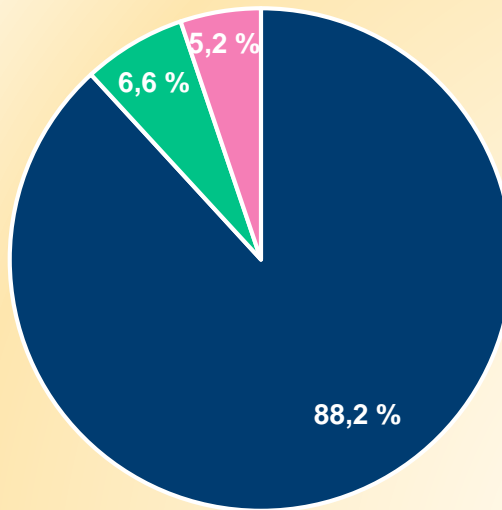
TA2022 muutos-% vrt. TAM2021

Verotulot 2019-2024

	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022	TS2023	TS2024
Yhteisövero	5 411	5 804	6 810	7 375	5 833	4 293	4 234
Kiinteistövero	7 788	7 142	7 489	7 875	7 484	7 484	7 484
Kunnallisvero	85 900	90 398	92 556	94 103	99 287	47 856	45 490

Verotulot 2022

■ Kunnallisvero
 ■ Kiinteistövero
 ■ Yhteisövero

8.3. Raision kaupungin valtionosuudet

Suomen valtio on tukenut kuntia koronapandemiasta selviämiseksi vuosien 2020 ja 2021 aikana. Valtiovarainministeriön mukaan vuonna 2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuuksissa oleva koronatukien osuus, ilman yhteisöveron jako-osuuden korotusta, oli Raision osalta noin 6,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 vastaava koronatukien määrä on ollut noin 0,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 kuntatalouden tukitoimet ovat suurelta osin kohdistuneet peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksen sijaan välittömästi koronavirustilanteeseen liittyvien kustannusten korvaamiseen kunnille.

Raision kaupungin valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan vuonna 2022 noin 38,9 miljoonan euron suuruisina. Vuoden 2021 valtionosuuden määrä on muutetussa talousarviossa noin 35,1 miljoonaa euroa, eli noin -4,0 miljoonaa euroa (-10,2 %) vähemmän kuin vuonna 2020. Vuosien 2023 ja 2024 valtionosuudet tulevat olemaan huomattavasti alemmalla tasolla soteuudistuksen aiheuttamien muutosten vaikutuksen myötä.

Valtionosuudet 1000 €	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022	TS2023	TS2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	29 487	31 090	27 001	27 442	29 151	7 395	7 284
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	-333	-6	0	0	342		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-2 086	-1 614	-1 704	-1 704	-1 072	-1 451	-1 451
Verotulomenetysten kompensatio	1 047	9 650	9 397	9 397	10 798	3 081	3 081
Valtionosuudet yhteensä	28 448	39 125	34 694	35 136	38 877	9 025	8 914
Muutos-%	5,0 %	37,5 %	-12,8 %	-10,2 %	10,6 %	-76,8 %	-1,2 %

TA2021, TAM2021 muutos-% vrt. TP2020

TA2022 muutos-% vrt. TAM2021

TS2023 ja TS2024 valtionosuuksien kokonaismäärä arvioitu Kuntaliiton Jakoavain-työkalulla

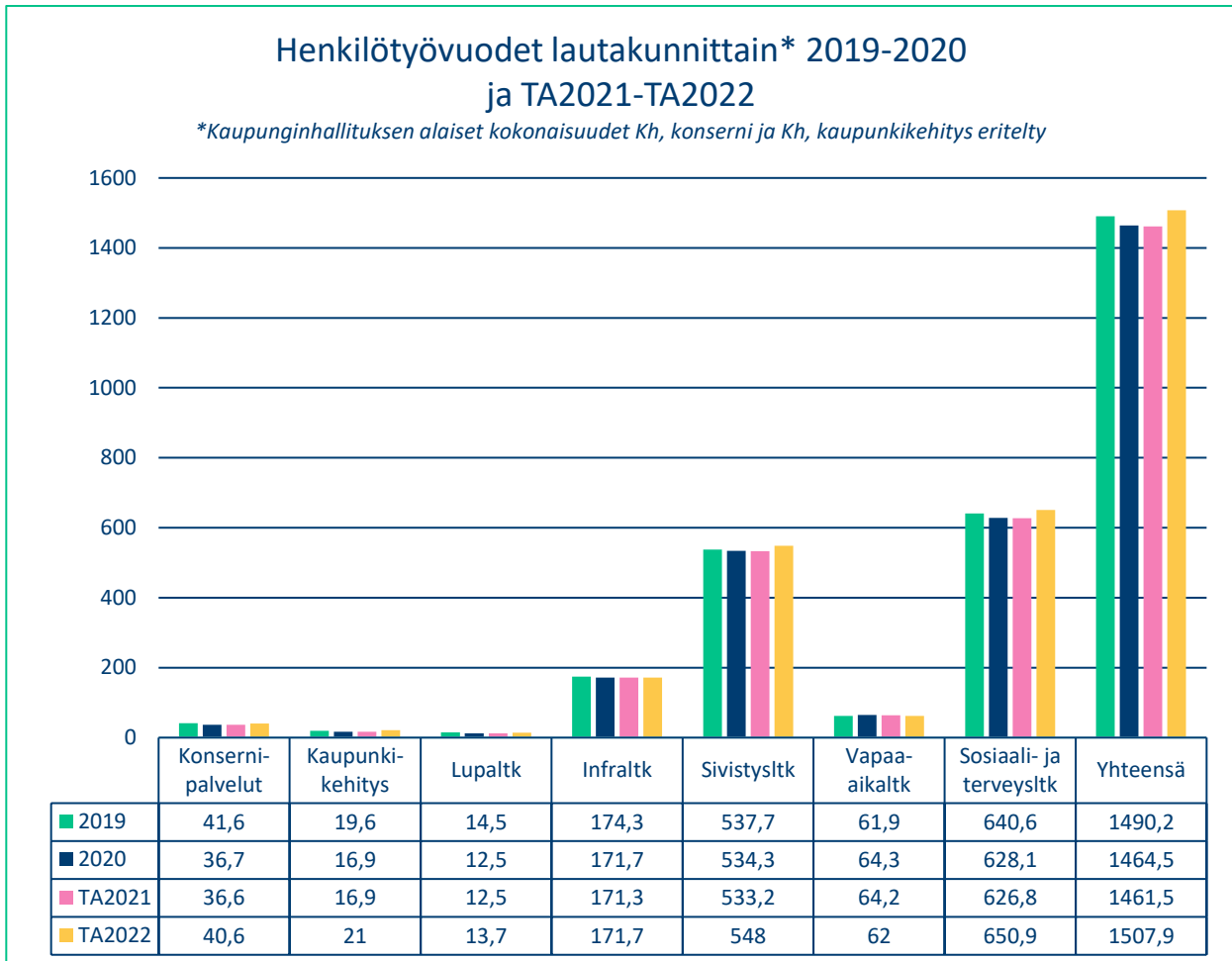
8.4. Henkilöstö ja henkilöstökulut

Henkilöstön kokonaismäärää seurataan toteutuneina henkilötyövuosina. Henkilötyövuoteen lasketaan kaikki palkalliset työssäolo- ja poissaolopäivät. Htv-luku sisältää vuosilomat ja palkalliset perhevapaat ja palkalliset sairauspoissaolajaksot. Henkilötyövuosiin lasketaan sekä vakituisten että määräaikaisten työntekijöiden työpanos.

Raision kaupungin henkilöstön määrä vuonna 2020 oli 1464,5 htv. Koko kaupungin henkilöstön määrä supistui edelliseen vuoteen 2019 verrattuna 25,7 htv. Uusia vakansseja on perustettu vuoden 2021 lokakuun loppuun mennessä vakinaisena 32 ja määräaikaista 35. Toimialueet esittävät vuodelle 2022 50,5 uutta vakinaista vakanssia ja 11,4 määräaikaista vakanssia. Vuonna 2020 vakinaisen henkilöstön määrä oli 1306. Henkilöstöpalveluiden tekemän arvion mukaan vakituisten henkilöstön määrä vuonna 2022 on 1352,5.

Vuonna 2018-2021 henkilötyövuosien kasvuun vaikuttivat mm. vuoden 2018 talousarviossa perustetut 19 uutta vakituista vakanssia ja vuoden 2018 aikana perustetut muut uudet vakanssit (mm. Pasalanpuiston päiväkotit). Määräaikaaisesti henkilömäärää lisäsi sosiaali- ja terveyskeskuksen alainen Lape-hanke (12 htv). Lape-hanke päättyi vuoden 2018 lopussa. Vuonna 2019 (1.9.2019) työterveyshuollon työntekijät (14 työntekijää) siirtyivät Pihlajalinnan palvelukseen. Vuonna 2021 toteutetun organisaatiouudistuksen johdosta perustettiin uusia vakansseja, mm. kaupunkikehitysjohtaja, perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja, hallintojohtaja, johdon assistentti, hallinnon asiantuntija ja opetuksen kehittämispäällikkö.

Organisaatiouudistuksessa toimialoilta on siirtynyt ja siirtyy tukipalveluihin henkilöstöä loppuvuoden 2021 aikana: hallinnon henkilöstöä päätöksentekopalveluihin, keskusten kolme talousvastaavaa talouspalveluihin, tietohallinto kokonaisuudessaan aiemmasta teknisestä keskuksista digipalveluihin ja palkkahallinto kokonaisuudessaan teknisestä keskuksista henkilöstöpalveluihin.

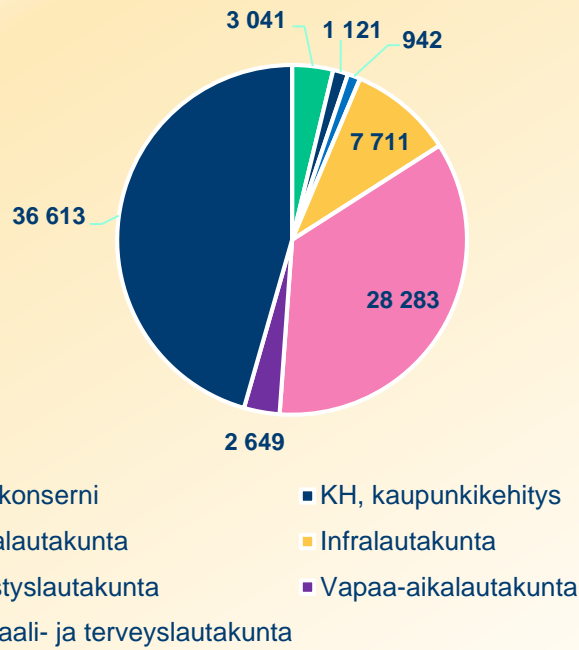

Kunta-alan uudet sopimukset tulivat voimaan 1.4.2020 ja sopimusjakson pituus on 23 kuukautta. Palkkoihin koko jakson kustannusvaikutus on noin 3,04 prosenttia. Vuonna 2021 palkkakustannusten kasvu on keskimäärin 2,4 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna.

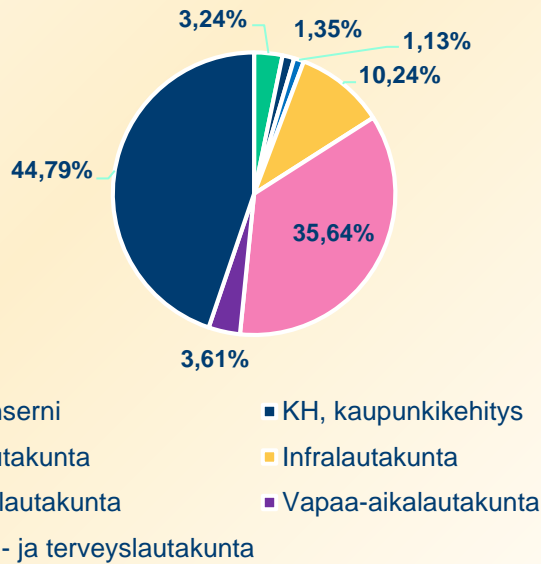
Vuonna 2022 Raision kaupungin henkilöstökulujen nousu on noin 4,5 prosenttia vuoden 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna. Palkat ja palkkiot sisältävät kaupungin työntekijöiden palkkojen lisäksi myös kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset. Henkilöstöpalvelut ovat arvioineet vuoden 2022 palkankorotusten suuruudeksi 1,5 prosenttia.

Henkilöstökulut 1000€	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022	TS2023	TS2024
Palkat ja palkkiot	56 506	56 119	60 825	61 369	63 951	34 238	34 751
Muutos-%	3,2 %	-0,7 %	8,4 %	9,4 %	4,2 %	-46,5 %	1,5 %
Eläkekulut	12 731	12 384	13 150	13 271	13 719	7 389	7 500
Muut henkilösivukulut	2 013	2 223	2 259	2 259	2 692	1 443	1 465
Henkilöstökulut yhteensä	71 250	70 726	76 234	76 900	80 361	43 070	43 716
Muutos-%	3,0 %	-0,7 %	7,8 %	8,7 %	4,5 %	-46,4 %	1,5 %

Henkilöstökulut lautakunnittain* 2022, 1000 €
 Kaupunginhallituksen alaiset kokonaisuudet Kh, konserni ja Kh, kaupunkikehitys eritelty

Henkilöstökulut lautakunnittain* 2022,
 %-osuus koko kaupungin henkilöstökuluista
 *Kaupunginhallituksen alaiset kokonaisuudet Kh, konserni ja Kh, kaupunkikehitys eritelty

8.5. Tuloslaskelma 2022-2024

	TP2020	TA2021	TAM2021*	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	€	€	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	40 171	40 284	42 431	42 394 601	42 394 601	14 728	15 022
Myyntituotot	21 790	21 685	21 513	22 908 879	22 908 879	2 120	2 163
Maksutuotot	8 314	8 141	7 748	8 515 703	8 515 703	2 644	2 696
Tuet ja avustukset	2 330	1 908	4 619	1 885 583	1 885 583	1 426	1 455
Vuokratuotot	6 762	6 456	6 456	6 375 143	6 375 143	6 355	6 482
Muut toimintatuotot	975	2 093	2 093	2 709 293	2 709 293	2 183	2 226
Toimintakulut	-170 240	-177 621	-181 804	-187 266 113	-187 292 678	-71 331	-72 401
Henkilöstökulut	-70 726	-76 234	-76 900	-80 402 619	-80 361 251	-43 070	-43 716
Palvelujen ostot	-78 161	-81 383	-84 799	-84 946 807	-85 672 640	-16 614	-16 863
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 500	-10 345	-10 628	-10 478 355	-10 478 355	-7 492	-7 604
Avustukset	-6 918	-5 565	-5 837	-5 836 022	-5 836 022	-2 222	-2 255
Vuokrat	-4 461	-4 586	-4 436	-4 534 464	-4 576 564	-1 586	-1 610
Muut toimintakulut	-474	492	797	-1 067 846	-367 846	-347	-352
Toimintakate	-130 069	-137 337	-139 373	-144 871 512	-144 898 077	-56 603	-57 379
Verotulot	103 343	106 854	109 352	112 604 000	112 604 000	59 634	57 208
Valtionosuudet	39 125	34 694	35 136	38 876 957	38 876 957	9 025	8 914
Rahoitustuotot ja -kulut	1 427	1 106	324	246 230	246 230	246	246
Korkotuotot	629	606	524	516 230	516 230	516	516
Muut rahoitustuotot	1 139	900	200	130 000	130 000	130	130
Korkokulut	-330	-400	-400	-400 000	-400 000	-400	-400
Muut rahoituskulut	-11	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	13 826	5 318	5 439	6 855 675	6 829 110	12 302	8 990
Poistot ja arvonalentumiset	-8 175	-7 734	-7 734	-7 980 641	-7 980 641	-7 981	-7 981
Satunnaiset erät	1 636	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	7 288	-2 416	-2 295	-1 124 966	-1 151 531	4 321	1 010
Poistoeron lisäys(-),vähennys(+)	0	0	0	203	203	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 288	-2 416	-2 295	-1 124 763	-1 151 328	4 321	1 010

*TAM2021 päivitty kv 29.11.2021 jälkeen.

1 000 €	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	9 850	17 138	17 138	14 843	14 843	13 692	18 013
Tilikauden yli-/alijäämä	7 288	-2 416	-2 295	-1 125	-1 151	4 321	1 010
Kertynyt ylijäämä	17 138	14 722	14 843	13 718	13 692	18 013	19 023

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
Toimintatuotot/Toimintakulut,%	23,6	22,7	23,3	22,6	22,6	20,6	20,7
Vuosikate/Poistot,%	169,1	68,8	70,3	85,9	85,6	154,1	112,7
Vuosikate, €/asukas	566	216	221	275	274	489	354
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	702	599	602	551	550	716	749
Asukasmäärä 31.12.	24 407	24 588	24 651	24 898	24 898	25 146	25 398

8.5.1. Tuloslaskelma, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-23 212 589	-21 790 072	-21 685 493	-21 513 453	-22 908 879	-22 908 879
Maksutuotot	-8 949 147	-8 314 326	-8 140 575	-7 748 075	-8 515 703	-8 515 703
Tuet ja avustukset	-2 754 023	-2 329 539	-1 908 257	-4 619 304	-1 885 583	-1 885 583
Vuokratuotot	-6 340 109	-6 761 951	-6 456 343	-6 456 343	-6 375 143	-6 375 143
Muut toimintatuotot	-1 268 302	-975 266	-2 093 493	-2 093 493	-2 709 293	-2 709 293
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-42 524 170	-40 171 154	-40 284 161	-42 430 668	-42 394 601	-42 394 601
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	56 506 056	56 118 505	60 825 383	61 369 022	63 984 800	63 950 953
Eläkekulut	12 730 844	12 384 054	13 149 699	13 271 458	13 724 769	13 718 670
Muut henkilösivukulut	2 013 069	2 223 418	2 259 118	2 259 118	2 693 050	2 691 628
Henkilöstökulut yhteensä	71 249 969	70 725 977	76 234 200	76 899 598	80 402 619	80 361 251
Palvelujen ostot	78 278 179	78 160 864	81 382 534	84 799 081	84 946 807	85 672 640
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 079 935	9 499 934	10 344 839	10 627 839	10 478 355	10 478 355
Avustukset	7 096 558	6 917 977	5 564 900	5 837 400	5 836 022	5 836 022
Vuokrat	4 349 859	4 461 128	4 586 306	4 436 306	4 534 464	4 576 564
Muut toimintakulut	563 947	473 775	-491 729	-796 667	1 067 846	367 846
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	171 618 447	170 239 655	177 621 050	181 803 557	187 266 113	187 292 678
TOIMINTAKATE	129 094 277	130 068 501	137 336 889	139 372 889	144 871 512	144 898 077
Verotulot	-99 099 846	-103 343 221	-106 854 293	-109 352 293	-112 604 000	-112 604 000
Valtionosuudet	-28 447 836	-39 125 402	-34 694 361	-35 135 512	-38 876 957	-38 876 957
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	-644 593	-628 952	-606 000	-524 000	-516 230	-516 230
Muut rahoitustuotot	-2 137 944	-1 138 556	-900 000	-200 000	-130 000	-130 000
Korkokulut	464 647	330 070	400 000	400 000	400 000	400 000
Muut rahoituskulut	12 481	10 890				
VUOSIKATE	-758 814	-13 826 670	-5 317 765	-5 438 916	-6 855 675	-6 829 110
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	8 052 925	8 174 548	7 734 310	7 734 310	7 980 641	7 980 641
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	-1 632 707	-1 635 663				
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	5 661 404	-7 287 785	2 416 545	2 295 394	1 124 966	1 151 531
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203	-203
Varausten lis.(-)tai väh.(+)						
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	5 661 201	-7 287 988	2 416 342	2 295 191	1 124 763	1 151 328

8.5.2. Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-32 213 350	-29 566 402	-30 627 190	-30 455 150	-31 751 057	-31 751 057
Maksutuotot	-9 209 732	-8 551 364	-8 419 415	-8 026 915	-8 802 403	-8 802 403
Tuet ja avustukset	-2 754 023	-2 329 539	-1 908 257	-4 619 304	-1 885 583	-1 885 583
Vuokratuotot	-19 982 119	-20 693 147	-20 540 544	-20 540 544	-20 725 983	-20 725 983
Muut toimintatuotot	-1 268 302	-975 266	-2 093 493	-2 093 493	-2 709 293	-2 709 293
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-65 427 526	-62 115 718	-63 588 899	-65 735 406	-65 874 319	-65 874 319
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	56 506 056	56 118 505	60 825 383	61 369 022	63 984 800	63 950 953
Eläkekulut	12 730 844	12 384 054	13 149 699	13 271 458	13 724 769	13 718 670
Muut henkilösivukulut	2 013 069	2 223 418	2 259 118	2 259 118	2 693 050	2 691 628
Henkilöstökulut yhteensä	71 249 969	70 725 977	76 234 200	76 899 598	80 402 619	80 361 251
Palvelujen ostot	87 500 259	86 128 799	90 572 071	93 988 618	94 043 185	94 769 018
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 119 189	9 545 341	10 375 839	10 658 839	10 510 855	10 510 855
Avustukset	7 096 558	6 917 977	5 564 900	5 837 400	5 836 022	5 836 022
Vuokrat	17 991 868	18 392 321	18 670 507	18 520 507	18 885 304	18 927 404
Muut toimintakulut	563 947	473 775	-491 729	-796 667	1 067 846	367 846
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	194 521 790	192 184 190	200 925 788	205 108 295	210 745 831	210 772 396
TOIMINTAKATE	129 094 264	130 068 472	137 336 889	139 372 889	144 871 512	144 898 077
Verotulot	-99 099 846	-103 343 221	-106 854 293	-109 352 293	-112 604 000	-112 604 000
Valtionosuudet	-28 447 836	-39 125 402	-34 694 361	-35 135 512	-38 876 957	-38 876 957
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	-644 593	-628 952	-606 000	-524 000	-516 230	-516 230
Muut rahoitustuotot	-2 137 944	-1 138 556	-900 000	-200 000	-130 000	-130 000
Korkokulut	464 647	330 070	400 000	400 000	400 000	400 000
Muut rahoituskulut	12 481	10 890				
VUOSIKATE	-758 827	-13 826 699	-5 317 765	-5 438 916	-6 855 675	-6 829 110
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	8 052 925	8 174 548	7 734 310	7 734 310	7 980 641	7 980 641
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	-1 632 707	-1 635 663				
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	5 661 391	-7 287 814	2 416 545	2 295 394	1 124 966	1 151 531
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203	-203
Varausten lis.(-)tai väh.(+)						
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	5 661 188	-7 288 017	2 416 342	2 295 191	1 124 763	1 151 328

8.5.3. Sisäiset ostot ja myynnit

	Ostot TP2020	Myynnit TP2020	Ostot TA2021	Myynnit TA2021	Ostot TA2022	Myynnit TA2022
110 KH, konsernihallinto	655 238	2 735 522	709 250	2 792 713	714 400	2 925 717
1110 Talouspalvelut	29 105	403 481	42 260	410 036	49 581	403 977
Maksuliikenne- ja rahoituspalvelut		143 968		128 938		122 006
Kirjanpito- ja talouspalvelut		259 513		281 098		281 971
1120 Henkilöstöpalvelut	103 303	963 017	101 055	967 344	104 907	797 395
Henkilöstöhallinnon palvelut		237 336		230 768		148 873
Työterveyspalvelut		238 560		276 001		192 341
Työsuojelupalvelut		95 606		95 167		105 593
Palkkahallintopalvelut		391 515		365 408		350 588
1130 Päätöksentekopalvelut	482 860	62 607	517 224	55 343	514 103	60 500
Postimaksut		62 607		55 343		60 500
1140 Digipalvelut	36 122	1 306 417	38 950	1 359 990	37 304	1 663 845
Tietohallintopalvelut		1 251 960		1 359 990		1 663 845
Muut palvelut		54 457		0		0
1150 Viestintäpalvelut	3 848	0	9 761	0	8 505	0
210 KH, kaupunkikehitys	143 711	578 650	145 734	593 716	147 506	594 411
2110 Maankäyttö- ja asumispalvelut	142 697	578 650	141 377	593 716	143 343	594 411
Kopiopalvelut		44 039		51 820		49 500
Maa- ja vesialueiden vuokrat		531 116		541 896		544 911
2120 Yrityspalvelut	1 014	0	4 357	0	4 163	0
2130 Kaupunkikehityshankkeet	0	0	0	0	0	0
220 Lupalautakunta	127 027	7 424	118 882	15 000	129 057	15 000
2210 Ympäristöpalvelut	106 084	6 099	98 562	6 500	107 128	6 500
2220 Rakennusvalvontapalvelut	20 943	1 325	20 320	8 500	21 929	8 500
250 Infralautakunta	3 065 696	18 315 551	3 512 919	19 563 219	3 510 733	19 599 340
2510 Yhteiset palvelut	58 504	41 737	51 384	40 071	53 606	32 297
Työsuojelupalvelut		41 737		40 071		32 297
2520 Kunnallistekniset palvelut	1 245 479	1 480 431	1 669 600	1 984 000	1 643 617	1 985 000
Joukkoliikenne		67 282		87 000		87 000
Kunnossapito ja hoito		124 121		124 000		124 000
Tuotanto ja logistiikka		1 238 032		1 742 000		1 741 500
Materiaalipalvelut		50 997		31 000		32 500
2530 Tilapalvelut	1 316 537	13 167 965	1 328 228	13 242 055	1 330 658	13 520 379
Rakennusten vuokrat		13 167 965		13 242 055		13 520 379
2540 Ruokapalvelut	445 176	3 625 418	463 707	4 297 093	482 852	4 061 664
310 Sivistyslautakunta	8 965 199	33 307	9 554 229	36 250	10 068 599	36 550
3110 Yhteiset palvelut	52 969	0	55 859	0	57 515	0
3120 Oppilashuolto	476	0	14 407	0	15 492	0
3130 Lukio	716 167	14 541	845 077	18 000	857 710	18 000
Koulutilojen vuokrat		14 541		18 000		18 000
3140 Perusopetus	5 013 416	18 766	5 325 346	18 250	5 727 450	18 550
Koulutilojen vuokrat		18 656		18 250		18 550
3150 Raisio-opisto	80 830	0	63 133	0	53 064	0
3160 Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	3 101 341	0	3 250 407	0	3 357 368	0
350 Vapaa-aikalautakunta	3 039 802	150 750	3 090 448	183 840	3 008 957	185 700
3510 Yhteiset palvelut	917	0	1 044	0	1 164	0
3520 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	608 937	7 290	588 594	7 000	588 078	4 000
Muun kulttuuritoiminnan vuokrat		7 239		7 000		4 000
3530 Liikunta- ja nuorisopalvelut	2 429 948	143 460	2 500 810	176 840	2 419 715	181 700
Uimahallipalvelut		106 772		143 840		148 700
Sisäliikuntatilojen vuokrat		13 918		18 000		18 000
Ulkoliikuntapaikkojen vuokrat		22 260		15 000		15 000
410 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta	5 947 887	123 355	6 173 276	120 000	5 900 466	123 000
4110 Yhteiset palvelut	142 792	615	125 783	0	113 192	0
4120 Erikoissairaanhoidon palvelut	224	0	181	0	232	0
4130 Terveystieteiden palvelut	1 631 208	0	1 673 366	0	1 700 373	0
4140 Perhe- ja sosiaalipalvelut	425 235	8	520 728	0	503 911	0
4150 Hoito-, hoiva- ja vammaispalvelut	3 513 350	122 732	3 673 383	120 000	3 424 329	123 000
Palveluasuminen		122 732		120 000		123 000
4160 Työllisyyspalvelut	235 078	0	179 835	0	158 429	0
Yhteensä	21 944 559	21 944 559	23 304 738	23 304 738	23 479 718	23 479 718

8.6. Rahoituslaskelma 2022-2024

	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	12 954	3 633	3 754	4 775 675	4 749 110	10 652	7 340
Vuosikate	13 826	5 318	5 439	6 855 675	6 829 110	12 302	8 990
Satunnaiset erät	1 636	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-2 508	-1 685	-1 685	-2 080 000	-2 080 000	-1 650	-1 650
Investointien rahavirta	-4 654	-8 913	-8 917	-10 409 050	-9 664 350	-20 115	-24 315
Investointimenot	-9 312	-11 653	-11 672	-13 544 050	-12 799 350	-22 270	-26 470
Rahoitusosuudet investointimenoihin	177	550	565	550 000	550 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 481	2 190	2 190	2 585 000	2 585 000	2 155	2 155
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 300	-5 280	-5 163	-5 633 375	-4 915 240	-9 463	-16 975
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	2 700	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	2 700	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-6 435	5 280	5 163	14 633 375	13 915 240	9 463	16 974
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	14 948	14 948	24 301 364	23 583 229	15 798	23 309
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 335	-9 668	-9 668	-9 667 989	-9 667 989	-6 335	-6 335
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-20 100	0	-117				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-145	0	0	-9 000 000	-9 000 000	0	0
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	311	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	3	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	347	0	0	-9 000 000	-9 000 000	0	0
Korottomien velkojen muutos	-806	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-3 880	5 280	5 163	5 633 375	4 915 240	9 463	16 974
Rahavarojen muutos	4 420	0	0	0	0	0	0
<i>Rahavarojen muutos</i>	4 420						
<i>Rahavarat 31.12.M€</i>	9 473						
<i>Rahavarat 1.1. M€</i>	5 053						

Tunnusluvut, 1 000 €	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta	8 300	-5 280	-5 163	-5 633	-4 915	-9 463	-16 975
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	8 300	3 020	3 137	-2 496	-1 778	-11 242	-28 216
Lainanhoitokate	2,1	0,6	0,6	0,7	0,7	1,9	1,4

Lainakanta, 1 000 €	TP2020	TA2021	TAM2021*	TA2022/LTK	TA2022/KH	TS2023	TS2024
Lainakanta 1.1.	63 528	73 820	57 094	57 100	57 100	71 015	80 479
Lainakannan muutos	-6 435	5 280	6	14 633	13 915	9 463	16 974
Lainakanta 31.12.	57 094	79 100	57 100	71 733	71 015	80 479	97 453

*TAM2021 lainakanta 31.12. perustuu arvioon, vuoden 2021 ennuste päivitetty 8.11.2021.

9. Käyttötalous ja sitovat tavoitteet lautakunnittain

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita

Raision kaupungin strategia ja strategiset tavoitteet ovat kaupunginvaltuuston käsiteltävänä 29.11.2021. Lautakuntien talousarviokäsittelyissä on käytetty sen hetkisiä aputeemoja strategisista kaupunkitasoisista tavoitteista. Kyseiset lautakuntatasoiset tavoitteet esitetään myös tässä talousarvioesityksessä. Lautakunnat sovittavat strategiset sitovat tavoitteensa valtuuston hyväksymän strategian mukaisiksi käyttösuunnitelmavaiheessa.

Kuntalain mukaan toimielin on sidottu talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Talousarviokirjan luvussa 9 esitetään lautakuntien valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioehdotuksensa kokouksissaan. Lautakuntien palveluittain esittämät, kyseistä toimielintä sitovat toiminnalliset tavoitteet hyväksytään koko kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä. Talousarviokirjan liitteenä on lautakuntien käsittelemät talousarvioehdotukset, joissa esitetään lautakuntien palveluiden tavoitteet.

Kaupunginhallituksen alaisten kokonaisuuksien (Kh, konserni ja Kh, kaupunkikehitys) talousarvio käsitellään koko kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Kaupunginhallituksen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet esitetään uuden käsiteltävän strategian mukaisina Kh, konsernin, Kh, kaupunkikehityksen osalta. Kaupunginhallitus vastaa myös koko kaupunkitasoisten elinvoima- ja kilpailukykytoimialan strategisista ja sitovista tavoitteista. Kh, konsernin ja Kh, kaupunkikehityksen kokonaisuudet esitetään omissa alaluvuissaan. Käyttösuunnitelma sisältää molemmat kokonaisuudet. Luvussa 9.1.1. esitetään kaupunginhallituksen sitovat ulkoiset määrärahat.

Tavoitteita käsittelevien alalukujen otsikointi on yhtenäistetty.

Lautakuntien sitovat taloudelliset tavoitteet ovat ulkoiset kokonaistulot, kokonaismenot ja netto.

9.1. Kaupunginhallitus

9.1.1. Kaupunginhallituksen sitovat ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-9 898 905 €	6 308 005 €	-3 590 900 €
TP2020	-9 678 996 €	4 772 881 €	-4 906 115 €
TAM2021	-8 384 332 €	4 318 272 €	-4 066 060 €
TA2022LTK	-9 495 220 €	4 854 272 €	-4 640 948 €
TA2022KH	-9 495 220 €	4 854 272 €	-4 640 948 €

9.1.2. Kaupunginhallitus: Kh, konserni

9.1.2.1. Kh, konsernin strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen	Kehityskeskustelut, ajankohtaiset palaverit, työmäärän tasaaminen, riittävä resursointi Hyvinvoiva Raisio -seteli	Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. Resurssitarpeen kasvuun reagoidaan ennakoivasti Hyvinvoiva Raisio -seteli otettu käyttöön	Henkilöstöpalvelut
	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen	Lähtöhaastattelulomakkeen käyttöönotto	Lähtöhaastattelulomake on otettu käyttöön vuoden 2022 aikana ja niistä koostettu yhteenveto käydään läpi vuosittain johtoryhmässä.	Henkilöstöpalvelut
	Henkilöstön digitaalisten kehittäminen	ICT-koulutusten järjestäminen henkilöstölle	ICT-aihealueen koulutuspäivät/hlö kasvaa	Henkilöstöpalvelut
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kaupunkitasoisen talousraportoinnin ennakoiva kehittäminen	Järjestelmien päivittämistarpeen kartoitus	Kartoitus tehty vuoden 2022 aikana	Talouspalvelut
	Päätöksentekoprosessien sujuvoittaminen	Sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto	Asianhallintajärjestelmään integroitu sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön vuoden 2022 aikana	Päätöksentekopalvelut
	Mahdollistamme toimivat digitaaliset viestintäkanavat. Edistämme viestintäkulttuurin muutosta sisäisesti ja ulkoisesti.	Tiekartan laatiminen verkkosivujen kehitykseen. Intranetsivujen uusiminen. Viestinnän prosessikuvauksien laatiminen.	Verkkopalvelujen käyttäjätyytyväisyys. Viestintätoimenpiteiden määrä ja tehokkuus.	Viestintäpalvelut
	Kaupunkilaisille tarjottavien digitaalisten palveluiden lisääminen	Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto	Vastaanotettujen sähköisten lomakkeiden määrä (kpl/vuosi)	Digipalvelut
	Kaupunkilaisille tarjottavien digitaalisten palveluiden lisääminen	Verkkokauppaportaalin käyttöönotto	Verkkomyyntitransaktioiden määrä (kpl/vuosi)	Digipalvelut
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Toimialojen talousprosessien kehittämisen tukeminen yhteistyössä toimialojen johdon kanssa	Ajantasaisten raportointiohjeistusten koordinointi	Tilinpäätös-, talousarvio- ja kuukausiraportointi- ohjeistukset toimialoille	Talouspalvelut
	Tiedonhallinnan kehittäminen	Siirtyminen keskitettyyn kirjaamoon	Toteutettu vuoden 2022 aikana ja prosessia kehitetty	Päätöksentekopalvelut
	Digitaalisten toimintatapojen kehittäminen	Sähköisen arkiston hankinta	Hankinta toteutettu vuoden 2022 aikana ja käyttöönoton valmistelu aloitettu	Päätöksentekopalvelut

	Tiedolla johtaminen	Selvitys keskitetyn tietovaraston/tietoaltaan hankkimisesta	1. Selvitys tehty (K/E) 2. Ehdotus talousarviossa 2023 (K/E)	Digipalvelut
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Kehitämme työkaluja osallisuuden lisäämiseen.	Toimialat ylittävän yhteistyön luominen osallisuuden lisäämiseksi, sisäinen koulutus, työkalujen tarvekartoitus.	Osallistumismahdollisuuksien lisääntyminen, pidetyt koulutukset, tarvekartoituksen valmistuminen.	Viestintäpalvelut
Tasapainoinen talous	Valtakunnallisiin raportointivaateisiin vastaaminen ajantasaisesti	Valtiokonttorin raportointiaikataulujen ja -ohjeiden noudattaminen ja raporttien toimittaminen	Raporttien ajantasainen toimittaminen	Talouspalvelut
	Talouden tasapainon seuraaminen	Taloudellisten mittareiden vuosittainen seuraaminen ja raportointi tilinpäätöksen yhteydessä	Kaupunki: Vuositulos Vuositulos/Poistot, % Kertynyt yli-/alijäämä Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas Lainamäärä Lainamäärä eur/asukas Konserni: Vuositulos/Poistot % Kertynyt yli-/alijäämä Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas Lainat ja vuokravastuut Lainat ja vuokravastuut/ eur/asukas Laskennallinen lainanhoitokate	Talouspalvelut
	Automaation lisääminen	Selvitys ohjelmistorobotiikan (Robotic Process Automation, RPA) hyödynnettävyydestä toimialoilla	1. Selvitys tehty (K/E) 2. Ehdotus talousarviossa 2023 (K/E)	Digipalvelut
	Tehostaminen	Selvitys keskitetyn integraatioalustan hankkimisesta	1. Selvitys tehty (K/E) 2. Ehdotus talousarviossa 2023 (K/E)	Digipalvelut

9.1.2.2. Kh, konserni: Perustehtävät, palvelulupaukset ja toiminta vuonna 2022

Talouspalvelut

Perustehtävät:

- Huolehdimme kaupungin kokonaistaloudesta, taloussuunnittelusta, talousohjauksesta ja lakisääteisestä raportoinnista (kirjanpito, tilinpäätökset, talousarviot, valtiokonttorin taloustilastot).
- Koordinoimme kaupungin ulkoisen ja sisäisen talouden hoitoa ja raportointia.
- Huolehdimme kaupungin laskujen ja henkilökunnan palkkojen maksamisesta meille toimitettujen aineistojen mukaisesti.
- Seuraamme ja varmistamme kaupungin rahoituksen riittävyyden.
- Tuotamme kuukausittaisen talousdatan kirjanpito-ohjelmassa toimialojen käyttöön.
- Tuemme toimialoja taloudellisissa kysymyksissä.
- Koordinoimme talouden vuosikellon prosesseja.

Palvelulupaukset:

- Seuraamme ajantasaisesti kuntakentän lakisääteisen talouden raportoinnin vaatimuksia.
- Kehitämme sisäistä talousraportointia ja sisäisiä talousprosesseja resurssitilanteen sallimissa rajoissa.
- Tuemme toimialojen prosesseja taloudellisissa kysymyksissä.
- Tuemme muita tukipalveluita heidän vastuullaan olevien prosessien talouteen liittyvissä kysymyksissä.

Toiminta vuonna 2022:

Jalkautamme organisaatiomuutoksen vaikutuksia toimintaan ja pyrimme rakentamaan talouden vuosikelloa ja ohjeistusta olemassa olevaa toimintaa ja kehitystarpeita vastaaviksi. Vuonna 2021 toteutetun organisaatiomuutoksen mukaisesti kolmen talousvastaavaan (talouspäälliköt ja hallintopäällikkö) työresurssin on tarkoitus siirtyä talouspalveluihin. Talousvastaavat toimivat yhteyshenkilöinä ja tukena toimialojen taloudellisissa kysymyksissä.

Vuoden 2021 aikana on tehty uudistuksia talousjärjestelmien osalta. Vuoden 2022 aikana jatkamme järjestelmien kehittämistä talouspalveluiden eri toiminnoissa (kirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra/maksatus, taloussuunnittelu) ja valmistaudumme talouden osalta sote-uudistukseen saatavan ohjeistuksen mukaisesti.

Kehitämme kaupungin talouspalveluiden toimintoja digitalisaation edistämisen näkökulmasta ja ennakoimme tulevia raportointitarpeita.

Suunnittelemme ostolaskudatan avaamista yhteistyössä digipalveluiden ja päätöksentekopalveluiden kanssa.

Talousarviossa esitetään, että

- kaupungin ostolaskudata avataan mahdollisuuksien mukaan kerran vuodessa talouspalveluiden, päätöksentekopalveluiden, viestintäpalveluiden ja digipalveluiden yhteistyönä seuraavin edellytyksin ja aikatauluihin: Ostolaskut julkaistaan kerrallaan koko vuoden osalta siltä osin, kuin se on muun muassa tietosuojamääräykset huomioiden mahdollista. Salaisiksi luokiteltuja tietoja ei julkaista. Ensimmäisen julkaistavan vuoden 2021 ostolaskudata avataan jossain vaiheessa vuoden 2022 aikana, jos se on teknisten ja muiden operatiivisten toimien puitteissa mahdollista ja sen jälkeen vuosittain vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla tilinpäätöksen valmistuttua.

Henkilöstöpalvelut

Perustehtävät:

- Tarjoamme keskitetysti henkilöstöpalveluja Raision kaupungin toimialoille sekä konsernipalveluille.
- Vastaamme kaupungin henkilöstöpolitiikan koordinoinnista ja kehittämisestä.
- Vastaamme henkilöstösuunnittelusta sekä virka- ja työehtosopimusten edellyttämästä neuvottelu- ja sopimustoiminnasta.
- Vastaamme palvelualueen asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta ja niistä tiedottamisesta.
- Vastaamme johdon ja työyhteisöjen keskitetyistä koulutuksista.
- Huolehdimme kaupungin henkilöstön palkanmaksusta ja luottamushenkilöiden palkkioiden maksusta.
- Hoidamme työsuojelun, työterveyshuollon, keskitetyn työkyky- ja virkistystoiminnan järjestämisen.

Palvelulupaukset:

- Tuemme työyhteisöjä, jotta Raision kaupunki on vetovoimainen työpaikka, jolla on motivoitunut ja palveluhenkinen henkilöstö.
- Haluamme auttaa henkilöstöä onnistumaan vahvistamalla osaamista, tarjoamalla henkilöstöpalveluiden asiantuntemusta, kehittämällä työhyvinvointipalveluja sekä ennakoimalla tulevaa.

Toiminta vuonna 2022

Kehitämme kaupungin henkilöstöpalvelujen toimintoja digitalisaation edistämisen näkökulmasta. Suunnittelemme sähköiseen perehdytykseen siirtymistä sekä hr-raportoinnin automatisointia robotiikan avulla.

Soteuudistukseen liittyen henkilöstöpalveluissa valmistaudutaan mm. sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymiseen hyvinvointialueille. Uudistukseen liittyen henkilöstöpalvelut koordinoi yhteistoimintalain mukaista yt-menettelyä, muutosviestinnän suunnittelua ja muutosvalmennusta sekä tukea johdolle ja esimiehille sekä koko henkilöstölle.

Henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi otamme käyttöön Hyvinvoiva Raisio -setelin, joka mahdollistaa liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvien palvelujen käytön. Lisäksi selvitämme työsuohdepyörien käyttöönoton mahdollisuuden.

Osallistumme työterveyslaitoksen toteuttamaan psykososiaalisen tuen tutkimus- ja kehittämishankkeeseen. Tutkimukseen valitaan 300 työntekijää. Tutkimushankkeen tavoitteena on määrittää terveyden kannalta olennaisimmat työn ja työpaikan psykososiaaliset voimavarat, joihin työpaikkojen kehittämistoimet olisi kannattavinta keskittää.

Raision kaupungin vuoden 2022 henkilöstösuunnitelma esitetään liitteessä 9.

Päätöksentekopalvelut

Perustehtävät:

- Huolehdimme kaupungin päätöksentekoprosessien kehittämisestä ja ohjaamisesta.
- Tarjoamme yhteistyössä toimialueiden kanssa toimielinten tarvitsemia sihteeripalveluita.
- Vastaamme asiakirjahallinnon ohjauksesta ja kehittämisestä sekä tiedonhallinnan ohjauksesta.
- Huolehdimme kaupunginarkistosta.
- Tarjoamme toimialueille oikeudellista neuvontaa sekä juridista tukea toimialojen omissa prosesseissa.
- Huolehdimme keskusvaalilautakunnalle kuuluvista vaalien järjestelytehtävistä
- Kehitämme yhteistyössä muiden konsernipalveluiden ja toimialueiden kanssa kaupungin hallinnollisia toimintatapoja ja menettelyjä, sekä seuraamme niiden toteutumista.

Palvelulupaukset:

- Kehitämme päätöksenteon ja asiakirjahallinnon prosesseja resurssitilanteen sallimissa rajoissa.
- Tuemme toimialojen prosesseja hallinnollisissa ja juridisissa kysymyksissä.

Toiminta vuonna 2022

Digitalisaation ja sen johdosta tiedonhallinnan merkityksen ja siihen kohdistuvien vaatimusten kasvu kasvattavat tietosuojaan kohdistuvia vaatimuksia ja samalla tiedon avoimuuteen kohdistuvia vaatimuksia. Nämä osin vastakkaiset odotukset tarkoittavat päätöksentekopalveluiden osalta sitä, että päätöksentekoprosessit ja asianhallinta vaativat yhä enemmän syvällistä asiantuntemusta eri asiakokonaisuuksista sekä osaamisen jatkuvaa päivittämistä ja kehittämistä. Lisäksi kaupungin sopimus-, hankinta- ja omistajaohjauksen prosesseja sekä sisäistä valvontaa on tarpeen kehittää.

Vuoden 2021 aikana on valmisteltu uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönottoa alkuvuonna 2022. Vuonna 2022 on tarkoitus ottaa käyttöön uusi asianhallintajärjestelmä sekä sähköinen allekirjoitus ja uusien järjestelmien käyttöönottojen ohella omaksua ja kehittää uusia toimintatapoja vuonna 2021 toteutetun organisaatiouudistuksen yhteydessä aloitetun työn jatkamiseksi. Vuoden 2022 aikana siirrytään keskitettyyn kirjaamoon toimialakohtaisten kirjaamoiden sijaan ja tavoitteena on kilpailuttaa sähköinen arkistointi. Näillä muutoksilla pyritään tiedonhallinnan kehittämiseen koko kaupunkiorganisaatiossa, sekä luodaan mahdollisuuksia siirtyä kohti sähköisiä toimintatapoja paperiin perustuvien toimintamallien sijasta.

Edellä mainittujen muutosten toteuttaminen edellyttää resursointia. Tiedonhallintaan liittyvien lainsäädännöllisten muutosten sekä keskitettyyn kirjaamoon siirtymisen takia arkistosihteerin tehtävänkuvaa on tarpeen päivittää ja muuttaa kyseinen vakanssi tiedonhallinta-asiantuntijaksi. Lisäksi vuoden 2022 aikana tarvitaan lisäresurssia sivistys- ja vapaa-aikatoimialan tiedonhallinta- ja arkistointitehtäviin.

Sote-uudistuksen toteuttaminen aiheuttaa runsaasti ylimääräistä hallinnollista työtä ja vaatii päätöksentekopalveluilta asiantuntija- ja sihteeriresurssia vuonna 2022. Lisäksi tammikuussa 2022 ensimmäistä kertaa suoritettavat aluevaalit vaativat alkuvuonna työpanosta.

Digipalvelut

Perustehtävä ja palvelulupaus

Digipalvelut vastaa koko Raision kaupungin ja Ruskon kunnan sosiaali- ja terveystieteiden tietoliikenteen ja tietotekniikan ylläpitämisestä, tuesta ja kehittämisestä. Keskeiset ydinpalvelut ovat päätelaitepalvelut (tietokoneet ja mobiililaitteet), käyttötukipalvelut, tietoliikennepalvelut, tietojärjestelmäpalvelut, tallennus- ja konesalipalvelut, kommunikaatio- ja yhteistyöpalvelut (matkapuhelinliittymät, kiinteät puhelinliittymät, faksit, sähköposti, etäneuvottelut), tietoturvapalvelut sekä tulostuspalvelut. Em. ydinpalveluita tuetaan useilla tukipalveluilla kuten dokumentointi, ohjeistus ja suunnittelu.

Toiminta vuonna 2022

Digipalveluiden henkilöresurssit ovat lähes täysin sidottu olemassa olevien operatiivisten tietoliikenne- ja tietotekniikkapalveluiden tuottamiseen ja ylläpitämiseen. Nykyiset henkilöresurssit eivät riitä merkittävään uusien palveluiden kehittämiseen ja digitalisaation edistämiseen. Mikäli digipalvelut saa tarvittavat taloudelliset lisäresurssit vuodelle 2022:

1) Tullaan hankkimaan ja ottamaan käyttöön vahvalla tunnistaumisella varustettu sähköisten lomakkeiden tietojärjestelmä. Sähköisten lomakkeiden tietojärjestelmällä toimialueet voivat tarjota kuntalaisille täysin sähköisiä lomakkeita lain edellyttämällä tavalla (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019).

2) Tullaan hankkimaan ja ottamaan käyttöön verkkomaksamisella varustettu verkkokauppaportaali. Verkkokauppaportaalilla voidaan tehostaa kaupungin laskutus- ja

myyntiprosesseja sekä myydä tuotteita Internetissä ajasta ja paikasta riippumattomasti. Verkkokauppaportaali poistaa tarpeen tuotteiden laskuttamiselle jälkikäteen, koska tuotteet maksetaan aina tilauksen yhteydessä. Erilaisia myytäviä tuotteita voisivat olla mm. kurssit, Raisio-tuotteet, sähköisten korttien lataukset ja lainattavat yhteislaitteet.

Mikäli digipalvelut saa tarvittavat henkilöstön lisäresurssit vuodelle 2022, tullaan selvittämään ja suunnittelemaan kaupungille keskeisiä digitalisaatioon liittyviä hankkeita, jotta ne pystytään esittelemään talousarviossa vuodelle 2023:

1) Selvitys ohjelmistorobotiikan (Robotic Process Automation, RPA) hyödynnettävyydestä. Ohjelmistorobotiikalla pystytään automatisoimaan toistuvaa tietokoneella tapahtuvaa työtä. Esimerkiksi toistuva tietojen siirtäminen, kopioiminen, muokkaaminen.

2) Selvitys keskitetyn integraatioalustan hankkimisesta. Kaupungissa on lukuisia tietojärjestelmiä hankittuna erilaisilla palvelumalleilla. Yhteistä useimmille tietojärjestelmille on integraatiot, eli tietojen siirtäminen eri tietojärjestelmien ja toimittajien välillä. Nämä integraatiot ovat nykyään irrallisia, eikä niillä ei ole keskitettyä hallintaa. Tulevaisuudessa integraatioiden määrä tulee kasvamaan ja merkitys korostumaan. Mm. avoimen datan direktiivi (Avoin data ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttö (EU) 2019/1024) tulee lisäämään integraatiotarpeita. Keskitetyllä integraatioalustalla saatetaan pystyä lisäämään integraatioiden tehokkuutta, laatua ja ylläpidettävyyttä.

3) Selvitys keskitetyn tietovaraston/tietoaltaan hankkimisesta. Tiedolla johtaminen edellyttää pääsääntöisesti tietojärjestelmärajat ylittävää tietojen analysointia. Esimerkiksi toimialojen tunnuslukuja on eri tietokannoissa kuin talousluvut. Ratkaisumalli tiedolla johtamiseen ja avoimen datan tarjoamiseen voisi olla datan tuottaminen keskitettyyn tietovarastoon, josta tietoa voisi raportoida, jatkojalostaa ja analysoida.

Viestintäpalvelut

Perustehtävä ja palvelulupaus

- Huolehdimme kaupunkikonsernin viestinnästä ja markkinoinnista.
- Laadimme kaupungin ohjeet viestinnän periaatteista. Koordinoimme sisäistä ja ulkoista viestintää.
- Ylläpidämme kaupungin internet- ja intranetsivujen kokonaisuutta. Tuemme ja koulutamme oman toimen ohella viestintätyötä tekeviä.
- Tuotamme ja koordinoimme kaupungin viestintää ja markkinointia ennakoivasti, laadukkaasti ja rohkeasti ja tuemme toimialoja niiden viestinnässä sekä tuotamme monipuolista viestintää yhteistyössä toimialojen kanssa.

Toiminta vuonna 2022

Taloudelliset lisäresurssit ja viestintäsuunnittelijan vakanssin perustaminen mahdollistavat seuraavan toimintasuunnitelman:

Kehitämme digitaalisia viestintäkanavia. Uusimme ja otamme käyttöön uudet intranetsivut. Laadimme tiekartan verkkosivujen jatkokehitykseen ja toteutamme sitä. Tuemme toimialojen sosiaalisen median käyttöä.

Jatkamme brändi- ja maineyötä. Edistämme visuaalisen ilmeen käyttöä erityisesti toimialojen viestinnässä. Lisäämme kaupungin positiivisiin asioihin ja brändinmukaisiin teemoihin liittyvää viestintää. Tuemme kaupunkistrategian toteuttamista ja viestimme kaupungin visiosta.

Edistämme viestintäkulttuurin muutosta sisäisesti ja ulkoisesti. Kehitämme työkaluja osallistamiseen. Luomme uuden organisaation viestintäprosessit ja pelisäännöt sekä viemme niitä käytäntöön.

Kehitämme henkilöstöviestintää, rekrytointiviestintää ja työnantajainetta yhdessä henkilöstöpalvelujen kanssa.

9.1.2.3. Kh, konserni: Ulkoiset Määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-8 334 731 €	3 945 237 €	-4 389 494 €
TP2020	-8 058 165 €	2 201 867 €	-5 856 298 €
TAM2021	-6 507 191 €	1 966 120 €	-4 541 071 €
TA2022LTK	-7 530 376 €	2 402 120 €	-5 128 256 €
TA2022KH	-7 530 376 €	2 402 120 €	-5 128 256 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-2 119 333 €	41,6
TP2020	-2 085 897 €	36,7
TAM2021	-2 492 673 €	36,6
TA2022LTK	-3 040 816 €	40,6
TA2022KH	-3 040 816 €	40,6

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-5 732 839 €
TP2020	-5 417 063 €
TAM2021	-3 184 772 €
TA2022LTK	-3 582 047 €
TA2022KH	-3 582 047 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-136 490 €
TP2020	-156 837 €
TAM2021	-189 621 €
TA2022LTK	-206 756 €
TA2022KH	-206 756 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-221 752 €
TP2020	-295 990 €
TAM2021	-340 472 €
TA2022LTK	-415 872 €
TA2022KH	-415 872 €

9.1.2.4. Kh, konserni: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-2 370 633	-962 174	-1 021 600	-21 600	-21 600	-21 600
Maksutuotot		59				
Tuet ja avustukset	-401 127	-372 172	-263 520	-263 520	-299 520	-299 520
Vuokratuotot	-5 161	-2 944	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Muut toimintatuotot	-1 168 316	-864 637	-1 675 000	-1 675 000	-2 075 000	-2 075 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 945 237	-2 201 868	-2 966 120	-1 966 120	-2 402 120	-2 402 120
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	1 672 182	1 653 528	1 963 534	1 953 534	2 403 283	2 403 283
Eläkekulut	394 412	375 539	466 480	466 480	536 594	536 594
Muut henkilösivukulut	52 739	56 827	72 659	72 659	100 939	100 939
Henkilöstökulut yhteensä	2 119 333	2 085 894	2 502 673	2 492 673	3 040 816	3 040 816
Palvelujen ostot	5 732 839	5 417 069	5 535 116	3 184 772	3 582 047	3 582 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	136 490	156 836	189 621	189 621	206 756	206 756
Avustukset	53 480	50 233	65 000	122 500	60 000	60 000
Vuokrat	221 752	295 991	340 472	340 472	415 872	415 872
Muut toimintakulut	70 837	52 147	-81 865	177 153	224 885	224 885
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	8 334 731	8 058 170	8 551 017	6 507 191	7 530 376	7 530 376
TOIMINTAKATE	4 389 494	5 856 302	5 584 897	4 541 071	5 128 256	5 128 256

9.1.2.5. Kh, konserni: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-5 086 450	-3 697 696	-3 814 313	-2 814 313	-2 947 317	-2 947 317
Maksutuotot		59				
Tuet ja avustukset	-401 127	-372 172	-263 520	-263 520	-299 520	-299 520
Vuokratuotot	-5 161	-2 944	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Muut toimintatuotot	-1 168 316	-864 637	-1 675 000	-1 675 000	-2 075 000	-2 075 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-6 661 054	-4 937 390	-5 758 833	-4 758 833	-5 327 837	-5 327 837
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	1 672 182	1 653 528	1 963 534	1 953 534	2 403 283	2 403 283
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	394 412	375 539	466 480	466 480	536 594	536 594
Muut henkilösivukulut	52 739	56 827	72 659	72 659	100 939	100 939
Henkilöstökulut yhteensä	2 119 333	2 085 894	2 502 673	2 492 673	3 040 816	3 040 816
Palvelujen ostot	6 430 461	5 581 928	5 751 003	3 400 659	3 791 359	3 791 359
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	137 333	156 888	189 621	189 621	206 756	206 756
Avustukset	53 480	50 233	65 000	122 500	60 000	60 000
Vuokrat	743 250	786 314	833 835	833 835	920 960	920 960
Muut toimintakulut	70 837	52 147	-81 865	177 153	224 885	224 885
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	9 554 694	8 713 404	9 260 267	7 216 441	8 244 776	8 244 776
TOIMINTAKATE	2 893 640	3 776 014	3 501 434	2 457 608	2 916 939	2 916 939
VUOSIKATE	2 893 640	3 776 014	3 501 434	2 457 608	2 916 939	2 916 939
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	15 666	14 088			5 994	5 994
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 909 306	3 790 102	3 501 434	2 457 608	2 922 933	2 922 933

9.1.2.6. Kaupunginhallitus/muu rahoitus

Ulkoiset määrärahat	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022
tulot	1 215 401	874 844	1 675 000	1 675 000	2 075 000
menot	-33 650	-18 989	241 750	-67 268	-140 000
netto	1 181 751	855 855	1 916 750	1 607 732	1 935 000
MUUT TOIMINTATULOT					2 075 000
- 3510 Pysyvien vastaavien myyntivoitot					2 050 000
- 3530 Muut tulot					25 000
MUUT TOIMINTAMENOT					140 000
AVUSTUKSET					
- 4740 Avustukset yhteisöille					15 000
Raision Loimu ry velkapääoman alentaminen					
MUUT MENOT					
- 4940 Muut toimintakulut					20 000
Perintäkulut					
KOULULAISTEN KESÄTYÖT					
- 4950 Koululaisten kesätyöt -varaus					90 000
josta 9.000 euroa varataan kesäseteleihin					
Määräraha jaetaan kustannuspaikoille käytön mukaisesti syksyllä 2022 (muutos TAM2022).					
HANKKEET JA PROJEKTIT					
- 4958 Seudullinen Urheiluakatemia					15 000

9.1.2.7. Kh, konsernin vakanssiesitykset

Toimiala/Lautakunta	Konsernipalvelut
Työyksikkö	Digipalvelut
Tehtävänimike	IT-suunnittelija
Tehtävä on	___ määräaikainen ajalle _____ - _____
	X vakituinen
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	40 000 eur
Htv vaikutus	1 htv
Perustelut ja tehtävät	<p>Digipalveluiden henkilöresurssit ovat ylikuormittuneet. Digitalisaation edistäminen tulee edellyttämään lisää henkilöresursseja digipalveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Digitalisaation edistämiseksi edellytetään uusia osaamisalueita, joita digipalveluissa ei nykyään ole. Digitalisaatio on tuotu keskeisesti esille Raison kaupungin strategiassa.</p> <p>IT-suunnittelijan keskeisiä suunnittelu- ja toteutustehtäviä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tietojärjestelmät - Tietojärjestelmäintegraatiot - Kokonaisarkkitehtuuri - Rajapinnat - Avoin data - Tiedon hyödyntäminen ja raportointi - Tietotekninen automatisaatio

Toimiala/Lautakunta	Konsernipalvelut
Työyksikkö	Viestintäpalvelut
Tehtävänimike	Viestintäsuunnittelija
Tehtävä on	___ määräaikainen ajalle _____ - _____
	X vakituinen
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	40 000 eur
Htv vaikutus	
Perustelut ja tehtävät	<p>Viime vuosikymmeninä viestinnän ja vuorovaikutuksen vaatimukset ovat kasvaneet mm. sosiaalisen median, saavuttavuusdirektiivin ja kuntalain edellyttämän osallisuuden myötä. Nykymuotoista viestintää ei ole kestävää rakentaa yhden ammattilaisen varaan. Viestinnän tarve ja merkitys on noussut voimakkaasti esiin kaupungin strategiatyössä, ja viestintä on avainasemassa kaupungin maineen, vetovoiman ja asukaskokemuksen kehittämisessä. Viestintäsuunnittelija mahdollistaa viestintäjohtajan operatiivisen työn jakamisen ja vapauttaa siten resursseja myös viestinnän suunnitteluun, koordinointiin ja yhteistyöhön.</p> <p>Viestintäsuunnittelijan keskeisiä suunnittelu- ja toteutustehtäviä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viestintätoimenpiteiden suunnittelu - Sisällöntuotanto viestintäkanaviin - Mediatiedotteet - Verkkopalvelujen hallinnointi - Verkkopalvelujen ja saavutettavuuden sisäinen koulutus ja tuki - Viestinnän mittaaminen ja raportointi - Viestintä- ja vuorovaikutuskanavien kehittäminen

9.1.2.8. Kh, konsernin nimikemuutokset

Toimiala/Lautakunta	Konsernipalvelut
Työyksikkö	Päätöksentekopalvelut
Tehtävänimike	Tiedonhallinta-asiantuntija
Tehtävä on	___ määräaikainen ajalle _____ - _____
	___ vakituinen
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	Lisäys nykyiseen palkkaan 568 euroa/kk
Htv vaikutus	___ htv
Perustelut ja tehtävät	<p>Vuoden 2021 hallintosääntöpäivityksen yhteydessä hallintosääntöön on otettu lainsäädäntömuutoksiin perustuvat määräykset tiedonhallinnan järjestämisestä kaupunkiorganisaatiossa. Digitalisaation lisääntyminen ja lainsäädännön vaatimukset ohjaavat tiedonhallinnassa kaupunkiorganisaation oman osaamisen kehittämiseen sekä toimintojen keskittämiseen. Vuonna 2022 on tarkoitus siirtyä keskitettyyn kirjaamoon sekä siirtyä laajamittaisesti käyttämään uutta asianhallintajärjestelmää sekä valmistella siirtymistä sähköiseen arkistoon.</p> <p>Uudistukset vaikuttavat arkistosihteerin tehtävänkuvaan. Keskitetyn kirjaamon myötä arkistosihteerillä on selkeä tiiminvetäjän rooli ja lisäksi uuden hallintosäännön 78 §:n mukaiset tehtävät lisäävät arkistosihteerin tehtävän vaativuutta. Tämän takia päätöksentekopalvelut esittää, että arkistosihteerin virka muutetaan tiedonhallinta-asiantuntijaksi ja samalla tehtäväkohtaista palkkaa tarkistetaan siten, että se on 3500 e/kk ja samalla tasolla kuin vastaavissa muissa hallinnon tehtävissä kaupungin organisaatiossa.</p>

Toimiala/Lautakunta	Konsernipalvelut
Työyksikkö	Henkilöstöpalvelut
Tehtävänimike	Henkilöstöasiantuntija
Tehtävä on	___ määräaikainen ajalle _____ - _____
	x vakituinen
Palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	Lisäys nykyiseen palkkaan n. 1000 euroa/kk
Htv vaikutus	___ htv
Perustelut ja tehtävät	<p>Vuoden 2022 yhtenä tavoitteena henkilöstöpalveluilla on henkilöstösuunnittelun ja -asiantuntijaroolin vahvistaminen, joka tarkoittaa henkilöstöpalvelujen resursoinnissa osaamisen vahvistamista. Henkilöstöpalveluilla on merkittävä rooli kaupungin palvelutoiminnan suunnittelussa, henkilöstön muuttuvien osaamistarpeiden ennakoimisessa, henkilöstön määrän, rakenteen ja sijoittelun suunnittelussa. Lisäksi henkilöstöpalvelut kehittää työhyvinvointipalveluja tavoitteena työkykyjohtamisen vahvistaminen ja henkilöstön kokeman työhyvinvoinnin parantuminen ja sen myötä mm. sairauspoissaolojen vähentyminen.</p> <p>Vuonna 2022 on tarkoitus kehittää kaupungin henkilöstöpalvelujen toimintoja myös digitalisaation edistämisen näkökulmasta, muun muassa suunnittelemalla sähköiseen perehdytykseen siirtymistä sekä hr-raportoinnin automatisointia robotiikan avulla.</p> <p>Henkilöstöpalvelujen asiantuntijaroolin vahvistaminen vaikuttaa henkilöstöpalvelujen palvelusihteerin tehtäväkuvaan lisäämällä selkeästi tehtävän vaativuutta. Tämän takia henkilöstöpalvelut esittää, että palvelusihteerin työsuhte muutetaan henkilöstöasiantuntijaksi ja samalla tehtäväkohtaista palkkaa tarkistetaan siten, että se on 3214,12 e/kk ja samalla tasolla kuin vastaavissa muissa hallinnon tehtävissä kaupungin organisaatiossa.</p>

9.1.3. Kaupunginhallitus: Kh, kaupunkikehitys

9.1.3.1. Kh, kaupunkikehityksen strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Elinvoima ja vetovoima sekä tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin. Seutuyhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen	Erilaiset muuttohalukkuus- ja vetovoimatutkimukset. Seurataan kaupungin keskeisiä asumisen, yrittämisen, työllisyyden ja rakentamisen tunnuslukuja. Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu laaja-alaisesti koko vastuualueella	Seurattavien vetovoimatutkimusten määrä, (kpl/palvelualue) ja niistä raportointi. MDI Kuntakortin dynamiikkamittariston seuranta kuukausittain. Osallistuminen seudullisten kärkitoimenpidekokonaisuuksien valmisteluun. K/E
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri sekä tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa Kestävä kasvu	Asiakastyytyväisyyden ja asiakaspalvelun laadun varmistaminen Viihtyisän ja monipuolisen elinympäristön kehittäminen ja tukeminen	Palvelualuekohtaiset toimenpiteet tyytyväisyyden ja laadun mittaamiseksi sekä kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseksi. Edistetään viihtyisän elinympäristön säilymistä ja kehittämistä. Rakennetun ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys.	Tyytyväisyyskyselyt palvelualueittain vuosittain, minimi yksi kysely/vuosi. Mittari: Kuvaus toteutetuista toimenpiteistä eri kaava-alueilla. Varmistetaan rakennetun ja ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys. Mittari: Kuvaus toimenpiteistä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Monipaikkaisen työskentelyn mahdollistaminen Yhteistyön kehittäminen	Etätyöskentelyn mahdollistaminen työjärjestelyin sekä tietoteknisin välinein. Työnteon joustavuuden tukeminen. Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja proaktiivinen toteuttaminen.	Mittari: Onko mahdollistettu? K/E. Kuvaus tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastelu toimialoittain ja palveluittain, onko tehty yhteistyötä. Mittari: K/E.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, mahdolliset kehitystoimenpiteet, toteutus). Asiakaspalvelun palvelulupaukset palvelualueittain soveltuvilta osin.	1-2 prosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: prosessikuvaus kehittämisestä ja tehdyt toimenpiteet. Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittäminen asiakaspalvelulle soveltuvilta osin. Mittari: konkreettiset tavoiteaikataulut asiakaspalvelun tarjoamiseksi eri kanavissa.

9.1.3.2. Kaupunkitasoiset Elinvoima- ja kaupunkikehitystoimialan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta	Tehdään tehokasta edunvalvontaa E18 Naantali-Raisio hankkeessa.	Osallistutaan aktiivisesti tiesuunnitelman laadintaan.	Tiesuunnitelman laatiminen aloitetaan
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta	Keskustan toiminnallinen ja visuaalinen muodonmuutos.	Keskustan kehittämisen vaihtoehtoisten kokonaissuunnitelmien laatiminen; sisältäen keskustavision päivittämisen, pitkäjänteisen kehitystyön ohjelmallistamisen ja asemakaavatyön aloittamisen.	Kokonaissuunnitelma tehty. K/E
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta/Rohkeat kasvuinvestoinnit	Keskustan tunnelihanketta tukevat ja ohjaavat toimenpiteet sekä edunvalvonta	Tiivis edunvalvonta, ennakoivat ja välttämättömät toimenpiteet ennen hanketta ja sen aikana	Kuvaus tehdyistä toimenpiteistä. Toteutettu. K/E
Satama-alueen monipuolinen kehittäminen	Sataman ympäristön rohkea kehittäminen palvelemaan kaupunkilaisten monipuolisia tarpeita	Vuonna 2022 Raision uimarannan jatkosuunnittelu ja toteuttaminen sekä kaupallisten palveluiden lisääminen. Sataman ei-kaavallisen ja kaavallisen kokonaissuunnitelman ja toimenpiteiden päivittäminen	Asiakastyytyväisyyden kehitys/Uudet toiminnot lkm/Kaavaluonnos on käsittelyssä. K/E
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaiken ikäisille	Ulkoilumahdollisuuksien kehittäminen vahvassa yhteistyössä eri toimialojen kesken	Edellä mainitun toiminnallisen tavoitteen tukeminen toimialalla toimivien palvelualueiden soveltuvin keinoin	Kuvaus tehdystä yhteistyöstä ja kohteista
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kuntalaiset, kiinteistönomistajat ja yritykset pidetään informoituna E18 hankkeiden prosessista.	Kuntalaisille ja yrityksille suunnataan E18-hanketta ja kaupungin keskustan kehittämistä koskevia yleisötilaisuuksia.	Yleisötilaisuudet lkm. Yritystilaisuudet lkm. Työryhmät (yrittäjäryhmät ja kiinteistönomistajat). Viestinnän toimenpiteet
Kestävyyden ja ekologisuuden huomiointi päätöksenteossa ja toiminnassa	Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vastuualueilla	Palvelualuekohtaiset ilmastotavoitteet	Kirjallinen kuvaus tavoitteista ja toimenpiteistä
Tasapainoinen talous	Talousarvion toteutuminen	Talouden toteuman seuranta ja suunnitelmallisuus	Tilinpäätös

9.1.3.3. Kh, kaupunkikehitys: Perustehtävät, palvelulupaukset ja toiminta vuonna 2022

Kh, kaupunkikehityksen vuosi 2022

Organisaatiomuutoksen johdosta muodostuneen kaupunkikehityspalvelut –vastuualueen alaiset palvelut kehittävät toimintaansa. Lisäksi erilaisia seutuyhteistyön mahdollisuuksia selvitetään.

Toiminnassa panostetaan laadun ja prosessien kehittämiseen sekä digitalisaation edistämiseen. Henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehditaan muuttuvassa toiminta- ja työskentely-ympäristössä.

Keskeisinä toimenpiteinä nousevat kaupungin kannalta suuret ja merkittävät valmistelussa olevat kaavahankkeet, kuten keskustan asemakaava, Meri-Kaanaan (ent. Nesteen jalostamo) alueen kehittäminen sekä Sataman ympäristön kehittäminen. Lisäksi vuodelle 2022 uusien asuinalueiden kaavoittaminen sekä yhteistyö merkittävässä koko organisaatioon vaikuttavissa hankkeissa, kuten kouluverkon toteuttamisessa ovat keskiössä.

Lisäksi vastuualue varautuu toiminnallisiin muutoksiin, jotka konkretisoituvat soteuudistuksen ja TE-palveluiden siirtojen myötä. Työllisyydenhoidon palvelualueen on tarkoitus siirtyä vuoden 2023 alussa kaupunkikehityspalveluihin. Yhteistyön muotoja tiivistetään ja kehitetään jo vuonna 2022 yrityspalveluiden ja työllisyyspalveluiden välillä.

9.1.3.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Organisaatiouudistuksen vaikutuksena kaupunkikehityspalveluiden henkilöstökuluihin kohdistuu kaupunkikehitysjohtajan palkkakustannusta.

Maankäyttöpalveluiden maanvuokratuottoja nostetaan lisääntyneen tonttikysynnän johdosta. Euromääräisesti ei muita merkittäviä muutoksia talousarvion tasolla edelliseen vuoteen.

Maankäyttö- ja asumispalvelut

Perustehtävä ja palvelulupaus

Maankäyttö- ja asumispalvelut vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten yleis- ja asemakaavojen laatimisesta, asumisen laaja-alaisesta seurannasta sekä valmistelusta, mittaus-, paikkatieto- ja kiinteistömuodostuspalveluista, kiinteistörekisterinpidosta sekä hallinnoi kaupungin maaomaisuutta.

Palvelulupaus:

Tuemme aktiivisella kaavoituksella ja maapolitiikalla kaupungin kokonaiskehitystä. Työskentelemme laadukkaasti, ketterästi ja tasapuolisesti asiakkaidemme hyväksi.

Toiminta vuonna 2022

Maankäyttö- ja asumispalveluiden toiminnan muutokset liittyvät valtaosin muuttuneeseen organisaatorakenteeseen ja uusien toimintatapojen suunnitteluun. Suuret keskeiset kaavahankkeet, kuten keskustan asemakaava ja Meri-Kaanaan (ent. Nesteen jalostamon) kaava-alue ovat kärkiprioriteetteina vuoden 2022 aikana.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistusta valmistellaan kansallisella tasolla ja tuodaan todennäköisesti lakiesityksenä eduskunnan hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Valmistelun etenemistä ja vaikutuksia seurataan ja niihin reagoidaan tarvittaessa.

Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Elinvoima ja vetovoima.	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoima / pitovoimatekijöihin ja mielikuviin.	Pidetään asuntotonttitarjonta monipuolisena ja riittävänä erilaisiin tarpeisiin. Pidetään yritystonttitarjonta monipuolisena ja riittävänä erilaisiin tarpeisiin.	Kaavoitusohjelman mukainen tavoite tonttitarjonnalle: Omakotitontteja riittävästi tarjolla vuosittain. Mittari: tarjolla olevien omakotitonttien kokonaismäärä. Riittävästi vapaita rivitalotontteja tarjolla. Mittarit: kerros-m ² /v, tonttivaranto 31.12. (kpl). Riittävästi vapaita kerrostalotontteja tarjolla. Mittarit: kerros-m ² /v, tonttivaranto 31.12. (kpl). Tarjolla olevien yritystonttien määrä. (kpl). Vuoden aikana luovutetut tontit (kpl.)
Elinvoimainen ja rohkeasti uudistettu kaupunkikeskusta ja kestävyys, ekologisuus ja luonnon monimuotoisuuden huomioiminen toiminnassa ja päätöksenteossa.	Kaupunkikeskustan, sekä muiden alueiden rohkea kehittäminen maankäytön ja kaavoituksen keinoin.	Uudet asuntoalueet tiivistävät kaupunkirakennetta ja sijoittuvat hyvien liikenneyhteyksien varrelle, joukkoliikenneakseliin tukeutuen.	Kaavahankekohtaiset tavoitteet valmistellaan kaavoitusohjelmassa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Tavoitteet on valmisteltu. (K/E)
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Seutu yhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen.	Osallistutaan palvelualueelle kuuluviin seudullisiin työryhmiin.	Kuvaus osallistumisesta.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri sekä asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon.	Asiakastyytyväisyyden ja asiakaspalvelun laadun varmistaminen.	Palvelualuekohtaiset toimenpiteet tyytyväisyyden ja laadun mittaamiseksi sekä kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseksi. Edistetään kuntalaisten osallisuutta kaavahankkeissa. Edistetään viihtyisän elinympäristön säilymistä ja kehittämistä kaavoituksen keinoin.	Tyytyväisyyskyselyt palvelualueittain vuosittain, minimi yksi kysely/vuosi. Kuvaus toteutetuista toimenpiteistä. Kaavojen nähtävillä olopäiviä (kpl). Kuvaus toteutetuista toimenpiteistä.
	Viihtyisän ja monipuolisen elinympäristön kehittäminen ja tukeminen.	Rakennetun ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys.	Varmistetaan kaavoituksen ja maankäytön keinoin rakennetun ja rakennettavan ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys. Mittari: Kuvaus toimenpiteistä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Monipaikkaisen työskentelyn mahdollistaminen. Yhteistyön kehittäminen.	Etätyöskentelyn mahdollistaminen työjärjestelyin ja tietoteknisin välinein. Työnteon joustavuuden tukeminen. Poikkihallinnollinen yhteistyö.	Mittari: Onko mahdollistettu? K/E. Kuvaus tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastelu toimialoitain ja palveluittain, onko tehty yhteistyötä. Mittari: K/E.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, kehitystoimenpiteet, toteutus). Asiakaspalvelun palvelulupausten muodostaminen palvelualueittain soveltuville osin.	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: K/E. Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittäminen asiakaspalvelulle soveltuville osin.

Yrityspalvelut

Perustehtävä ja palvelulupaus

Yrityspalvelut vastaa kaupungin yrityspalveluneuvonnasta sekä ohjaa yrittäjät seudullisiin yritysneuvonnan palveluihin. Yrityspalvelut toimii erilaisten hankkeiden ja yritystapahtumien järjestäjänä sekä yhteistyön luojana niin kaupunkiorganisaation sisällä kuin sidosryhmien kautta.

Palvelulupaus:

Toteutamme palvelut laadukkaasti ja asiantuntevasti. Toimimme ketterästi, yritysystävällisesti sekä joustavasti. Tavoitteena on entistä yrittäjäystävällisempi kuntaorganisaatio sekä parempi kunta-yritys –yhteistyö.

Toiminta vuonna 2022

Toiminta niin euromääräisesti kuin toiminnallisesti on samanlaisella tasolla kuin vuonna 2021. Keskeisimpänä toimenpiteenä on luoda uusi elinvoimaohjelma, valmistuvan kaupunkistrategian tietojen pohjalta.

Tulevien lakiuudistusten, soteuudistuksen sekä TE-palveluiden siirto kuntiin, myötä kaupungin työllisyysneuvonta tullaan keskittämään kaupunkikehityspalveluiden vastuualueelle. Organisaatiomuutos toteutuu vuoden 2023 alussa, mutta muutosta tukevat valmistelutoimenpiteet sekä riittävän resursoinnin varmistaminen kohdentuvat jo vuodelle 2022.

Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Elinvoima ja vetovoima sekä tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa.	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin. Seutuyhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen.	Palvelualueen tutkimusten, raporttien ja ennusteiden seuraaminen sekä raportointi niistä. Keskeisten tunnuslukujen seuranta. Osallistutaan palvelualueelle kuuluviin seudullisiin työryhmiin ja kartoitetaan uusia seutuyhteistyön mahdollisuuksia.	Seurataan keskeisiä vetovoimatutkimuksia, kuten Varsinais-Suomen Maakuntaennustetta, PK-yritysbarometria sekä EK:n kuntaranking-kyselyä. MDI Kuntakortin dynamiikkamittariston seuranta kuukausittain. Osallistuminen elinkeinopalveluiden seutuyhteistyöhön ja muiden seudullisten yhteistyökokonaisuuksien valmisteluun. Mittari: Kirjallinen kuvaus yhteistyön muodoista ja osallistuminen: K/E.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri, Raisio on haluttu paikka tehdä bisnestä sekä asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon.	Asiakastyytyväisyyden varmistaminen.	Yritystytyväisyyden sekä yrittäjäystävällisyyden kehittäminen ja parantaminen. Tehdään säännöllistä ja aktiivista yhteistyötä yrittäjien kanssa. Yritysvaikutusten arviointi osana päätöksentekoa.	Tyytyväisyyskyselyt; yrittäjäystävällisyyden sekä yritys-kuntayhteistyön seudullinen vertailu vuosittain. Erlaiset yhteiset yritystapahtumat ja yhteistyöryhmät. Kuvaus toteutetuista tapahtumista ja toimenpiteistä. Yritysvaikutusten arviointi vuosittain osana elinkeinopoliittista katsausta. Lisätään yritysvaikutusten arviointia osaksi säännöllistä päätöksentekoprosesseja, siihen soveltuvissa päätettävissä asiakokonaisuuksissa.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Monipaikkaisen työskentelyn mahdollistaminen. Yhteistyön kehittäminen.	Etätyöskentelyn mahdollistaminen työjärjestelyin sekä tietoteknisin välinein. Työnteon joustavuuden tukeminen. Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja proaktiivinen toteuttaminen.	Mittari: Onko mahdollistettu? K/E. Kuvaus tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastelu toimialoittain ja palveluittain, onko tehty yhteistyötä. Mittari: K/E.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri.	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, mahdolliset kehitystoimenpiteet, toteutus). Asiakaspalvelun palvelulupaukset palvelualueittain soveltuvilta osin.	1-2 prosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: K/E. Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittäminen asiakaspalvelulle soveltuvilta osin. Mittari: konkreettiset päätetyt tavoiteaikataulut.

Kaupunkikehityshankkeet

Perustehtävä ja palvelulupaus

Kaupunkikehityshankkeiden palvelualue toimii aktiivisena toimijana kaupungin strategian mukaisissa hankkeissa ja etsii samalla uusia strategiaan sopivia hankemahdollisuuksia oma-aloitteisesti.

Palvelulupaus:

Toimimme kunnianhimoisesti ja oma-aloitteisesti sekä rakennamme poikkihallinnollista yhteistyötä toimialojen välillä niiden hankkeiden kohdalla, joista olisi laaja-alaisesti hyötyä koko kaupunkiorganisaatiolle ja eri toimialoille.

Toiminta vuonna 2022

Kaupunkikehityshankkeisiin ei ole toistaiseksi varattu talousarvion yhteydessä erillistä euromääräistä resurssia. Vuoden 2022 aikana on tarkoituksenmukaista määrittää palvelualueen toiminnalle selkeämpi muoto ja haluttu laajuus. Tulevaisuudessa erilaisten kaupungin hankkeiden parempi koordinointi ja yhteensovittaminen palvelisi hanketyön johdonmukaisempaa, tavoitteellisempaa ja laaja-alaisempaa toteutumista.

Palvelun tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on osallistua erilaisiin kaupungin strategiaa tukeviin paikallisiin, seudullisiin ja kansallisiin hankkeisiin, jotka noudattavat kaupungin strategisia päätavoitteita sekä toimialojen erilaisia tarpeita. Tavoitteena on aktiivisesti ja oma-aloitteisesti selvittää erilaisia hankemahdollisuuksia, jotka tukevat strategian toteutumista.

9.1.3.5. Kh, kaupunkikehitys: Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-1 564 174 €	2 362 768 €	798 594 €
TP2020	-1 620 831 €	2 571 014 €	950 183 €
TAM2021	-1 877 141 €	2 352 152 €	475 011 €
TA2022LTK	-1 964 844 €	2 452 152 €	487 308 €
TA2022KH	-1 964 844 €	2 452 152 €	487 308 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-974 086 €	19,6
TP2020	-953 782 €	16,9
TAM2021	-1 036 004 €	17,6
TA2022LTK	-1 121 304 €	21,0
TA2022KH	-1 121 304 €	21,0

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-524 751 €
TP2020	-593 092 €
TAM2021	-743 617 €
TA2022LTK	-746 020 €
TA2022KH	-746 020 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-29 192 €
TP2020	-33 808 €
TAM2021	-67 570 €
TA2022LTK	-67 570 €
TA2022KH	-67 570 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-15 091 €
TP2020	-17 975 €
TAM2021	-26 950 €
TA2022LTK	-26 950 €
TA2022KH	-26 950 €

9.1.3.6. Kh, kaupunkikehitys: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-79 322	-135 892	-120 040	-76 000	-76 000	-76 000
Maksutuotot	-107 843	-99 083	-76 000	-76 000	-76 000	-76 000
Tuet ja avustukset	-421	-38				
Vuokratuotot	-2 172 080	-2 336 003	-2 200 152	-2 200 152	-2 300 152	-2 300 152
Muut toimintatuotot	-3 102					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-2 362 768	-2 571 016	-2 396 192	-2 352 152	-2 452 152	-2 452 152
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	739 749	717 468	825 786	781 746	862 924	862 924
Eläkekulut	208 698	207 362	223 701	223 701	222 137	222 137
Muut henkilösivukulut	25 639	28 950	30 557	30 557	36 243	36 243
Henkilöstökulut yhteensä	974 086	953 780	1 080 044	1 036 004	1 121 304	1 121 304
Palvelujen ostot	524 751	593 096	743 617	743 617	746 020	746 020
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 192	33 808	67 570	67 570	67 570	67 570
Avustukset						
Vuokrat	15 091	17 975	26 950	26 950	26 950	26 950
Muut toimintakulut	21 054	22 173	3 000	3 000	3 000	3 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 564 174	1 620 832	1 921 181	1 877 141	1 964 844	1 964 844
TOIMINTAKATE	-798 594	-950 184	-475 011	-475 011	-487 308	-487 308

9.1.3.7. Kh, kaupunkikehitys: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-132 087	-183 425	-171 860	-127 820	-125 500	-125 500
Maksutuotot	-107 843	-99 083	-76 000	-76 000	-76 000	-76 000
Tuet ja avustukset	-421	-38				
Vuokratuotot	-2 698 886	-2 867 119	-2 742 048	-2 742 048	-2 845 063	-2 845 063
Muut toimintatuotot	-3 102					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-2 942 339	-3 149 665	-2 989 908	-2 945 868	-3 046 563	-3 046 563
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	739 749	717 468	825 786	781 746	862 924	862 924
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	208 698	207 362	223 701	223 701	222 137	222 137
Muut henkilösivukulut	25 639	28 950	30 557	30 557	36 243	36 243
Henkilöstökulut yhteensä	974 086	953 780	1 080 044	1 036 004	1 121 304	1 121 304
Palvelujen ostot	571 692	633 124	780 002	780 002	784 003	784 003
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 472	34 015	67 570	67 570	67 570	67 570
Avustukset						
Vuokrat	128 796	121 451	136 299	136 299	136 473	136 473
Muut toimintakulut	21 054	22 173	3 000	3 000	3 000	3 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 725 100	1 764 543	2 066 915	2 022 875	2 112 350	2 112 350
TOIMINTAKATE	-1 217 239	-1 385 122	-922 993	-922 993	-934 213	-934 213
VUOSIKATE	-1 217 239	-1 385 122	-922 993	-922 993	-934 213	-934 213
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	7 900	7 900	3 910	3 910	3 910	3 910
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 209 339	-1 377 222	-919 083	-919 083	-930 303	-930 303

9.2. Lupalautakunta

Lupalautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 19:

<https://julkaisut.raisio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322853-6>

Liite 4. Lupalautakunta 28.9.2021 TA2022

9.2.1. Lupalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin vetovoimatekijöihin ja mielikuviin. Seutuyhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen.	Erilaiset muuttohalukkuus- ja vetovoimatutkimukset. Seurataan kaupungin keskeisiä asumisen, yrittämisen, työllisyyden ja rakentamisen tunnuslukuja. Seutuyhteistyön mahdollisuuksien tarkastelu laaja-alaisesti koko vastuualueella.	Seurattavien vetovoimatutkimusten määrä, (kpl/palvelualue) ja niistä raportointi. MDI Kuntakortin dynamiikkamittariston seuranta kuukausittain. Osallistuminen seudullisten kärkitoimenpidekokonaisuuksien valmisteluun. Mittari: K/E.
Hyvinvointi ja osallisuus	Asiakastyytyväisyyden ja asiakaspalvelun laadun varmistaminen. Viihtyisän ja monipuolisen elinympäristön kehittäminen ja tukeminen.	Palvelualuekohtaiset toimenpiteet tyytyväisyyden ja laadun mittaamiseksi sekä kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseksi. Edistetään viihtyisän elinympäristön säilymistä ja kehittämistä. Rakennetun ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys.	Tyytyväisyyskyselyt palvelualueittain vuosittain, minimi yksi kysely/vuosi. Mittari: Kuvaus toteutetuista toimenpiteistä eri kaava-alueilla. Varmistetaan rakennetun ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja viihtyisyys. Mittari: Kuvaus toimenpiteistä.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Monipaikkaisen työskentelyn mahdollistaminen. Yhteistyön kehittäminen.	Etätyöskentelyn mahdollistaminen työjärjestelyin sekä tietoteknisin välinein. Työnteon joustavuuden tukeminen. Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja proaktiivinen toteuttaminen.	Mittari: Onko mahdollistettu? K/E. Kuvaus tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastelu toimialoittain ja palveluittain, onko tehty yhteistyötä. Mittari: K/E.
Kuntatalous ja tehokkuus	Asiakas- ja palveluprosessien kehittäminen.	Prosessien läpikäyminen (kartoitus, mahdolliset kehitystoimenpiteet, toteutus). Asiakaspalvelun palvelulupaukset palvelualueittain soveltuvilta osin.	1-2 palveluprosessin läpikäyminen per palvelualue per vuosi. Mittari: prosessikuvaus kehittämisestä ja tehdyt toimenpiteet. Palvelulupausten ja tavoiteaikataulujen määrittelemisen asiakaspalvelulle soveltuvilta osin. Mittari: konkreettiset tavoiteaikataulut asiakaspalvelun tarjoamiseksi eri kanavissa.

9.2.2. Lupalautakunnan vuosi 2022

Organisaatiomuutoksen vaikutuksena muodostuneen kaupunkikehityspalvelut -vastualueen alaiset palvelut kehittävät toimintaansa. Seutuyhteistyön mahdollisuuksia selvitetään.

Toiminnassa panostetaan laadun kehittämiseen ja digitalisaation edistämiseen. Henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehditaan muuttuvassa toimintaympäristössä.

Lupalautakunta edistää omalta osaltaan kaupungin ilmastotyötä. Ilmastosuunnitelmasta tekoihin -hankkeen toteuttaminen tukee kaupungin ilmastojohtamisen kehittämistä ja ilmastosuunnitelman jalkauttamista.

9.2.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Organisaatiouudistuksen vaikutuksena lupalautakunnan henkilöstökuluihin kohdistuu kaupunkikehitysjohdajan palkkakustannusta.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien sopeutustoimenpiteiden kohdistaminen on huomioitu talousarviossa.

Ympäristöterveydenhuollon valvontatuloihin on arvioitu uuden vuosimaksun mukainen tulo. Vuosimaksua koskevaa taksamuutosta ei ole vielä käsitelty päätöksenteossa.

Ympäristönsuojelun toimintatuloihin ja -menoihin on lisätty ympäristöministeriön hankeavustukset ja hankkeiden kulut.

Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kanssa on aloitettu neuvottelut syksyllä 2021 koskien eläinlääkintähuollon yhteistoimintaa ja hyötyeläinlääkintähuollon sopimuksen päivittämistä. Sopimuksen vaikutusta ympäristöterveydenhuollon kustannuksiin ei vielä voi arvioida.

Rakennusvalvonnan taksa tarkistetaan vuodelle 2022. Taksamuutoksen vaikutusta ei ole arvioitu maksutuotoissa.

LVI-arkiston digitointikustannukset on huomioitu toimintakuluissa.

9.2.4. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-1 046 207 €	860 052 €	-186 155 €
TP2020	-976 251 €	742 358 €	-233 893 €
TAM2021	-1 255 009 €	703 690 €	-551 319 €
TA2022LTK	-1 317 174 €	769 040 €	-548 134 €
TA2022KH	-1 317 174 €	769 040 €	-548 134 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-835 952 €	14,5
TP2020	-787 263 €	12,5
TAM2021	-871 602 €	12,5
TA2022LTK	-942 012 €	13,7
TA2022KH	-942 012 €	13,7

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-185 943 €
TP2020	-169 042 €
TAM2021	-351 479 €
TA2022LTK	-349 862 €
TA2022KH	-349 862 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-12 817 €
TP2020	-10 626 €
TAM2021	-22 028 €
TA2022LTK	-19 600 €
TA2022KH	-19 600 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-7 357 €
TP2020	-7 594 €
TAM2021	-7 900 €
TA2022LTK	-3 700 €
TA2022KH	-3 700 €

9.2.5. Lupalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-236 278	-258 577	-260 840	-260 840	-245 840	-245 840
Maksutuotot	-622 118	-477 052	-394 000	-401 500	-457 400	-457 400
Tuet ja avustukset	-1 656	-6 729		-41 350	-65 800	-65 800
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-860 052	-742 358	-654 840	-703 690	-769 040	-769 040
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	653 032	611 483	690 601	690 601	746 543	746 543
Eläkekulut	159 165	150 381	155 448	155 448	164 111	164 111
Muut henkilösivukulut	23 755	25 399	25 553	25 553	31 358	31 358
Henkilöstökulut yhteensä	835 952	787 263	871 602	871 602	942 012	942 012
Palvelujen ostot	185 943	169 044	310 570	351 479	349 862	349 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 817	10 625	22 028	22 028	19 600	19 600
Avustukset	700	950	2 000	2 000	2 000	2 000
Vuokrat	7 357	7 594	7 900	7 900	3 700	3 700
Muut toimintakulut	3 438	776				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 046 207	976 252	1 214 100	1 255 009	1 317 174	1 317 174
TOIMINTAKATE	186 155	233 894	559 260	551 319	548 134	548 134

9.2.6. Lupalautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-236 278	-258 577	-260 840	-260 840	-245 840	-245 840
Maksutuotot	-635 975	-484 476	-409 000	-416 500	-472 400	-472 400
Tuet ja avustukset	-1 656	-6 729		-41 350	-65 800	-65 800
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-873 909	-749 782	-669 840	-718 690	-784 040	-784 040
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	653 032	611 483	690 601	690 601	746 543	746 543
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	159 165	150 381	155 448	155 448	164 111	164 111
Muut henkilösivukulut	23 755	25 399	25 553	25 553	31 358	31 358
Henkilöstökulut yhteensä	835 952	787 263	871 602	871 602	942 012	942 012
Palvelujen ostot	230 729	207 814	348 733	389 642	386 989	386 989
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 889	10 692	22 028	22 028	19 600	19 600
Avustukset	700	950	2 000	2 000	2 000	2 000
Vuokrat	74 157	95 784	88 619	88 619	95 630	95 630
Muut toimintakulut	3 438	776				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 157 865	1 103 279	1 332 982	1 373 891	1 446 231	1 446 231
TOIMINTAKATE	283 956	353 497	663 142	655 201	662 191	662 191
VUOSIKATE	283 956	353 497	663 142	655 201	662 191	662 191
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot						
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	283 956	353 497	663 142	655 201	662 191	662 191

9.3. Infralautakunta

Infralautakunnan talousarviokäsittely 5.10.2021 § 20:

<https://julkaisut.raisio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322965-5>

Liite 5. Infralautakunta 5.10.2021 TA2022

9.3.1. Infralautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Tehdään tehokasta edunvalvontaa E18 Naantali-Raisio hankkeessa	Osallistutaan aktiivisesti tiesuunnitelman laadintaan hanke- ja muissa ryhmissä	Hankeryhmän kokoukset lkm
Hyvinvointi ja osallisuus	Kuntalaiset ja yritykset pidetään informoituina E18 hankkeesta	Yleisötilaisuudet. Yritysten osallistaminen etupainotteisesti	Yleisötilaisuudet lkm. Yritystilaisuudet lkm.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Lautakuntatyöskentelyn tukeminen	Isoista hankkeista pidetään erillinen esittely/seminaari lautakunnalle	Tilaisuudet lkm.
Kuntatalous ja tehokkuus	Ilmasto-ohjelman toteuttaminen	Katuvalojen led-vaihdot	Valaisimien lkm

9.3.2. Infralautakunnan vuosi 2022

Valmistaudutaan kouluverkon toteuttamiseen: Tiedonpuiston koulun toteutussuunnittelu. E18-kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeen toteuttamiseen valmistaudutaan laatimalla tarvittavat katusuunnitelmat. Martinkadun rakentaminen/parantaminen toteutetaan yhteishankkeena Raision Vesi Oy:n kanssa. Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen; mm. katuvalojen led-vaihdot, joukkoliikenteen sähköbussit (Föli), sähkön kilpailutus (uusiutuva sähkö).

9.3.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Palo- ja pelastustoimen kuntaosuudet kasvavat vuonna 2022 n. 75.000 eurolla asukasluvun kasvun ja kustannusten nousun vuoksi. Joukkoliikenteessä linjavuorot 7A ja 300 palautuvat pandemian jälkeiseen normaaliliikenteeseen. Kustannuskehitystä on saatu linjaliikenteen kilpailutusten seurauksena alennettua. Linjaliikenteen palautuminen normaalille tasolle lisää kustannuksia 264.000 eurolla. Pandemiasta johtuen liikennöintimenoja karsittiin vuoden 2021 talousarviossa n. 290.000 eurolla.

Valmistautuminen kouluverkon uudisrakentamiseen; toteutussuunnittelu. Valmistautuminen E18 kehätien parantaminen Raision keskustassa -hankkeeseen: katusuunnitelmien laatiminen, Martinkadun rakentaminen (yhteishanke Raision Vesi Oy:n kanssa).

Kotipalveluaterioiden valmistuksen siirtyminen sote-palveluihin kilpailutettavaksi. Sähkön kilpailutus vuosille 2022–2024.

Sopeuttamistoimenpiteet on huomioitu talousarvion valmistelussa.

9.3.4. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-21 689 038 €	3 762 220 €	-17 926 818 €
TP2020	-20 862 075 €	4 084 748 €	-16 777 327 €
TAM2021	-22 212 954 €	3 495 477 €	-18 717 477 €
TA2022LTK	-22 380 872 €	3 367 777 €	-19 013 095 €
TA2022KH	-22 509 740 €	3 367 777 €	-19 141 963 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-7 261 601 €	174,3
TP2020	-7 089 543 €	171,7
TAM2021	-7 873 188 €	171,7
TA2022LTK	-7 711 213 €	171,7
TA2022KH	-7 711 213 €	171,7

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-6 624 870 €
TP2020	-6 701 924 €
TAM2021	-6 783 575 €
TA2022LTK	-7 229 667 €
TA2022KH	-7 358 535 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-5 864 474 €
TP2020	-5 152 885 €
TAM2021	-5 609 158 €
TA2022LTK	-5 491 959 €
TA2022KH	-5 491 959 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-1 838 412 €
TP2020	-1 835 237 €
TAM2021	-1 937 213 €
TA2022LTK	-1 938 213 €
TA2022KH	-1 938 213 €

9.3.5. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-1 046 926	-788 199	-949 069	-957 069	-826 369	-826 369
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-77 494	-1 353	-381	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-2 270 330	-2 539 590	-2 483 159	-2 483 159	-2 483 159	-2 483 159
Muut toimintatuotot	-24 819	-71 346	-48 868	-48 868	-51 868	-51 868
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 762 220	-4 084 747	-3 487 477	-3 495 477	-3 367 777	-3 367 777
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	5 538 158	5 384 972	6 039 640	6 054 848	5 953 024	5 953 024
Eläkekulut	1 526 479	1 485 061	1 593 371	1 595 169	1 508 255	1 508 255
Muut henkilösivukulut	196 964	219 442	223 171	223 171	249 934	249 934
Henkilöstökulut yhteensä	7 261 601	7 089 475	7 856 182	7 873 188	7 711 213	7 711 213
Palvelujen ostot	6 624 870	6 701 897	6 828 665	6 783 575	7 229 667	7 358 535
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 864 474	5 152 776	5 654 158	5 609 158	5 491 959	5 491 959
Avustukset		299				
Vuokrat	1 838 412	1 835 225	1 937 213	1 937 213	1 938 213	1 938 213
Muut toimintakulut	99 681	82 175	9 820	9 820	9 820	9 820
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	21 689 038	20 861 847	22 286 038	22 212 954	22 380 872	22 509 740
TOIMINTAKATE	17 926 818	16 777 100	18 798 561	18 717 477	19 013 095	19 141 963

9.3.6. Infralautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-6 795 846	-5 780 289	-7 046 233	-7 054 233	-6 693 330	-6 693 330
Maksutuotot	-342 651	-684 259	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tuet ja avustukset	-77 494	-1 353	-381	-381	-381	-381
Vuokratuotot	-15 291 278	-15 863 055	-15 949 214	-15 949 214	-16 215 538	-16 215 538
Muut toimintatuotot	-24 819	-71 346	-48 868	-48 868	-51 868	-51 868
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-22 532 088	-22 400 302	-23 050 696	-23 058 696	-22 967 117	-22 967 117
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	5 538 158	5 384 972	6 039 640	6 054 848	5 953 024	5 953 024
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	1 526 479	1 485 061	1 593 371	1 595 169	1 508 255	1 508 255
Muut henkilösivukulut	196 964	219 442	223 171	223 171	249 934	249 934
Henkilöstökulut yhteensä	7 261 601	7 089 475	7 856 182	7 873 188	7 711 213	7 711 213
Palvelujen ostot	8 276 551	8 264 391	8 783 532	8 738 442	9 202 367	9 331 235
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 897 223	5 189 384	5 683 158	5 638 158	5 521 459	5 521 459
Avustukset		299				
Vuokrat	3 317 984	3 301 801	3 466 265	3 466 265	3 446 746	3 446 746
Muut toimintakulut	99 681	82 175	9 820	9 820	9 820	9 820
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	24 853 040	23 927 525	25 798 957	25 725 873	25 891 605	26 020 473
TOIMINTAKATE	2 320 952	1 527 223	2 748 261	2 667 177	2 924 488	3 053 356
VUOSIKATE	2 320 952	1 527 223	2 748 261	2 667 177	2 924 488	3 053 356
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiiset poistot	7 398 222	7 617 162	7 352 673	7 352 673	7 573 827	7 573 827
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-203	-203	-203	-203	-203	-203
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 718 971	9 144 182	10 100 731	10 019 647	10 498 112	10 626 980

9.4. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan talousarviokäsittely 29.9.2021 § 97:

<https://julkaisut.raisi.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322506-8>

Liite 6. Sivistyslautakunta 29.9.2021 TA2022

9.4.1. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategiset tavoitteet

Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategisia painopisteitä vuonna 2022 ovat

- Varhaiskasvatus- ja kouluverkon rakenteiden ja toiminnan suunnittelu ja toteutus
- Vapaa-aikapalveluissa kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen, palveluorganisaation rakenteiden tarkastelu ja kehittäminen, mm. Ulpukan kuntotutkimus ja tarveselvitys sekä Harkon tilakysymys
- Opetuspuolen yhtenäisen toimintakulttuurin ja tehokkaiden tukipalveluiden suunnittelu ja toteutus
- Oppivelvollisuuden pidentymiseen liittyvän toimintakulttuurin luominen ja lukion uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen
- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun toteuttaminen kokeilutoimipaikoissa
- Koronan aiheuttaman oppimis- ja hyvinvointivajeen paikkaaminen. Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja toiminnan palauttaminen pandemiaa edeltävälle tasolle pandemian aikana syntyneet hyvät käytänteet säilyttäen
- Palvelujen digitalisaation kehittäminen

9.4.2. Sivistyslautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Varhaiskasvatus- ja kouluverkon uudistaminen	Toiminnan järjestäminen, toimintakulttuurin kehittäminen	Suunnittelun toteutuneet toimenpiteet
Hyvinvointi ja osallisuus	Hyvinvointi- ja oppimisvajeen täyttäminen, työhyvinvointi, sairauspoissaolojen vähentyminen	Hyvinvointityön jatkaminen Hyvinvointisuunnitelmien toteuttaminen	Toimintasuunnitelmat ja palautekyselyt. Sairauspoissaolojen kehitys
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Yhtenäisen toimintakulttuurin ja tukipalveluiden kehittäminen	Toimintakulttuurien yhtenäistäminen ja yhdessä kehittäminen	Yhteinen ohjeistus laadittu, toiminnasta saatu palaute, vuosisuunnitelmien toteutuminen
Kuntatalous ja tehokkuus	Henkilömitoituksiin vastaaminen, lakimuutosten tuomien toiminnan ja rahoituksen muutosten huomioiminen	Toiminnan järjestäminen reunaehtojen mukaisesti	Henkilömitoituksen tarkastelu, talouden suunnittelun toteutuminen

9.4.3. Sivistyslautakunnan vuosi 2022

Sivistyslautakunnan alaisten palvelualueiden toiminnoissa keskiössä on koronan jälkeen toimintojen paluu ”normaaliin” ja koronan aiheuttamien oppimis- ja hyvinvointivajeiden paikkaaminen mahdollisimman monipuolisin ja vaikuttavin keinoin.

Palveluverkkoselvitysten päätösten toimeenpano ja jalkauttaminen ovat sivistystoimialan pitkäaikainen keskeinen prosessi. Kouluverkon ja varhaiskasvatusverkon yksiköiden rakenteiden ja toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen ovat painopistealueina.

Varhaiskasvatuksessa kehitetään tulevaisuuden palveluita palveluverkkosuunnittelulla. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkuu ja laajenee 2017 syntyneiden ikäluokkaan kolmessa varhaiskasvatusyksikössä.

Perusopetuksen toiminta keskittyy koronan aiheuttaman oppimis- ja hyvinvointivajeen täyttämiseen. Oppimisen tuen kehittäminen ja yhteistyö esiopetuksen kanssa ovat keskiössä. Uusien koulurakennusten suunnittelu ja yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen ovat tulevien vuosien painopistealueita. Raision harrastamisen malli tarjoaa raisiolaisille lapsille monipuolisia mahdollisuuksia eri harrasteiden parissa yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa.

Lukiokoulutuksessa jalkautetaan syksyllä 2021 käyttöön otettua uutta opetussuunnitelmaa ja toteutetaan oppivelvollisuuden pidentymisen tuomia velvoitteita ja kehitetään näihin toimivia käytänteitä. Painopisteinä ovat pandemian jälkeen yhteisöllisyyden elvyttäminen ja hyvinvointivajeen paikkaaminen.

Oppilas- ja opiskeluhuollossa keskitytään kertyneen työkuorman purkamiseen, yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseen ja valmistaudutaan sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin.

Raisio-opiston toiminnassa pyritään nostamaan opiskelu- ja harrastustoiminta ja osallistuneiden määrä koronaa edeltävälle tasolle ja näin vastaamaan myös tätä kautta hyvinvointivajeen täyttämiseen.

9.4.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Tuotot

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia muutettiin 1.8.2021 siten, että asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloajoja 31 prosenttia. Kuntaliitto arvioi, että tämä vaikuttaa asiakasmaksutuottoihin -26 % verrattuna vuoden 2019 asiakasmaksutuottoihin (n. -367 000 €).
- Kotikuntakorvaustuottojen arvioidaan kasvavan +225 839 €
- Hankerahoja -42 000 € vähemmän verrattuna tähän vuoteen TA2021 ja muutettuun talousarvioon ero on n. -370 000 € vähemmän

Menot

- Kotikuntakorvaus menojen arvioidaan kasvavan 276 901 € (netto vaikutus -51 062 €)
- Uusi palveluseteli päiväkotia aloittaa Raisiossa syksyllä 2021, arvioitu lisäys palveluseteli menoihin 500 000 €
- Palkankorotuksiin on sovittu + 1,5 % vaikutus reilut 400 000 €
- Maksuttoman toisen asteen jatkuminen 2 luokalle ja tuleville 1. opiskelijoille sekä kasvaneen oppilasmäärän tuoma lisäkustannus n. 120 000 €

9.4.5. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-32 139 754 €	3 081 517 €	-29 058 237 €
TP2020	-32 250 715 €	3 117 964 €	-29 132 751 €
TAM2021	-35 164 877 €	3 669 960 €	-31 494 917 €
TA2022LTK	-36 407 011 €	2 975 002 €	-33 432 009 €
TA2022KH	-36 365 643 €	2 975 002 €	-33 390 641 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-25 571 295 €	537,7
TP2020	-25 738 515 €	534,3
TAM2021	-27 406 021 €	537,0
TA2022LTK	-28 324 539 €	549,0
TA2022KH	-28 283 171 €	548,0

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-2 928 994 €
TP2020	-2 915 039 €
TAM2021	-5 244 533 €
TA2022LTK	-5 444 967 €
TA2022KH	-5 444 967 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-771 888 €
TP2020	-758 450 €
TAM2021	-1 092 968 €
TA2022LTK	-1 240 950 €
TA2022KH	-1 240 950 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-66 706 €
TP2020	-93 844 €
TAM2021	-117 415 €
TA2022LTK	-117 615 €
TA2022KH	-117 615 €

9.4.6. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-559 334	-658 587	-655 900	-655 900	-847 239	-847 239
Maksutuotot	-1 837 705	-1 553 500	-1 686 644	-1 686 644	-1 454 691	-1 454 691
Tuet ja avustukset	-671 390	-900 903	-712 756	-1 324 140	-670 796	-670 796
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	-13 089	-4 971	-3 276	-3 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 081 518	-3 117 961	-3 058 576	-3 669 960	-2 975 002	-2 975 002
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	20 582 817	20 742 962	22 003 016	22 146 702	22 755 597	22 721 750
Eläkekulut	4 252 125	4 177 259	4 411 803	4 441 504	4 609 716	4 603 617
Muut henkilösivukulut	736 345	818 293	817 815	817 815	959 226	957 804
Henkilöstökulut yhteensä	25 571 287	25 738 514	27 232 634	27 406 021	28 324 539	28 283 171
Palvelujen ostot	2 928 994	2 915 041	4 711 509	5 244 533	5 444 967	5 444 967
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	771 898	758 462	1 092 968	1 092 968	1 240 950	1 240 950
Avustukset	2 727 213	2 700 684	1 281 000	1 281 000	1 256 000	1 256 000
Vuokrat	66 706	93 845	117 415	117 415	117 615	117 615
Muut toimintakulut	73 658	44 181	22 940	22 940	22 940	22 940
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	32 139 756	32 250 727	34 458 466	35 164 877	36 407 011	36 365 643
TOIMINTAKATE	29 058 238	29 132 766	31 399 890	31 494 917	33 432 009	33 390 641

9.4.7. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-559 334	-658 587	-655 900	-655 900	-847 239	-847 239
Maksutuotot	-1 838 255	-1 553 610	-1 686 644	-1 686 644	-1 454 691	-1 454 691
Tuet ja avustukset	-671 390	-900 903	-712 756	-1 324 140	-670 796	-670 796
Vuokratuotot	-43 809	-33 198	-36 250	-36 250	-36 550	-36 550
Muut toimintatuotot	-13 089	-4 971	-3 276	-3 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 125 877	-3 151 269	-3 094 826	-3 706 210	-3 011 552	-3 011 552
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	20 582 817	20 742 962	22 003 016	22 146 702	22 755 597	22 721 750
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	4 252 125	4 177 259	4 411 803	4 441 504	4 609 716	4 603 617
Muut henkilösivukulut	736 345	818 293	817 815	817 815	959 226	957 804
Henkilöstökulut yhteensä	25 571 287	25 738 514	27 232 634	27 406 021	28 324 539	28 283 171
Palvelujen ostot	6 669 884	6 136 261	8 383 082	8 916 106	9 341 853	9 341 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	773 359	763 333	1 092 968	1 092 968	1 241 950	1 241 950
Avustukset	2 727 213	2 700 684	1 281 000	1 281 000	1 256 000	1 256 000
Vuokrat	5 792 759	5 832 949	6 000 071	6 000 071	6 288 328	6 288 328
Muut toimintakulut	73 658	44 181	22 940	22 940	22 940	22 940
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	41 608 160	41 215 922	44 012 695	44 719 106	46 475 610	46 434 242
TOIMINTAKATE	38 482 283	38 064 653	40 917 869	41 012 896	43 464 058	43 422 690
VUOSIKATE	38 482 283	38 064 653	40 917 869	41 012 896	43 464 058	43 422 690
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	165 792	85 962	35 135	35 135	30 342	30 342
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	38 648 075	38 150 615	40 953 004	41 048 031	43 494 400	43 453 032

9.4.8. Yhteenvedo vakanssiesityksistä

Vakanssiesitykset esitetty Liitteessä 1.

Vakituiset

VAKANSSIESITYKSET 2022 (VAKITUISET)											
Palvelu	Toimintayksikkö	Vakanssi	Määrä (uudet vakanssit)	Vakanssin luonne	Käsittely talousarvioesityksessä						
					Henkilöstökulut		Vähennys muista kuluista		Tuottojen lisäys		Nettokulut
					Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	
Kuraattori	Oppilashuolto	kuraattori	1	pysyvä	315110	53 000					53 000
Yhteensä			1			53 000		-		-	53 000
Perusopetus	Sivistyslautakunta	eritysluokanopettaja	1	pysyvä	331010						-
Perusopetus	Sivistyslautakunta	eritysluokanopettaja	1	pysyvä	331015						-
Perusopetus	Sivistyslautakunta	eritysluokanopettaja	1	pysyvä	331045						-
Perusopetus	Sivistyslautakunta	eritysluokanopettaja	1	pysyvä	331045						-
Perusopetus	Sivistyslautakunta	eritysluokanopettaja	1	pysyvä	331080						-
Yhteensä			5			115 000		-		-	115 000
Perusopetus	Sivistyslautakunta	oppilaanohjaaja	1	pysyvä	331045	50 000					50 000
Yhteensä			1			50 000		-		-	50 000
Perusopetus		koulunkäynninohjaaja	3		331070						-
Perusopetus		koulunkäynninohjaaja	5		331080						-
Yhteensä			8			156 000		-		-	156 000
Varhaiskasvatus		lastenhoitaja	1		342051						-
Varhaiskasvatus		lastenhoitaja	1		342061						-
Varhaiskasvatus		lastenhoitaja	1		342091						-
Yhteensä			3			118 000		-		-	118 000
YHTEENSÄ			18			492 000					492 000

Nimikemuutokset

NIMIKEMUUTOKSET						
Palvelut:	Varhaiskasvatus					
Kustannuspaikka	Toimintayksikkö	Vakanssi nro	Vanha tehtävänimike	Uusi tehtävänimike	Lisäkulut	Perustelut
	Varhaiskasvatus		lastenhoitaja	varhaiskasvatuksen opettaja		
			lastenhoitaja	varhaiskasvatuksen opettaja		
			lastenhoitaja	varhaiskasvatuksen opettaja		
YHTEENSÄ					20 000	

9.5. Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 76:

<https://julkaisut.raisio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322972-7>

Liite 7. Vapaa-aikalautakunta 28.9.2021 TA2022

9.5.1. Vapaa-aikalautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Kaupungistuminen ja elinympäristö	Hyvän asuinympäristön ja kaupunkilaisten aktiivisuuden lisääntyminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä.	Liikunta- ja kulttuuriympäristöjen kehittämisohjelma.	Asukkaiden kuuleminen.
Hyvinvointi ja osallisuus	Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja polarisaatioon reagoiminen.	Raision Harrastamisen malli (RaiHa), kampanjat ja tapahtumat eri kohderyhmille.	Toimintaan osallistuvien määrä eri ikäluokissa.
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Palvelujen digitalisaation ja asukkaiden digiosaamisen lisääminen	Ohjelmien ja palvelujen käyttöönotto ja kehittäminen, digineuvonnat.	Arviointi ja kehittäminen.
Kuntatalous ja tehokkuus	Ylikunnallisen yhteistyön syventäminen.	Verkostotyö ja kellutuskokeilu.	Kellutuskokeilun tulokset.

9.5.2. Vapaa-aikalautakunnan vuosi 2022

Vapaa-aikalautakunnan alaisten palvelualueiden toiminnoissa keskitytään vuonna 2022 hyvinvoinnin edistämiseen ja toimintojen palauttamiseen koronan jälkeen, ihmisten kohtaaminen on keskiössä. Vahvistetaan henkilöstön yhteistä suunnittelua, osaamista ja muutосkykyä, erityisenä kärkenä viestinnän suunnitelmallisuus ja tehostaminen eri kanavia hyödyntäen yhdessä kaupungin viestintäpalveluiden kanssa. Vapaa-aikapalveluissa tullaan ottamaan digiloikka, jonka avulla palveluiden saavutettavuutta ja käytettävyyttä parannetaan aikaisemmasta.

Harkon tilakysymykseen pyritään löytämään ratkaisu.

9.5.3. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Kaupunginhallituksen 25.3.2021 tekemän päätöksen mukaisesti kirjaston palkoista on leikattu 40 000 €, joskaan eläköityminen ei ole varmistunut.

Kirjaston maksutuloja on kasvatettu 4 000 €.

Kulttuuripalveluiden vuokratuottoja on kasvatettu 3 000 €.

Korona pandemian vaikutus Varsinais-Suomessa on ollut keskimääräistä valtakunnallista tilannetta pahempi. Kasvukeskuksissa seuroilla on enemmän ongelmia ja haasteet seuratoiminnan osalta jatkuvat vielä syksyllä 2021.

Taloudellisesti vuodet 2020 ja 2021 olivat Raision seuroille pääsääntöisesti tappiollisia vuosia. Toistaiseksi ry-seurat ovat pysyneet taloudellisesti ja organisatorisesti kohtuullisen hyvin pystyssä – menojen vähentyminen, talouspuskurit ja nopea reagointi on riittänyt tähän asti, mutta elokuussa 2021 31 % Raision seuroista kertoi tilanteen olevan kriittinen.

Taloudellisia paineita pandemian kurittamalle Raision urheiluseuratoiminnalle ei voida lisätä. Näin ollen pienempi vahinko saavutetaan nostamalla uimahallimaksuja.

Maksutuloja on kasvatettu Ulpukan uimahallin seuraavien tuotteiden osalta: 65+-kortti (voimassa 6kk), 10 kerran päiväuinnin hinta, sarjakorttipohjat, ohjatun vesiliikunnan maksut, uintimerkit sekä tilojen ja välineiden vuokrat. Lisäksi on lisätty kaupungin tarjoamia ryhmäliikuntapalveluita, joista saamme lisätuottoja.

KH: Poistettu virkkeet ”Kaupunginhallituksen 25.3.2021 tekemän päätöksen mukaisesti liikuntapaikkojen maksuja korotetaan aikuisten osalta. Tavoitteena on saada lisätuloja 45 000 €.” (tekninen korjaus)

9.5.4. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-3 650 121 €	1 005 699 €	-2 644 423 €
TP2020	-3 288 029 €	736 018 €	-2 552 011 €
TAM2021	-3 849 742 €	730 532 €	-3 119 210 €
TA2022LTK	-3 789 053 €	865 150 €	-2 923 903 €
TA2022KH	-3 789 053 €	865 150 €	-2 923 903 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-2 628 968 €	61,9
TP2020	-2 333 978 €	64,3
TAM2021	-2 778 223 €	61,5
TA2022LTK	-2 649 395 €	62,0
TA2022KH	-2 649 395 €	62,0

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2019	-369 952 €
TP2020	-311 218 €
TAM2021	-394 572 €
TA2022LTK	-431 326 €
TA2022KH	-431 326 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-410 041 €
TP2020	-423 098 €
TAM2021	-449 023 €
TA2022LTK	-474 056 €
TA2022KH	-474 056 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-81 247 €
TP2020	-65 627 €
TAM2021	-80 244 €
TA2022LTK	-85 996 €
TA2022KH	-85 996 €

9.5.5. Vapaa-aikalautakunta: Budjettiytteenvedo, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-119 539	-96 278	-106 019	-106 019	-118 195	-118 195
Maksutuotot	-679 182	-444 742	-731 262	-331 262	-649 500	-649 500
Tuet ja avustukset	-108 158	-131 848	-32 000	-194 096		
Vuokratuotot	-41 585	-29 927	-48 106	-48 106	-43 906	-43 906
Muut toimintatuotot	-57 235	-33 222	-51 049	-51 049	-53 549	-53 549
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-1 005 699	-736 017	-968 436	-730 532	-865 150	-865 150
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	2 080 466	1 835 358	2 058 843	2 206 874	2 097 392	2 097 392
Eläkekulut	475 744	425 190	466 286	494 879	463 782	463 782
Muut henkilösivukulut	72 757	73 430	76 470	76 470	88 221	88 221
Henkilöstökulut yhteensä	2 628 967	2 333 978	2 601 599	2 778 223	2 649 395	2 649 395
Palvelujen ostot	369 952	311 214	389 551	394 572	431 326	431 326
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	410 041	423 101	449 023	449 023	474 056	474 056
Avustukset	143 933	144 291	144 000	144 000	144 000	144 000
Vuokrat	81 247	65 628	80 244	80 244	85 996	85 996
Muut toimintakulut	15 979	9 816	3 680	3 680	4 280	4 280
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	3 650 119	3 288 028	3 668 097	3 849 742	3 789 053	3 789 053
TOIMINTAKATE	2 644 420	2 552 011	2 699 661	3 119 210	2 923 903	2 923 903

9.5.6. Vapaa-aikalautakunta: Budjettiytteenvedo, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-120 593	-96 840	-106 019	-106 019	-118 195	-118 195
Maksutuotot	-846 768	-551 514	-875 102	-475 102	-798 200	-798 200
Tuet ja avustukset	-108 158	-131 848	-32 000	-194 096		
Vuokratuotot	-92 032	-73 344	-88 106	-88 106	-80 906	-80 906
Muut toimintatuotot	-57 235	-33 222	-51 049	-51 049	-53 549	-53 549
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-1 224 786	-886 768	-1 152 276	-914 372	-1 050 850	-1 050 850
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	2 080 466	1 835 358	2 058 843	2 206 874	2 097 392	2 097 392
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	475 744	425 190	466 286	494 879	463 782	463 782
Muut henkilösivukulut	72 757	73 430	76 470	76 470	88 221	88 221
Henkilöstökulut yhteensä	2 628 967	2 333 978	2 601 599	2 778 223	2 649 395	2 649 395
Palvelujen ostot	629 249	513 452	661 282	666 303	698 465	698 465
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	411 015	423 954	449 523	449 523	474 556	474 556
Avustukset	143 933	144 291	144 000	144 000	144 000	144 000
Vuokrat	2 751 045	2 902 339	2 898 461	2 898 461	2 827 314	2 827 314
Muut toimintakulut	15 979	9 816	3 680	3 680	4 280	4 280
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	6 580 188	6 327 830	6 758 545	6 940 190	6 798 010	6 798 010
TOIMINTAKATE	5 355 402	5 441 062	5 606 269	6 025 818	5 747 160	5 747 160
VUOSIKATE	5 355 402	5 441 062	5 606 269	6 025 818	5 747 160	5 747 160
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	207 022	222 984	180 024	180 024	220 970	220 970
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	5 562 424	5 664 046	5 786 293	6 205 842	5 968 130	5 968 130

9.5.7. Vakanssiesitykset

Vakanssiesitys esitetty Liitteessä 2.

9.6. Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarviokäsittely 28.9.2021 § 125:

<https://julkaisut.raisio.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021322574-21>

Liite 8. Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.9.2021 TA2022

9.6.1. Sosiaali- ja terveystoimialan strategiset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimialan strategisena tavoitteena on järjestää ja tuottaa laadukkaat sekä kustannustehokkaat sosiaali- ja terveyspalvelut yhteistoiminta-alueen kuntien asukkaille. Tämä edellyttää korona-aikana syntyneen hoitovelan purkamista. Samalla on onnistuttava pitämään osaavat työntekijät organisaation palveluksessa sekä rekrytoimaan uusia osajia.

Toimiala valmistautuu siirtymiseen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023. Sosiaali- ja terveyspalvelut irrottautuvat Raision kaupungin organisaatiosta vuoden 2022 aikana.

9.6.2. Sosiaali- ja terveyslautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite (aputeemat kunnes strategia on valmis)	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit
Toiminta- ja päätöksentekokyky + uudistuminen	Sote-uudistukseen valmistautuminen ja osallistuminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun	Aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen valmisteluun	Osallistuminen ja onnistuminen valmistelussa
Hyvinvointi ja osallisuus	Sosiaali- ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaaminen	Panostetaan työnantajan veto- ja pitovoimaan	Onnistuminen rekrytoinneissa. Henkilöstön vaihtuvuus
Hyvinvointi- ja osallisuus	Koronapandemian aiheuttaman hoitovelan purkaminen	Väestön terveyden ja hyvinvointiongelmien oikea-aikainen hoitaminen	Raportit jonotilanteista eri palveluihin
Kuntatalous ja tehokkuus	Talousarvion toteutuminen valtuuston hyväksymän budjetin mukaisena	Jatkuva talouden seuranta	Toteumaraportit

9.6.3. Sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosi 2022

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosi 2022 on viimeinen lautakunnan toimintavuosi osana Raision kaupungin organisaatiota. Vuonna 2022 lautakunnan toiminta keskittyy kaikkien sen alaisten toimintojen siirtämiseen osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta.

9.6.4. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Hoitajamitoitus nousee vuoden 2022 alusta alkaen 0,6 hoitajaa/hoidettava tasoon. Tämä tarkoittaa noin 2 miljoonaa euroa lisää menoja omaan palvelutuotantoon ja ostopalveluihin.

Sairaanhoitopiiri on budjetoitu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin esittämän talousarvion 2022 tasolle, mikä lisää menoja noin 1,4 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimialan kohdentamaton säästö on tälle vuodelle 1,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 talousarvioesitys ei sisällä kohdentamattomia säästöjä.

Palkankorotukset on budjetoitu vuodelle 2022 1,5 %:n korotuksella. Tällä on vuodelle 2022 noin 0,5 miljoonan euron budjettivaikutus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uusi asiakasmaksulaki vähentää ensi vuonna toimialan tuloja noin 0,5 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviossa on varauduttu edelleen koronatoimiin (näytteet, henkilöstö, tarvikkeet). Näiden kustannusvaikutus on noin 0,5 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvio sisältää varahenkilöstöä kotihoitoon ja tehostettuun palveluasumiseen. Tällä on tarkoitus vähentää sairauslomasijaisten käyttöä ja kohdentaa esimiesten työaikaa esimiestyöhön. Vakituisen varahenkilöstön kustannusvaikutus on 0,4 miljoonaa euroa.

Lisäksi toimialan talousarvioesitys sisältää lukuisia välttämättömiä menokasvua aiheuttavia tekijöitä.

Lautakuntakäsittely 28.9.2021 § 125:

- Rasion erikoissairaanhoidon maksuosuudesta vähennettiin 1.000.000 euroa,
- terveyspalvelujen palvelualueelle lisättiin 500.000 euroa tuottoja mahdollisista koronakorvauksista,
- Jokelan päiväkeskuksen esitettyä uutta ohjaajan vakanssia ei perustettu,
- lautakunta päätti perustaa perhe- ja sosiaalipalveluihin ylä- ja alakouluihin jalkautuvan psykiatrisen sairaanhoitajan uuden vakanssin, ostopalveluista tehdään vakanssin henkilöstökuluja vastaava vähennys sekä
- lautakunta päätti osallistua Linkki-toimintaan (§ 110).

Esitetyissä luvuissa on huomioitu lautakunnan tekemät päätökset.

9.6.5. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2019	-103 194 380 €	27 506 673 €	-75 687 708 €
TP2020	-103 183 781 €	26 717 185 €	-76 466 596 €
TAM2021	-110 936 643 €	29 512 737 €	-81 423 906 €
TA2022LTK	-113 876 783 €	29 563 360 €	-84 313 423 €
TA2022KH	-113 815 848 €	29 563 360 €	-84 252 488 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2019	-31 858 727 €	640,6
TP2020	-31 737 070 €	628,1
TAM2021	-34 441 887 €	614,0
TA2022LTK	-36 613 340 €	650,9
TA2022KH	-36 613 340 €	650,9

Palvelujen ostot ulkoa (€)			
Vuosi	Palvelujen ostot yht.	Ostot kuntayhtymiltä	Ostot muilta
TP2019	-61 910 820 €	-38 714 411 €	-23 196 409 €
TP2020	-62 053 502 €	-38 721 229 €	-23 332 273 €
TAM2021	-68 096 533 €	-40 779 771 €	-27 316 762 €
TA2022LTK	-67 162 918 €	-40 220 428 €	-26 942 490 €
TA2022KH	-67 759 883 €	-40 870 428 €	-26 889 455 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2019	-2 855 012 €
TP2020	-2 964 313 €
TAM2021	-3 197 471 €
TA2022LTK	-2 977 464 €
TA2022KH	-2 977 464 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2019	-2 119 293 €
TP2020	-2 144 868 €
TAM2021	-1 926 112 €
TA2022LTK	-1 946 118 €
TA2022KH	-1 988 218 €

KH: Sote-lautakunnalle kasvatetaan kohdentamattoman säästön osuutta 350.000 eurosta 700.000 euroon (tulosvaikutus 350 000 euroa).

9.6.6. Sosiaali- ja terveyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-18 800 557	-18 890 365	-18 572 025	-19 436 025	-20 773 636	-20 773 636
Maksutuotot	-5 359 648	-5 055 749	-5 246 669	-5 246 669	-5 872 112	-5 872 112
Tuet ja avustukset	-1 493 777	-916 496	-899 600	-2 795 817	-849 086	-849 086
Vuokratuotot	-1 850 953	-1 853 487	-1 718 926	-1 718 926	-1 541 926	-1 541 926
Muut toimintatuotot	-1 741	-1 090	-315 300	-315 300	-526 600	-526 600
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-27 506 676	-26 717 187	-26 752 520	-29 512 737	-29 563 360	-29 563 360
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	25 239 652	25 172 734	27 243 963	27 534 717	29 166 037	29 166 037
Eläkekulut	5 714 221	5 563 262	5 832 610	5 894 277	6 220 174	6 220 174
Muut henkilösivukulut	904 870	1 001 077	1 012 893	1 012 893	1 227 129	1 227 129
Henkilöstökulut yhteensä	31 858 743	31 737 073	34 089 466	34 441 887	36 613 340	36 613 340
Palvelujen ostot	61 910 830	62 053 503	62 863 506	68 096 533	67 162 918	67 759 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 855 023	2 964 326	2 869 471	3 197 471	2 977 464	2 977 464
Avustukset	4 171 232	4 021 520	4 072 900	4 287 900	4 374 022	4 374 022
Vuokrat	2 119 294	2 144 870	2 076 112	1 926 112	1 946 118	1 988 218
Muut toimintakulut	279 300	262 507	-449 304	-1 013 260	802 921	102 921
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	103 194 422	103 183 799	105 522 151	110 936 643	113 876 783	113 815 848
TOIMINTAKATE	75 687 746	76 466 612	78 769 631	81 423 906	84 313 423	84 252 488

9.6.7. Sosiaali- ja terveyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2019	TP2020	TA2021	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-19 282 762	-18 890 988	-18 572 025	-19 436 025	-20 773 636	-20 773 636
Maksutuotot	-5 438 240	-5 178 481	-5 366 669	-5 366 669	-5 995 112	-5 995 112
Tuet ja avustukset	-1 493 777	-916 496	-899 600	-2 795 817	-849 086	-849 086
Vuokratuotot	-1 850 953	-1 853 487	-1 718 926	-1 718 926	-1 541 926	-1 541 926
Muut toimintatuotot	-1 741	-1 090	-315 300	-315 300	-526 600	-526 600
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-28 067 473	-26 840 542	-26 872 520	-29 632 737	-29 686 360	-29 686 360
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	25 239 652	25 172 734	27 243 963	27 534 717	29 166 037	29 166 037
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	5 714 221	5 563 262	5 832 610	5 894 277	6 220 174	6 220 174
Muut henkilösivukulut	904 870	1 001 077	1 012 893	1 012 893	1 227 129	1 227 129
Henkilöstökulut yhteensä	31 858 743	31 737 073	34 089 466	34 441 887	36 613 340	36 613 340
Palvelujen ostot	64 691 693	64 791 829	65 864 437	71 097 464	69 838 149	70 435 114
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 857 898	2 967 075	2 870 971	3 198 971	2 978 964	2 978 964
Avustukset	4 171 232	4 021 520	4 072 900	4 287 900	4 374 022	4 374 022
Vuokrat	5 183 877	5 351 683	5 246 957	5 096 957	5 169 853	5 211 953
Muut toimintakulut	279 300	262 507	-449 304	-1 013 260	802 921	102 921
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	109 042 743	109 131 687	111 695 427	117 109 919	119 777 249	119 716 314
TOIMINTAKATE	80 975 270	82 291 145	84 822 907	87 477 182	90 090 889	90 029 954
VUOSIKATE	80 975 270	82 291 145	84 822 907	87 477 182	90 090 889	90 029 954
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	258 323	226 452	162 568	162 568	145 598	145 598
Arvonalentumiset						
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	81 233 593	82 517 597	84 985 475	87 639 750	90 236 487	90 175 552

9.6.8. Yhteenvedo vakanssiesityksistä

Vakanssiesitykset esitetty Liitteessä 3.

Vakituiset

VAKANSIESITYKSET 2022 (VAKITUISET)											
Palvelu	Toimintayksikkö	Vakanssi	Määrä (uudet vakanssit)	Vakanssin luonne	Käsittely talousarvioesityksessä						
					Henkilöstökulut		Vähennys muista kuluista		Tuottojen lisäys		Nettokulut
					Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	
Terveyspalvelut	Päihde- ja mt-yksikkö	Sairaanhoidtaja	1	Vakituinen	255214	33 500					33 500
Yhteensä			1			33 500			-		33 500
Hoito- ja vammaispaiv.	Huvelan Palvelukeskus	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Palvelukeskus	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Huvelan Senioriasuminen	Lähihoitaja	1	Vakituinen	262010	50 800					50 800
	Vahdon Jokitupa	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264035	50 800					50 800
	Kotihoito	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	262025	50 800					50 800
	Kotihoito	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	262025	50 800					50 800
	Kotihoito	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	262025	50 800					50 800
	Ruskon Maunu	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264036	50 800					50 800
	Ruskon Maunu	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264036	50 800					50 800
	Ruskon Maunu	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264036	50 800					50 800
	Ruskon Maunu	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264036	50 800					50 800
	Ruskon Maunu	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264036	50 800					50 800
	Päivänpaiste	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264015	50 800					50 800
	Päivänpaiste	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264015	50 800					50 800
	Päivänpaiste	Lähihoitaja	1	Vakituinen	264015	50 800					50 800
	Jokitupa ja Maunu	Apuolaisostonhoitaja	1	Vakituinen	264035	37 700					37 700
	Jokitupa ja Maunu	Lähihoitaja (varahenkilö)	1	Vakituinen	264035	50 800					50 800
Yhteensä			22			1 104 500			-		1 104 500
Perhe- ja sos.palvelut	Perhekeskus	Psykiatrinen sairaanhoitaja	1	Vakituinen	282010	53 000	285030	-	65 000		-
	Hallinto	Koordinaattori	1	Vakituinen	281005	40 000					40 000
	Hallinto	Perheterapeutti	1	Vakituinen	281005	50 000					50 000
	Lastensuojelu	Ammatillinen tukihenkilö	1	Vakituinen	285005	35 000					35 000
Yhteensä			4			178 000			-	65 000	113 000
Terveyspalvelut	Suun terveydenhuolto	Hammashoitaja 50 %:n muutos -> 100 %	0,5	Vakituinen	231010	17 500					17 500
Yhteensä			0,5			17 500			-		17 500
Terveyspalvelut	Ruskon terveysasema	Terveyskeskuslääkäri	1	Vakituinen	222020	65 500			222020	10 000	55 500
Yhteensä			1			65 500			-	10 000	55 500
YHTEENSÄ			28,5			1 399 000			-	65 000	1 324 000

Määräaikaiset

VAKANSIESITYKSET 2022 (MÄÄRÄAIKAISET)											
Palvelu	Toimintayksikkö	Vakanssi	Määrä (uudet vakanssit)	Vakanssin luonne	Käsittely talousarvioesityksessä						
					Henkilöstökulut		Vähennys muista kuluista		Tuottojen lisäys		Nettokulut
					Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	
Terveyspalvelut	Kuntoutuspalvelut	Apuvälinehoitaja (oppisopimus)	0,4	Määräaikainen (6 kk)	225530	10 800			225530	8 000	2 800
Yhteensä			0,4			10 800			-	8 000	2 800
Terveyspalvelut	Raision terveysasema	Sairaanhoidtaja ja/tai lähihoitaja	8	Määräaikainen (6 kk)	222010	120 000					120 000
		Terveyskeskuslääkäri	1	Määräaikainen (12 kk)	222010	65 500					65 500
Yhteensä			9			185 500			-		185 500
Työllisyyspalvelut	Alhaisen paja	Ohjaaja	1	Määräaikainen (12 kk)	273010	28 800					28 800
	Hallinto	Urusuunnittelija	1	Määräaikainen (12 kk)	271010	33 560					33 560
Yhteensä			2			62 360			-		62 360
YHTEENSÄ			11,4			258 660			-	8 000	250 660

Määräaikaisten vakinaistamiset

VAKANSIESITYKSET 2022 (MÄÄRÄAIKAISTEN VAKINAISTAMINEN)											
Palvelu	Toimintayksikkö	Vakanssi	Määrä (uudet vakanssit)	Vakanssin luonne	Käsittely talousarvioesityksessä						
					Henkilöstökulut		Vähennys muista kuluista		Tuottojen lisäys		Nettokulut
					Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	Kustannus- paikka	€	
Työllisyyspalvelut	Hallinto	Ohjaaja	1	Määräaikaisen vakinaistaminen	271010	25 600					25 600
Yhteensä			1			25 600			-		25 600
YHTEENSÄ			1			25 600			-		25 600

10. Investoinnit

10.1. Yhteenveto investoinneista 2022-2024

Käyttöomaisuusinvestoinnit, €	TP2019	TP2020	TAM2021	TA2022 LTK	TA2022 KH	TS2023	TS2024
KH, konserni	0	29 969	29 400	197 000	162 000		
KH, kaupunkikehitys	0	0	0	0	0		
Lupalautakunta	0	0	0	0	0		
Infralautakunta	72 032	178 065	220 700	230 500	230 500		
Sivistyslautakunta	0	51 723	0	0	0		
Vapaa-aikalautakunta	186 949	76 107	115 000	266 000	96 000		
Sosiaali- ja terveyslautakunta	204 387	218 776	415 810	259 700	0	0	
Seudullinen joukkoliikenne	64 938	53 666	41 000	40 850	40 850		
Käyttöomaisuusinvestoinnit yhteensä	528 306	608 305	821 910	994 050	529 350	0	0
Muut investoinnit:							
Maan hankinta							
Maan osto	3 740 107	1 970 847	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Maan myynti (hankintahinta+myyntivoitto=luovutustulot)	-1 342 058	-887 897	-2 155 000	-2 555 000	-2 555 000	-2 155 000	-2 155 000
netto	2 398 049	1 082 950	345 000	-555 000	-555 000	-155 000	-155 000
Satunnainen tulo							
Osakkeet ja osuudet							
Menot	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeiden myynti (luovutustulot)	-2 002 221	-3 561 569	0	0	0	0	0
Menot (vesiyhtiö)	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet yhteensä	-2 002 221	-3 561 569	0	0	0	0	0
Vapaa-aikalautakunnan rakentamisinvestoinnit	446 980	178 004	550 000	370 000	370 000	0	0
Kunnallistekniikan investoinnit yhteensä	4 394 306	4 545 734	5 500 000	7 480 000	7 200 000	8 920 000	6 120 000
Talonrakentamisinvestoinnit (brutto) yhteensä	2 300 864	1 859 925	2 150 000	2 480 000	2 480 000	11 250 000	18 250 000
Kiinteistöjen pihatyöt	149 806	149 353	150 000	220 000	220 000	100 000	100 000
Investoinnit yhteensä	11 560 369	9 312 169	11 671 910	13 544 050	12 799 350	22 270 000	26 470 000
Investointeihin kohdistuvat tulot	-3 580 391	-4 657 696	-2 755 000	-3 135 000	-3 135 000	-2 155 000	-2 155 000
Nettoinvestoinnit	7 979 978	4 654 473	8 916 910	10 409 050	9 664 350	20 115 000	24 315 000

KH:

Kh, konserni käyttöomaisuusinvestoinnit:

- Yhteiskäyttöpolkupyöriin varattu määräraha (10.000 €) poistetaan.
- Sähköautojen latausinfraan kehittämisen määräraha (25.000 €) poistetaan.

Vapaa-aikalautakunta:

- Hanke (pump-track, 260 000 €) käynnistetään suunnittelutyöllä vuoden 2022 aikana.

Kaupungin ja vesihuollon investointiohjelma 2022-2024:

- Hanke 3041 Kuloistenniitty 2 aikaistetaan vuodella (aloitus jo vuonna 2022).
- Hanke 3010 Raisonkaaren jatke poistetaan kokonaan investointiohjelmasta.

10.2. Investointihankkeet 2022-2026

INVESTOINTIHANKKEET 2022-2026							
1010 Kiinteä omaisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot		-505 000	-505 000	-505 000	-505 000		
Inv.menot		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000		
Inv. netto		1 495 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000		
1020 KH, konserni käyttöomaisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		237 850	202 850				
Inv. netto		237 850	202 850				
1100 Soteltk käyttöomaisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		259 700					
Inv. netto		259 700					
1600 Vapaa-aikalkt käyttöomaisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		266 000	96 000				
Inv. netto		266 000	96 000				
1656 Pump track -rata							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		260 000	260 000				
Inv. netto		260 000	260 000				
1657 Tikanmaan kuntoradan per.p.							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		50 000	50 000				
Inv. netto		50 000	50 000				
1658 Kerttulan omat. liikunta-alue							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		50 000	50 000				
Inv. netto		50 000	50 000				
1659 Hahdenniemen beachvolley kentt							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		10 000	10 000				
Inv. netto		10 000	10 000				
2050 Konevarikko käyttöomaisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		140 000	140 000				
Inv. netto		140 000	140 000				
3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		100 000	160 000	100 000	100 000		
Inv. netto		100 000	160 000	100 000	100 000		
3010 Raisionkaari							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		900 000					
Inv. netto		900 000					
3013 Perusparannus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		200 000	200 000	200 000	100 000		
Inv. netto		200 000	200 000	200 000	100 000		

3014 Taitorakenteet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		300 000	300 000	300 000	300 000		
Inv. netto		300 000	300 000	300 000	300 000		
3015 Raisiontien silta							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot				2 500 000	1 200 000		
Inv. netto				2 500 000	1 200 000		
3026 Järviniitty							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		600 000	600 000				
Inv. netto		600 000	600 000				
3027 Kantokangas							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot				300 000	200 000		
Inv. netto				300 000	200 000		
3038 Yksityistiet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		200 000	200 000				
Inv. netto		200 000	200 000				
3039 Maksulanpelto							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		300 000	300 000				
Inv. netto		300 000	300 000				
3040 Kuloistenniitty eteläinen *							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		800 000	800 000	500 000			
Inv. netto		800 000	800 000	500 000			
3041 Kuloistenniitty pohjoinen							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot			500 000	300 000			
Inv. netto			500 000	300 000			
3042 Ensimaa							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot				500 000			
Inv. netto				500 000			
3043 Leilimaa							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		200 000	200 000				
Inv. netto		200 000	200 000				
3100 Suunnittelu							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		350 000	350 000	350 000	350 000		
Inv. netto		350 000	350 000	350 000	350 000		
3200 Kadut, liikenneturvallisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		460 000	460 000	460 000	460 000		
Inv. netto		460 000	460 000	460 000	460 000		

3202 E18-hanke/keskusta							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		500 000	500 000	2 000 000	2 000 000		
Inv. netto		500 000	500 000	2 000 000	2 000 000		
3203 Keskustakohteet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		350 000	350 000	300 000	300 000		
Inv. netto		350 000	350 000	300 000	300 000		
3300 Katuvalaistus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		350 000	350 000	350 000	350 000		
Inv. netto		350 000	350 000	350 000	350 000		
3400 Päällystykset							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		500 000	500 000	500 000	500 000		
Inv. netto		500 000	500 000	500 000	500 000		
3450 Raisionjoen patoturvallisuus							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot		-550 000	-550 000				
Inv.menot		1 100 000	1 100 000				
Inv. netto		550 000	550 000				
3500 Viheralueet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		170 000	170 000	170 000	170 000		
Inv. netto		170 000	170 000	170 000	170 000		
3550 Hahdenniemi							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		100 000	160 000	90 000	90 000		
Inv. netto		100 000	160 000	90 000	90 000		
4010 Hankesuunnittelu							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
Inv. netto		100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
4306 Hakinmäen päiväkotii							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	2 000 000						100 000
Inv. netto	2 000 000						100 000
4313 Petäsmäen päiväkotii							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	2 000 000						100 000
Inv. netto	2 000 000						100 000
4405 Uusi alakoulu 0-4							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	8 000 000					100 000	4 000 000
Inv. netto	8 000 000					100 000	4 000 000
4415 Tiedonpuiston koulu *							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	37 650 000	1 000 000	1 000 000	10 000 000	16 950 000	8 700 000	1 000 000
Inv. netto	37 650 000	1 000 000	1 000 000	10 000 000	16 950 000	8 700 000	1 000 000

4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	25 000 000				100 000	10 000 000	10 000 000
Inv. netto	25 000 000				100 000	10 000 000	10 000 000
4706 Uintikeskus Ulpukka							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	13 000 000					100 000	300 000
Inv. netto	13 000 000					100 000	300 000
4927 Moduuliasunnot *							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot	280 000	80 000	80 000				
Inv. netto	280 000	80 000	80 000				
5010 Peruskorjaukset							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		1 000 000	1 000 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Inv. netto		1 000 000	1 000 000	850 000	850 000	850 000	850 000
6010 Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		90 500	90 500				
Inv. netto		90 500	90 500				
7010 Kiinteistöjen pihatyöt							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		220 000	220 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Inv. netto		220 000	220 000	100 000	100 000	100 000	100 000
8010 Sisäilmakorjaukset							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot							
Inv.menot		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Inv. netto		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Yhteensä							
Selite	KUST.ARVIIO	TA LTK	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Inv.tulot		-1 055 000	-1 055 000	-505 000	-505 000		
Inv.menot	87 930 000	13 544 050	12 799 350	22 270 000	26 470 000	20 200 000	16 800 000
Inv. netto	87 930 000	12 489 050	11 744 350	21 765 000	25 965 000	20 200 000	16 800 000
* Tähdellä merkittyjen hankkeiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan, kun hankkeen eteneminen vaatii. Lopullinen hankkeen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.							

10.3. Käyttöomaisuusirtaimistojen hankintaesitykset

Kh, konserni*

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Verkkokauppaportaali	Kaupungissa myydään monenlaisia tuotteita (mm. kurseja, ruoka-annoslippuja, liikuntavuoroja, leirejä ja tapahtumia). Nykyään ostaminen/ilmoittautuminen hoidetaan erilaisin ratkaisuin, ja maksaminen toteutetaan paikallisesta kassapäätteelle tai paperilaskutuksella jälkikäteen. Erityisesti laskuttamiseen liittyy paljon manuaalista työtä, kuten maksun tarkistamista ja perintää. Verkkokauppaportaalisissa tuotteet voidaan myydä 24/7 verkkomaksuna tapahtuvalla ennakkomaksulla. Esimerkiksi uimakouluun ilmoittautuminen tallentuu vasta verkkomaksun jälkeen, jolloin a) erillistä manuaalista laskutusta ei tarvita ja b) ilmoittautuneiden laskujen maksua ei tarvitse manuaalisesti varmistaa ensimmäisen uimakoulukerran yhteydessä.	27 000	911031
Dynasty10 migraatio	Migraatio on osa vuoden 2021 aikana tehtävää asianhallintajärjestelmän päivitystä. Käytöstä poistuvan järjestelmäversion tiedot siirretään uuteen järjestelmään, jotta niitä voidaan käyttää jatkossa.	15 000	911032
Sähköinen arkisto	Sähköisen arkiston käyttöönotto on julkishallinnossa lakisäätteistä. Arkisto hankitaan kaikkien toimialojen pitkään ja pysyvästi säilytettäviä aineistoja varten. Sähköinen arkisto parantaa aineistojen käytettävyyttä, mahdollistaa tietoturvallisen säilyttämisen ja kokonaan digitaalisen asiankäsitteilyn.	60 000	911033
Talousdokumentointi-järjestelmä (talousarviokirjan automatisointi)	Kaupunkitasoisten dokumenttien, kuten talousarvioidokumenttien koostaminen on ollut vuosien ajan hajanaista. Talousarviokirjan työstäminen vaatii paljon rutiinityötä, joka on uusien kehittyvien työkalujen avulla mahdollista digitalisoida. Talousdokumenttityökalun avulla talousdatan tiedot voidaan tuoda tietojärjestelmään ja samalla voidaan ratkaista myös muita raportointitarpeita.	20 000	911034
Johdon työpöytä/raportointityökalu	Kaupungin seurantaraportit tehdään tällä hetkellä pääasiassa excelissä ja tietojen käsittely on hyvin manuaalista. Kaupungin strategisten linjausten mukaisesti tavoitteena on eri toimialojen ja palveluiden digitalisaation ja automatisoinnin astetta on tarkoitus nostaa. Tällä pyritään manuaaliseen työhön käytetyn ajan suuntaamisen enemmän tietojen analysoimiseen ja tulevan taloustilanteen ennustamiseen. Nykyaikaisen, dynaamisen johdon raportointityökalun käyttöönotolla parannetaan taloustiedon saatavuutta sekä esimiehille että päättäjille.	15 000	911036
Intranetin uusinta	Raision intranetijärjestelmä on vanhentunut eikä se palvele sisäistä viestintää ajanmukaisella tavalla. Uusi viestinnällinen intranet toteutetaan Microsoft 365 -pilvipalveluympäristöön. Intranetin toteutus vaatii määrittely- ja suunnittelutyötä, palvelun käyttöliittymän ja ulkoasun suunnittelun.	25 000	911035
Yhteiskäyttöpölypyörät (ilmastotyö)	Vaikutetaan Raision houkuttelevuutta lisääviin mielikuviin kehittämällä ja mahdollistamalla yhteiskäyttöpölypyörien käyttöä samalla raisiolaisten ja Raision työntekijöiden hyvinvointia tukien. Otetaan huomioon markkinointi-pölypyörien ulkonäössä. Hankitaan kaupungin henkilöstön käyttöön yhteiskäyttöpölypyöriä.	10 000	911030
Sähköautojen latausinfra kehittäminen (ilmastotyö)	Varaudutaan tulevaisuuden muutoksiin EU:n ja kansallisen tason ohjauksessa sekä liitytään mukaan kansallisen ajoneuvomurroksen mahdollistajiin.	25 000	911037
Seudullinen joukkoliikenne	Maksu- ja informaatiojärjestelmän hankinta: rahastusjärjestelmän täydennykset, asiakasrekisterin kehittäminen, datan jatkoohjelmointi sekä muun matkustajainformaation parantaminen.	40 850	911026
	Yhteensä	202 850	

*Taulukossa on mukana myös seudullinen joukkoliikenne.

KH: Yhteiskäyttöpölypyöriin varattu määräraha (10.000 €) poistetaan. Sähköautojen latausinfra kehittäminen määräraha (25.000 €) poistetaan.

Infralautakunta

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv. 0 %)	Projekti
Lava-auto (pick-up)	Liikuntapalveluiden käytössä oleva vanha lava-auto (vuosimalli -03) vaihdetaan uudempaan.	50 000	962093
Pakettiauto	Varaston käytössä oleva vanha kevyt kuorma-auto (vuosimalli -00) vaihdetaan uudempaan pakettiautoon. Pakettiautossa oltava varustuksena takalaitanostin.	60 000	962094
Murskaava suurtehoruohonleikkuri	Vaihdetaan vanha murskaava suurtehoruohonleikkuri (vuosimalli -08) uudempaan	30 000	962095
Kameravalvontajärjestelmä ja -laitteet	Kameravalvontajärjestelmää päivitetään ja laajennetaan ilkeväkallan ja varkauksien vähentämiseksi sekä henkilöturvallisuuden parantamiseksi.	20 000	966010
Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmä	Kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmän päivitys / uusiminen (Ihalan koulu).	15 000	966014
Leijapuiston päiväkot	Astiapesukoneen uusiminen	21 500	966016
Hoito- ja hoivapalvelujen keskitetyn ruoanjakelun ruoankuljetusvaunut 2 kpl a' 17.000 €	Ruoanjakelussa voidaan siirtyä tarjotinmalliin, jossa ruoka on suoraan jaettavissa tarjottimella asukkaille. Nykyisessä mallissa hoitajat annostelevat ruoan ja tiskaavat astiat. Hoitajilta ruoanjakeluun kuluu vähemmän aikaa ja tiskaus jää pois. Hoitajien hoitotyöhön käytettävä aika lisääntyy.	34 000	966015
	Yhteensä	230 500	

Vapaa-aikalautakunta

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Raision esihistoriaa esittelevän Vaskipolun opastustaulujen uusiminen.	Vaskipolun opastustaulujen uusiminen, vanhat pahoin turmeltu-neita ja osa hävinnyt. Kulttuurihistoriallisten opastetaulujen lisääminen. Lisäävät kiinnostusta kotiseutuun ja lähiliikuntaan.	15 000	941678
Kirjaston varaston siirtohyllystä	Tilaa säästävät siirtohyllyt mahdollistavat kokoelman käytön, kun kirjaston musiikkikokoelmaa siirretään kellariin. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden työskentely- ja ryhmätiloja.	32 000	941679
Sähköinen tilavarausohjelma (liikunta-, nuoriso-, kirjasto-, kulttuuri)	Liikunta- ja nuorisotoimen tilat ovat varattavissa kahdeksan erilaisen mahdollisuuden kautta, joista perinteisin tapa on ruutupaperi. Kirjasto- ja kulttuuritoimella on tiloja, jotka ovat myös liitettävissä tähän varausjärjestelmään. Laskutus voidaan sähköistää tämän jälkeen, jolloin erillisiltä laskujen käsin syöttämiseltä säästytään. Asukkaiden sekä erilaisten toimijoiden kannalta saadaan toimiva sähköinen tilavarauksjärjestelmä, jolloin saamme kaupungin tilat tehokkaampaan käyttöön.	25 000	941680
Kerttulan alueen kioskit	Liikuntapaikkojen korjaukset 2021 veivät enemmän rahaa, kuin ko. vuodelle oli budjetoitu. Tämän vuoksi Tikanmaan kuntoradan peruskorjaus siirtyy vuodelle 2022.	10 000	941681
Uintikeskus Ulpukan tarveselvitys	Tutkitaan uimahallin tilahankinnan tarpeellisuus tai olemassa olevan tilan muutostarve. Tutkitaan vaihtoehtoiset käyttömahdollisuudet sekä arvioidaan eri ratkaisujen edullisuus. Samalla tarkastellaan maa-uimalan toteuttamismahdollisuuksia ja tarvetta sekä seutu-yhteistyömahdollisuuksia.	14 000	941682
		96 000	

Jäänhoitokoneen hankinta, leasing-maksu toimintakuluissa.

Jäänhoitokoneen hankinta leasing-rahoituksella	Luovutaan nykyisestä koneesta. Jatkossa huoltoleasingkone. 60 kk:n huoltoleasing sopimus kahden jäähallin hyttisistä jäänhoitokoneesta. Huollon tulee pitää sisällään huollot, tarvikkeet, varaosat, matkakulut.	150 000	941684
--	--	---------	--------

Kerttulan jäähallin jääkontti alkaa olla käyttöikänsä lopussa ja sen hankinta voi tulla ajankohtaiseksi vuoden 2022 aikana kontin kunnosta riippuen.

Vapaa-aikalautakunta

Rakentamisinvestointiesitykset

- Pump track- rata omatoimisen liikkumisen edistämiseen eri kohderyhmille 260 000 €**
 Täydennetään Vaisaaren lähiliikuntapaikkaa kohti Ihalaa. Alueella on jo valmiina skeitti alue ym. toimintaa, joka tavoittaa viikoittain 1000 käyttäjää. Pump track radan tavoitteena on aktivoida erityisesti liikuntaa harrastamattomia tai vähän liikkuvia lapsia ja nuoria. Eri tyyppisten toimintojen yhdistäminen mahdollistaa perheiden liikkumisen yhdessä. Näin on mahdollisuus myös lisätä sosiaalista kanssakäymistä lasten ja nuorten että vanhempien kesken.

KH: Hanke (pump-track, 260 000 €) käynnistetään suunnittelutyöllä vuoden 2022 aikana, ja suunnitelma hyväksytään sekä investoinnin aloituslupa myönnetään erikseen vapaa-aikalautakunnan päätöksellä, edellyttäen, että hankkeelle on myönnetty AVI:n liikuntapaikkainvestointituki.

- Tikanmaan kuntoradan perusparannus 50 000 €**
 Liikuntapaikkojen korjaukset 2021 veivät enemmän rahaa, kuin ko. vuodelle oli budjetoitu. Tämän vuoksi Tikanmaan kuntoradan peruskorjaus siirtyy vuodelle 2022.
- Kerttulan omatoimi liikunta-alueen kehittäminen 50 000 €**
 Kaupunkilaisten omatoimisen liikkumisen edistäminen: Jäähalli 1 päädyssä olevan nurmialueen kunnostaminen vapaapeli alueeksi. Pulkkamäen uudelleen muotoilu ja alueen siistiminen. Nuorten ja perheiden helposti saavutettavan 7-9 väyläinen frisbeegolf radan rakentaminen jäähallin taakse sekä uudesta ulkokuntosalista portaat yleisurheilukentälle.

KH: Lisäys ”Kerttulan liikuntahallin kuntosalin jatkuva parantaminen.”

- Hahdenniemen uimarannan vapaa-ajan rakenteet 10 000 €**
 Uimarannalla on aikaisemmin tehty beachvolley kenttä. Jotta uimarannan aluetta voidaan laajentaa auringonpalvojen tarpeisiin, tulee olemassa oleva kenttä siirtää uudelle paikalle uimarannalla. Vaihtoehtoisesti investointi voidaan kohdentaa tarkemman suunnittelun jälkeen uimapaikan muihin vapaa-ajanrakenteisiin kuten uimalaiturirakenteisiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Hammashoito

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Hammashoitoyksikkö (unit) röntgenlaitteella Raisioon	Vanhimmat yksiköt yli 15 v vanhoja, huoltokustannukset nousevat ja toimintavarmuus kärsii. Varaosien saatavuus epävarmaa. Vuosittainen investointi.	43-000	921241
	Yhteensä	43-000	

Hoito- ja vammaispalvelut

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Vuosi 2022	Vuosi 2023	Projekti
Medanets sovellus sairaalaan vaiheittain	Investointi on suunniteltu kolmelle vuodelle. Mahdollistaa ajantasaiset potilaan hoitoon liittyvien havainto- ja mittausarvojen kirjaukset, NEWS piteiden automatiikka, potilaskortti, riskinarviointimittarit sekä lääkehoidon antokirjaukset, kirjatut tiedot siirtyvät suoraan LifeCare potilastietojärjestelmään poistaen tuplakirjaukset ja muistiin perustuvat. Sovelluksen Medanets sovellus auttaa havaitsemaan kirjattujen parametrien avulla potilaan heikentyneen tilan, jolloin tilanteen hoitaminen voidaan aloittaa nopeammin. Medanets lisää potilasturvallisuutta, vapauttaa aikaa potilaiden hoitamiseen sekä sujuvoittaa toimintaa. Hankinnan kustannus vuonna 2022 on 22 400€.	—22-400	Hankinta Langaton kirjaaminen 8 295 € Riskinarviointimittarit 2 488,50 € NEWS 2 761,50 € Potilaskortti 1 995 € Tuki/vuosi 6 772,50 € YHTEENSÄ 22 312,50	Hankinta Lääkitys 7 900 € Työt 1980 € Tuki/vuosi 9 697,50 YHTEENSÄ 19 600-€	921242
Kotihoidon sähkölukkosovelluksen ja sähkölukkojen käyttöönotto vaiheittain	Investointi kolmelle vuodelle. Kotihoidon asiakkaille asennetaan sähkölukko, jolloin kotihoidon työntekijät eivät tarvitse asiakkaiden avaimia. Tällä hetkellä aamu- ja iltavuorossa kotihoidon toimistolla kuluu turhaa aikaa avainten kanssa ennen kotikäynteille lähtöä. Paripaikoissa toinen joutuu odottelemaan, että toinen työntekijä tulee avaimen kanssa kohteeseen. Avaimen puuttuessa, avainta joudutaan lähteä hakemaan erikseen toimistolta. Sähkölukkopalvelu sisältää isännöintisopimusten teot sekä lukkojen asentamisen ja poisottamisen. Hankitaan tiimeittäin. Ensimmäisessä vaiheessa vuosi 2021 etelä/keskusta/sentteri, toinen vaihe vuosi 2022 pohjoinen, länsi, itä ja kolmas vaihe vuosi 2023 Rusko. Ensimmäisen vaiheen hankinta koskee 150 kotihoidon asiakasta, 70 kotihoidon hoitajaa noin 50 isännöintilupaa Toisen vaiheen hankinta koskee 150 kotihoidon asiakasta, noin 30 isännöintilupaa, 10 kotihoidon työntekijää. Lisäksi vuoden 2021 palvelukustannukset ja kiinteät kuukausiveloitukset. Kolmannen vaiheen hankinta koskee 70	—63-300	Hankinta kotihoidon tiimit pohjoinen, itä, länsi + vuoden 2021 kustannukset Aloituskustannukset Isännöitsijälupa 750 € Lukon ensiasennus (140 asiakasta, a`40) 6 000 € Palvelukustannukset (käytön mukaan) Lukon asennus/poisto palvelun aikana (150 as) 12 750 € (a`85 €) Matkakorvaukset (lukkoliike 2€/km) 5 000€ Kiinteät kuukausiveloitukset Lukkomodulin vuokra 8,65 €/kk/lukko (290 as.) 30 102 € / vuosi Käyttäjätuki 24/7 (kotihoidon henkilöstö 3,95€/kk/käyttäjät 80) 3 792 € / vuosi Palvelumaksu 405 €/kk 4 860 € /vuosi YHTEENSÄ 63-254-€	Hankinta kotihoidon tiimit Ruskon tiimi + vuoden 2021 ja 2022 kustannukset Aloituskustannukset Isännöitsijälupa 125 € Lukon ensiasennus (70 asiakasta, a`40) 2 800 € Palvelukustannukset (käytön mukaan) Lukon asennus/poisto palvelun aikana (155 as) 13 175 € (a`85 €) Matkakorvaukset (lukkoliike 2€/km) 9 000€ (uudet ja vaihdot) Kiinteät kuukausiveloitukset Lukkomodulin vuokra 8,65 €/kk/lukko 37 368 € /vuosi Käyttäjätuki 24/7 (kotihoidon henkilöstö 3,95€/kk/käyttäjät 80) 3 792 € / vuosi Palvelumaksu 405 €/kk 4 860 € /vuosi YHTEENSÄ 74-200-€	921243

	<p>kotihoidon asiakasta, 5 isännöintilupaa. Lisäksi vuoden 2021 ja 2022 palvelukustannukset ja kiinteät kuukausiveloitukset.</p> <p>Hankinnan vuosikustannus jatkossa on noin 63 000 €.</p> <p>Lukkojen asennus/poisto 13 200€, matkakorvaukset 3 600€, lukkomoduulin vuokra 37 500€, käyttäjätuki 3 800€, palvelumaksu 4 860€ ja isännöinti 100€.</p>				
8 katonosturia Hulvelan Kanervakotiin a` 5 000€	Kanervakodissa suurin osa asukkaista nosturilla hoidettavia. Kattonosturien avulla parannetaan työ- ja asukasturvallisuutta sekä työergonomiaa.	—40-000			921245
2 katonosturia sairaalaan a` 15 000€	Sairaalassa potilasmateriaali on yhä raskaampihoitoisia. Kattonosturi mahdollistaa potilaan siirtämisen huoneestaan esim. suihkuun asti. Nosturikiskoitus erilainen kuin edellä.	30-000			921246
Kotihoidon etähoiva pilotointi	Etähoiva hyödyntäminen erityisesti ruuhka-aipeppu ajankohdissa	50-000			921244
Akuuttiosaston varastotilan uudelleen kalustaminen	Varastotilojen kalusteet epäkäytännölliset. Vaatii tavaroiden purkamista, vie työaikaa.	11-000			921247
	Yhteensä	216 700			

Esitetyt hankinnat toteutetaan leasingilla; v. 2022 kustannus 41 823 euroa.

10.4. Kaupungin ja vesihuollon investointiohjelma 2022-2024

Hanke	Vuosi							Hankekust. yhteensä		
		2022 kadut	2022 vh	2023 kadut	2023 vh	2024 kadut	2024 vh	katu	Vh	yhteensä
Asuntoalueet										
3026	Järviniitty, 2022: vaihe 4/4	600	450					2 235	2 090	4 325
3039	Makslanpelto, 2022: vaihe 2/2	300	100					800	300	1 100
3040	Kuloistenniitty I, 2022: vaihe 1/2 *	800	300	500	200			1 300	500	1 800
3041	Kuloistenniitty II (2023: vaihe 1/2)	500	400	300	300			800	700	1 500
3042	Ensimmää			500	400			500	400	900
		2 200	1 250	1 300	900	0	0			
Yritysalueet										
3008	Teollisuus- ja kauppa-alueet (sitomattomat kohteet)	160	100	100	100	100	100			
3010	Raisionkaaren jatke (sis. liikenne)	-	-	-	-	900	80	- 1 900	280	2 180
3043	Leilimaa	200								
3027	Kantokangas, pohjoinen			300	200	200	200	920	640	1 560
		360	100	400	300	300	300			
Muut investointihankkeet										
3013	Perusparannus									
	Ounelantien alue, (2022: vaihe 1/3)	200	250	200	250	100	280	500	780	1 280
3014	Taitorakenteet (alikulukäytävät)	300		300		300				
3015	Raisiontien silta			2 500		1 200		4 000	0	4 000
xxx	Vesihuolto (sitomattomat kohteet)		200		200		200			
3021	Pumppaamoiden saneeraus		100		100		100			
3038	Yksitystiet	200						750	0	750
3100	Suunnittelu	350	270	350	270	350	270			
3200	Kadut (sitomattomat kohteet)	200	200	200	200	200	200			
3200	Muut kevytväylät	100	100	100	100	100	100			
3200	Liikennevalot	50		50		50				
3200	Liikenneturvallisuus	110		110		110				
3202	E18-hanke /keskusta	500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	5 550	7 100	12 650
3203	Keskustakohteet	350		300		300				
3300	Katuvalaistus (rakennus- ja saneerauskohteet)	350		350		350				
3400	Päällystykset	500		500		500				
3450	Raisionjoen patoturvallisuus, ennallistaminen	1 100						1 400	0	850
	Ely/valtionosuus	-550						-550		
3500	Viheralueet									
	Puistojen rakentaminen, saneeraus	110		100		100				
	Leikkikenttien rakentaminen, saneeraus	60		70		70				
3550	Hahdeniemi									
	Venesatama	120		50		50				
	Uimapaikka	40		40		40				
		4 090	3 120	7 220	3 120	5 820	3 150			
	Yhteensä	6 650	4 470	8 920	4 320	6 120	3 450			

KH:

- Hanke 3041 Kuloistenniitty 2 aikaistetaan vuodella (aloitus jo vuonna 2022).
- Hanke 3010 Raisionkaaren jatke poistetaan kokonaan investointiohjelmasta.

10.4.1. Kunnallisteknisten investointien hankekohtaiset perustelut 2022

(kursiivilla myöhemmin toteutettavien hankkeiden perustelut)

Asuntoalueet

3026 Järviniitty (600.000 €)

Järviniityn asemakaava-alue on pääosiltaan saneerauskohde, jossa katusaneerauksen lisäksi uusitaan huonokuntoista viemäriverkostoa sekä täydennetään hulevesiverkostoa. Alueelle on rakentunut myös kokonaan uusia katuja vesihuoltoineen. Hanketta on toteutettu osissa.

Vuonna 2022 on vuorossa viimeinen osa eli Järviniityntien alkuosan (väli Kaanaantie–Lähdekuja), Juurikadun ja Vuotamantien saneeraus. Näiden toteuttaminen maksaa 600.000 €. Uusia AO-tontteja valmistuu 2 kpl.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3039 Makslanpelto (300.000 €)

Makslanpellon asemakaava-alueen kunnallistekniikka rakennetaan kahdessa osassa. Ensimmäinen osa valmistui vuonna 2021, jolloin uusia kaupungin tontteja rakentui 19 kpl.

Vuonna 2022 on tarkoitus rakentaa toinen osa eli Kilpikatu, Ensimaankatu ja Kulmakuja. Kustannusarvioiden mukaan tämän osuuden toteuttaminen maksaa 300.000 euroa. Uusia AO-tontteja alueelta saadaan yhteensä 16 kpl, kaikki yksityisiä.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3040 Kuloistenniitty I * (800.000 €)

Kuloistenniitty I-alueelle on suunniteltu noin 20 kerrostaloa ja 10 rivitaloa. Lisäksi alueelle on suunniteltu päiväkotia ja liike-/toimistorakennus.

Alue tullaan rakentamaan kahdessa osassa. Vuonna 2022 rakennetaan Kuloistenniitynkatu väliillä Satakunnantie–Perhosenkatu, kiertoliittymä Kuloistenniitynkadun ja Perhosenkadun liittymään sekä Perhosenkatu. Tässä yhteydessä tehdään myös Satakunnantiehen vaadittavat kaistajärjestelyt. Turun kanssa on sovittu, että Raisio maksaa nämä muutokset, koska ne palvelevat pelkästään Raision kaupungin kaava-aluetta. Kustannusarvio vuodelle 2022 on 800.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3041 Kuloistenniitty II (vuonna 2023 500.000 €)

Kuloistenniitty II-alueelle on suunniteltu rivitalotontteja, joissa olisi yhteensä noin 150 asuntoa. Alueen katusuunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana. Kunnallistekniikan rakentaminen aloitetaan alueella vuonna 2023. Aloitukseen on varattu 500.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

KH: Kuloistenniitty II hanke 3041 aikaistetaan vuodelle (aloitus jo vuonna 2022).

3042 Ensimaa (vuonna 2023 500.000 €)

Ensimaan asemakaava-alueesta on valmistunut ensimmäinen luonnos. Vuoden 2022 aikana laaditaan alueen katusuunnitelmat. Ensimaan rakentaminen voi siis alkaa aikaisintaan vuonna 2023.

Ensimaan alue on kokonaan uuden kunnallistekniikan rakentamista. Alueen rakentaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi yhdessä osassa. Alustavien kustannusarvioiden mukaan Ensimaan katujen rakentaminen maksaa noin 500.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

Yritysalueet

3008 Teollisuus- ja kauppa-alueet, sitomattomat kohteet (160.000 €)

Hankkeeseen varataan määräraha (100.000 euroa) kadunrakennuskohteisiin, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi kaava-alueet, joille infraa ei ole vielä rakennettu ja tonteilla onkin kysyntää talousarviovuoden aikana. Määrärahan käytöstä kohteisiin päättää tekninen johtaja. Talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty.

Katurakentamista koskevan määrärahan käytön edellytyksenä on, että tarvittaessa Raision Vesi Oy osoittaa tarvittavan määrärahan vastaavien kohteiden vesihuollon rakentamiseen.

Erillinen määräraha (60.000 euroa) lisätty yritysalueiden opasteisiin sekä kaupungin infotaulujen parantamiseen, mm. led-tauluihin. Tarkemmat ratkaisut ja toteutustavat valmistellaan kaupunkikehityspalveluiden, konsernipalveluiden ja infrapalveluiden yhteistyönä.

~~*3010 Raisionkaaren jatke (900.000 €)~~

~~Raision keskustan ohittavasta kehäväylästä puuttuu osuus Pernontieltä Ihalantielle ja siitä edelleen radan vartta Turkuun Artukaisiin. Raisionkaaren tarpeellisuus korostuu erityisesti, kun E18-tien perusparantamishanke käynnistyy Raision keskustassa. Raisionkaaren jatkeesta on tehty tarveselvitys ja kokonaiskustannusarvio. Neuvottelut Turun kaupungin kanssa on myös käynnistetty, jotta yhteys Länsikaarelle asti saataisiin. Alustavasti Turun kanta hankkeeseen on ollut myönteinen.~~

~~Hankkeessa on suunniteltu rakennettavan Raisionkaarta välille Pernontie–Ihalantie sekä Raisionkaaren alittava kevyen liikenteen alikulku. Hankkeen kokonaiskustannus on 1,9 milj. euroa. Hankkeen toteutus jaetaan kahdelle vuodelle, ensimmäisen osan katurakentamisen kustannusarvio on 900.000 euroa.~~

~~Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.~~

~~*KJ: Aloitus siirretään eteenpäin kahdella vuodella, aloitus v. 2024, –900 teur vaikutus v. 2022. Jatkovalmistelun yhteydessä tulee arvioida Ihalan tasoristeysten kohtalo mahdollisen lähijunaliikenteen toteutuessa ja tasoristeysten mahdollisen poistumisen vaikutukset liikennejärjestelyihin sekä arvioida Raisionkaaren jatkeen 2. osion tarkemmat toteutusmahdollisuudet. Radan alituksiin ja tasoristeysten kohtaloon tulee hankkia Väyläviraston näkemys.*~~

KH: Raisionkaaren jatke poistetaan kokonaan investointiohjelmasta.

3043 Leilimaa (200.000 €)

Kuninkaanväylän ja Vahdontien liittymässä sijaitsevan Leilimaa-nimisen tontin (680-5-517-12) etelä- ja itäpuolella olevalle EV-alueelle on kaavassa osoitettu hulevesien johtamista/hidastamista. EV-alue on kokonaisuudessaan korkeaa kalliota. Alue on syytä louhia tontilla tapahtuvan louhintatyön yhteydessä. Kaupungin osuus louhintakustannuksista on arviolta 200.000 €.

3027 Kantokangas, pohjoinen (vuonna 2023 300.000 €)

Kantokankaan asemakaavan pohjoisen osan kunnallistekniikan suunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana ja samalla selvitetään tonttien mahdollista esirakentamista. Alueen rakentaminen aiotaan aloittaa vuonna 2023.

Muut investointihankkeet

3013 Perusparannus (200.000 €)

Ounelantien alueen vesijohto- ja jätevesiverkosto on huonokuntoista, eikä alueella ole kattavaa hulevesijärjestelmää. Kadut ovat samoin huonokuntoisia ja painuneita. Lisäksi alueen asemakaavassa Vihtiläntie jatkuu Parrutielle. Nyt ajoneuvoliikenne käyttää Pyölinkujaa, joka on aivan liian kapea ja huonokuntoinen. Vihtiläntien rakentaminen asemakaavan mukaiseksi mahdollistaisi Pyölinkujalta ja Parrutieltä Ihalantielle liittymisen ja Pyölinkuja voitaisiin muuttaa kaavan mukaiseksi kevyen liikenteen väyläksi puisto-osuudella.

Saneeraus on suunniteltu tehtäväksi kolmessa osassa. Ensimmäisessä vaiheessa kunnostetaan Liponkuja sekä Ounelantie välillä Prännikatu–Liponkuja.

Koko alueen saneerauskustannukset ovat yhteensä 1.300.000 euroa, joista katurakentamisen osuus on 520.000 euroa ja vesihuollon 780.000 euroa.

Hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on, että Raision Vesi Oy osallistuu siihen vesihuollon rakentamisen osalta.

3014 Taitorakenteet (300.000 €)

Raision kaupungin hallinnassa on hieman alle 20 kpl erilaisia alikulkuja. Teräsbetoniset elementtirakenteiset alikulkukäytävät on kuntokartoitettu ja niiden korjaustarpeet on todettu. Vuosien 2019–2021 aikana on saneerattu Kirkon kohdan alikulku, Raisio-yhtymän alikulku sekä Järämäen ja Frälsin alikulut. Määrärahalla on tarkoitus saneerata lisää alikulkukäytäviä. Seuraavana saneerausvuorossa on Sippolan alikulku.

Alikulkuun tulee toteuttaa luvallinen graffitiseinä.

3015 Kuloisten risteyssilta (vuonna 2023 2.500.000 €)

Vt 8:n ylittävä Raisiontien silta (Kuloisten risteyssilta) on kuntoarvioissa osoittautunut erittäin huonokuntoiseksi ja uusimistarve on suuri. Yleissuunnittelua on aloitettu vuonna 2021 vaihtoehtojen kartoituksella. Nykyisen sillan alituskorkeus on liian pieni, joten siltaa on korotettava Väylän nykyisten normien mukaiseksi. Suunnittelussa on huomioitava myös joukkoliikennekaistan mahdollisuus. Samassa yhteydessä on selvittävä Raisionjoen ylittävän sillan yhdistäminen Kuloisten risteyssilltaan. Nykyisten ramppien toimivuus tarkastetaan, mahdolliset uudet rampit vaativat tiesuunnitelmaa. Hankkeen toteutus voisi alkaa aikaisintaan vuonna 2023.

3038 Yksityistiet (200.000 €)

Hanke käsittää yksityisteiden parantamistöitä. Ennallistamishanke (3450) viivästyttää teiden kunnostusta joidenkin yksityisteiden osalta. Mahittulan ja Petterinpellon yksityistiekuntien väylät kunnostetaan, kun ennallistamishanke valmistuu.

3100 Suunnittelu (350.000 €)

Hanke sisältää konsulttitoimistoilta ostettavia suunnittelu-, mittaus- ja tutkimustöitä.

Katujen ja vesihuollon suunnittelu tehdään yhdessä Raision Vesi Oy:n kanssa. Katujen osuudeksi suunnittelusta arvioidaan 350.000 euroa ja Raision Veden osuudeksi 270.000 euroa.

3200

Kadut, sitomattomat kohteet (200.000 €)

Hankkeeseen sisältyy varaus kadunrakennuskohteille, joiden rakentamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Tällainen kohde voi olla esimerkiksi asemakaava-alueella sijaitseva katu, joka on jäänyt aikanaan rakentamatta ja kun alueelle rakentuu uudisrakentamista, infran rakentaminen tulee ajankohtaiseksi. Hankkeen määrärahojen kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana ja talousarviovuoden jälkeen infralautakunnalle esitetään kooste, miten sitomattomat määrärahat on käytetty.

Osa kohteista voi edellyttää, että Raision Vesi Oy osoittaa osaltaan rahoituksen kyseisille kohteille.

Muut kevytväylät (100.000 €)

Hanke sisältää kevyen liikenteen väylien rakentamista, lähinnä kevyen liikenteen reitistön täydentämistä ja parantamista.

Liikenneturvallisuus (110.000 €)

Hankkeeseen sisältyy liikenneturvallisuutta parantavien kohteiden rakentamista, kuten korotettu- ja suojateitä kevyen liikenteen reitistön pääreiteillä tai kevyen liikenteen väylillä ajoneuvojen ajon estäminen rakenteellisilla ratkaisuilla. Tyypillisimpiä ovat kohteet, joiden parantamistarve ilmenee talousarviovuoden aikana. Seudullinen liikenneturvallisusselvitys on parhaillaan tekeillä. Selvitykset ohjaavat myös liikenneturvallisuuskohteiden valinnassa.

Liikennevalot (50.000 €)

Hanke sisältää liikennevalojen saneerausta sekä liikennevalokojien uusimista.

Hankeen **3200** kokonaissumma on **460.000 euroa**.

3202 E18-hanke (500.000 €)

E18-tien parantamisen tiesuunnitelma Raision keskustan kohdalla valmistui 2021. Hankkeeseen liittyvien katu- ja kadunrakennussuunnitelmien laatiminen alkaa vuoden 2022 aikana.

E18-tien parantamisurakan mahdollistamiseksi Raision Vesi Oy siirtää nykyistä verkostoaan. Vesihuollon rakentamisen myötä kadun rakentaminen aloitetaan Martinkadusta.

E18-hankkeen Raisionlahden kohdan tiesuunnittelu alkaa ja myös tämä suunnittelu vaatii kaupungin panostusta sekä henkilöresurssin että suunnittelun valmiuden osalta.

3203 Keskustakohteet (350.000 €)

Raision keskustassa on useita kohteita, jotka tarvitsevat saneerausta. Aikanaan mm. Raision Torin suunnitelmasta on jäänyt toteuttamatta Varpeenkadun pää Tasalanaukion ja Soliniuksenkadun välissä. Varpeenkatu kokonaisuudessaan on suunnittelussa. Samoin Torikujalla olevan aukion kunnostukseen on laadittu suunnitelma. Kaikissa suunnitelmissa on pyritty lisäämään viihtyisyyttä ja turvallisuutta keskustan alueella. Keskustan ehostamiseen käytetään vuosittain määräraha, jonka kohdentamisesta päättää tekninen johtaja talousarviovuoden aikana.

Keskustakohteiden tarkemmasta toteutuksesta tulee hankkia kaupunkikehitysjaoston lausunto. Keskustakohteiden kohdennuksen osalta voidaan tehdä tarkennuksia sekä muutoksia ja sisällyttää toteutuskohteisiin esimerkiksi yleisö-wc.

3300 Katuvalaistus (350.000 €)

Hanke sisältää rakennus- ja saneerauskohteiden valaistuksen. Uudistettavissa kohteissa käytetään led-tekniikkaan pohjautuvaa valaistusta.

3400 Päällystykset (500.000 €)

Hanke sisältää kuntokartoituksen perusteella valittujen katujen uudelleen päällystykset ja ajoratamaalaukset.

3450 Raisionjoen patoturvallisuus, ennallistaminen (1.100.000 €)

Raisionjoen säännöstelypadot ovat käyneet tarpeettomiksi vedenhankinnan loputtua Raisionjoesta. Patojen betoniset rakenteet ovat rapautuneet ja ne vaativat runsaasti kunnossapitoa, jotta ne eivät muodostuisi suuremmiksi turvallisuusriskeiksi.

Yhteishankkeena ELY-keskuksen kanssa toteutetaan säännöstelypatojen luonnonmukaistaminen. Hanke saa myös valtionavustusta. Koska kyseessä on avustus, Raisio maksaa koko hankkeen kustannukset ja laskuttaa puolet ELY-keskukselta.

Suunnitelmissa viisi patorakennetta (alajuoksulta yläjuoksulle päin lueteltuna: Huhko, Hintsa, Myllypato, Hintsa-Lähteenmäki ja Merttelä) muutetaan luonnonmukaisiksi pohjapadoiksi ja koskialueita palautetaan näkyviin. Lisäksi rakennetaan uusi pohjapato Hintsa-Lähteenmäen padosta yläjuoksulle päin. Muutoksilla parannetaan joen ekologista tilaa kalojen vaellusesteiden poistussa ja edesautetaan Raisionjokilaakson kehittämistä ulkoilu- ja virkistysalueena.

Hanke aloitettiin vuonna 2020 Huhkon padosta, joka valmistui vuonna 2021. Merttelän patoon kohdistunut valitus (Vaasan hallinto-oikeus) viivästytti hankkeen aikataulua.

3500 Viheralueet (170.000 €)

Puistokohteista mm. Karmelinpuiston ja Kaurinraitin ympäristön viimeistely sekä Alppiruusu- ja Käytäväpuiston käytäväverkoston täydentäminen ja kunnostaminen (110.000 euroa).

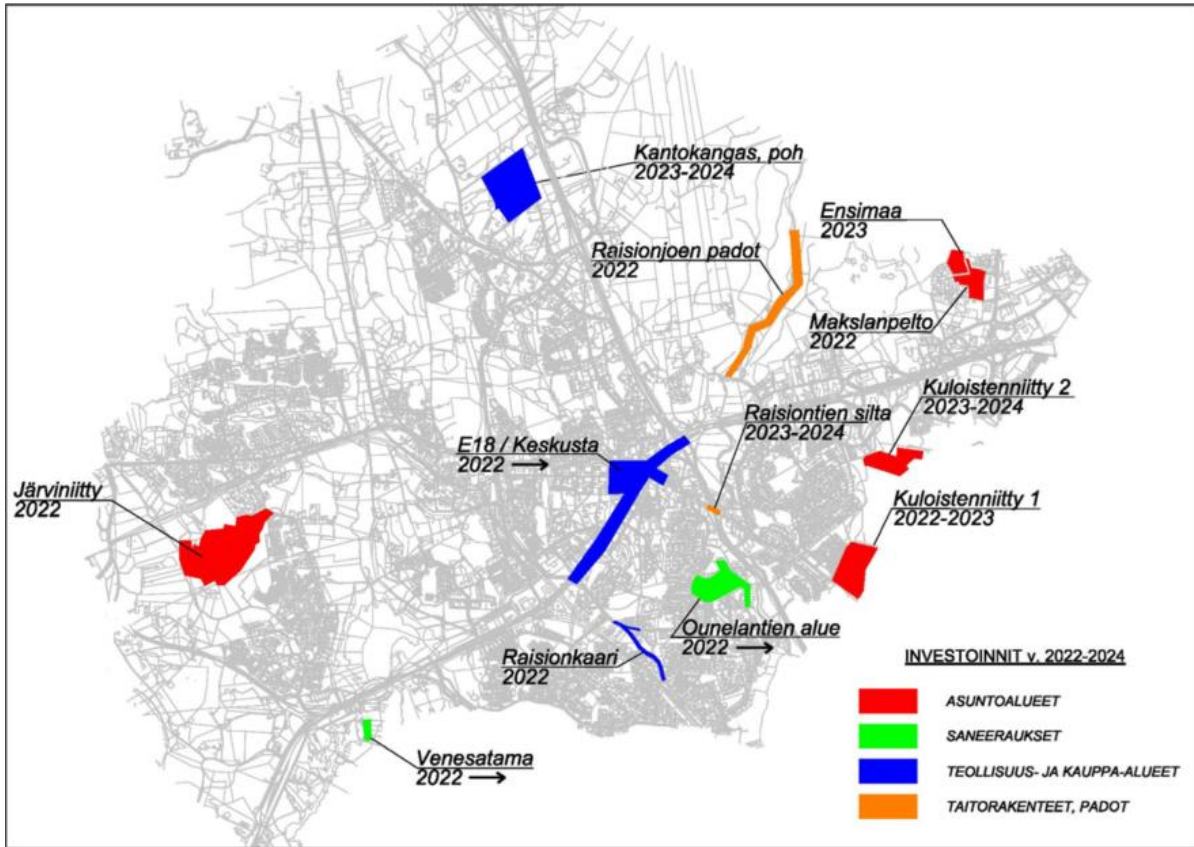
Leikkipaikkakohteita saneerataan eli rikkoutuneita laitteita vaihdetaan ja tarvittaessa laitteita lisätään (60.000 euroa).

3550 Hahdeniemi (160.000 €)

Venesatamassa parannetaan turvallisuutta lisäämällä valaistusta ja kameravalvontaa. Lisäksi rakennetaan uutta laituria jatkamalla yrityslaituria A- ja B-laitureiden välissä sekä jatketaan septilaituria ja uusitaan septipumppu. Aloitetaan peräpaalujen korvaaminen venepuomeilla. Osana satama-alueen kehittämistä rakennetaan wc- ja peseytymistila. (120.000 euroa).

Uimapaikkaa kehitetään parantamalla hiekkarantaa, lisäämällä opasteet ja ilmoitustaulu, rakentamalla pukukoppeja ja mahdollistamalla kioskitoimintaa (40.000 euroa). Yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa suunnitellaan ja toteutetaan esimerkiksi beach volleykenttä tai uimalaituri.

Uusi hanke 3550. Panostukset toteuttavat uuden kaupunkistrategian tavoitetta "Satama-alueen monipuolinen kehittäminen". Panostukset mahdollistavat sataman käyttäjille ja kaupunkilaisille tehdyissä kyselyissä esiin nostettujen toiveiden toteuttamista sekä mm. Naantalın asuntomessujen aikaisen messukävijöiden karavaanariparkin.

10.5. Talonrakentamishjelma 2022-2026

Hanke-numero	Hankkeen nimi	2022 1.000 euroa		2023 1.000 euroa		2024 1.000 euroa		2025 1.000 euroa		2026 1.000 euroa		2022-2026 1.000 euroa		Kokonais-kustannukset 1.000 euroa
		menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	
4010	Hankesuunnittelu	100		100		50		50		50		350	0	
4306	Hakinmäen päiväkodin perusparannus tai uudisrakennus									100		100	0	2000
4313	Petäsmäen päiväkodin perusparannus									100		100	0	2000
4405	Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)							100		4 000		4 100	0	8 000
4415	Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5-9) *	1 000		10 000		16 950		8 700		1 000		37 650	0	37 650
4419	Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9					100		10 000		10 000		20 100	0	25 000
4706	Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)							100		300		400		13 000
4927	Moduuliasunnot *	80										80	0	280
5010	Peruskorjaukset	1 000		850		850		850		850		4 400	0	
7010	Kiinteistöjen pihatyöt	220		100		100		100		100		620	0	
8010	Sisäilmakorjaukset	300		300		300		300		300		1 500	0	
	Bruttomenot ja -tulot yhteensä	2 700	0	11 350	0	18 350	0	20 200	0	16 800	0	69 400	0	
	Nettomenot yhteensä	2 700		11 350		18 350		20 200		16 800		69 400		

* Monivuotinen hanke, jonka kokonaiskustannusarvio ja toteuttamivuodet ovat sitovia. 13 880 Kokonaiskust./vuosi

4306 Hakinmäen päiväkodin hankekokoisuuteen vaikuttaa palveluverkkoselvityksestä / toimenpideohjelmasta tulevat tiedot ja muut tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset

4313 Petäsmäen päiväkodin hankekokoisuuteen vaikuttaa palveluverkkoselvityksestä / toimenpideohjelmasta tulevat tiedot ja muut tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset

4405 Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) vaatii hyväksytyt tarveselvityksen, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

4415 Vaisaaren koulun tarveselvitys on hyväksytty. Tiedonpuiston koulu (Uusi Alue 1. yhtenäiskoulu 5-9) vaatii hyväksytyt hankeuudistuksen ja investointipäätöksen. Hankeuudistuksen kustannusarvio betoni- / kivirakenteisena on 35,2 M€ ja puurakenteisena 37,0 M€.

Kustannusarvio ei sisällä irtaimistoa, tontin hankintaa, rahoituskustannuksia eikä vanhan koulun purkukustannuksia.

4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9 vaatii hyväksytyt tarveselvityksen, hankekoko, aikataulu ja kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

4706 Ulpukan hankekokoisuuteen vaikuttaa tehtävät lisäselvitykset / -tutkimukset, vaatii hyväksytyt tarveselvityksen.

4927 Moduuliasunnot tarveselvitys / hankeuudistus on hyväksytty, investointipäätös tehty.

4415 Tiedonpuiston koulu, Kaupunginvaltuuston päätös 1.11.2021 huomioitu kokonaiskustannuksissa.

10.5.1. Talonrakentamishjelman 2022-2026 hankekohtaiset perustelut

Yleisesti voidaan todeta, että talonrakentamishjelmaan esitetyt hankekoot, aikataulut ja kustannusarviot tarkentuvat suunnitteluvaiheiden edetessä. Kustannusarvioiden tarkkuus eri vaiheissa suunnittelutietojen tarkkuudesta riippuen: esisuunnittelu ja tarveselvitysvaihe +- 25 %, hankesuunnitteluvaihe +-15 % ja toteutussuunnitteluvaihe +- 10 %. Hankkeissa huomioitavat riskit: rakennuskustannusten muutokset (mm. investointilainakorot, tarvikkeiden- ja työvoiman saatavuus), jotka tulee huomioida esisuunnittelun ja toteutusvaiheen välillä olevana kustannusriskinä. Esitetyt määrärahat eivät sisällä mahdollisia irtaimiston hankintakustannuksia.

4010 Hankesuunnittelu

Määrärahaa on varattu kunkin talousarviovuoden aikana esille tuleviin ennalta arvaamattomiin uusiin tilahankkeisiin liittyvien hanke- ja luonnossuunnitelmien, erilaisten tutkimusten, selvitysten ja kartoitusten sekä kustannusarvioiden laatimista varten.

4306 Hakinmäen päiväkodin perusparannus (tai uudisrakennus)

Hakinmäen päiväkotito on rakennettu vuonna 1978. Laajennus ja muutostöitä vanhaan osaan on tehty vuonna 1989 ja sen jälkeen muita saneeraus ja tilamuutoksia eri vuosina. Päiväkodin kerrosala on 897 k-m².

Kiinteistöstä on tehty kuntoarvio ja kosteuskartoitus 2.5.2018. Kiinteistössä tehdään seuraavan viiden vuoden aikana kunnossapito- ja huoltokorjausta, jonka jälkeen tulisi suorittaa laajamittainen koko kiinteistöä kattava perusparannus tai korvaava uudisrakennus.

Sivistyskeskus on laatinut palveluverkkoselvityksen vuosien 2018–2019 aikana, jonka yhteydessä on päätetty kahden aluemallin ja ikärakenteen toteuttaminen asteittain (alue 1 ja alue 2). Näiden organisaatioiden tehtävänä olisi toteuttaa oman alueen palveluntarjonta aina päiväkodista perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Peruskorjauksessa tai uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset tilatarpeet. Hakinmäen päiväkodin kokonaisuutta arvioidaan aluejakojen jatkosuunnittelun (toimenpideohjelman) edetessä.

4313 Petäsmäen päiväkodin perusparannus

Petäsmäen päiväkotito on rakennettu vuonna 1987. Kiinteistössä on tehty saneeraus ja kunnossapitokorjauksia eri vuosina mutta kiinteistön peruskorjaus on tekemättä. Päiväkodin kerrosala on 888 k-m².

Kiinteistössä tehdään seuraavan viidenvuoden aikana kunnossapitopito- ja huoltokorjausta, jonka jälkeen tulisi suorittaa laajamittainen koko kiinteistöä kattava perusparannus.

Sivistyskeskus on laatinut palveluverkkoselvityksen vuosien 2018–2019 aikana, jonka yhteydessä on päätetty kahden aluemallin ja ikärakenteen toteuttaminen asteittain (alue 1 ja alue 2). Näiden organisaatioiden tehtävänä olisi toteuttaa oman alueen palveluntarjonta aina päiväkodista perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Peruskorjauksessa tai uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset tilatarpeet. Petäsmäen päiväkodin kokonaisuutta arvioidaan aluejakojen jatkosuunnittelun (toimenpideohjelman) edetessä.

4405 Uusi alakoulu 0-4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa)

Kaanaan nykyinen koulu on rakennettu kolmessa eri vaiheessa vuosien 1958, 1963 ja 2001 aikana. Kiinteistössä on tehty sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus syksyllä 2003 ja kuntotutkimus mahdollista perusparannusta varten 7.5.2019.

Vuosina 1958 ja 1963 valmistuneet koulun osat ovat tulossa elinkaarensa päähän ja niissä tulisi toteuttaa laajamittainen perusparannus tai korvaava uudisrakennus. Hankkeen toteuttaminen perusparannustoimenpiteenä edellyttää jonkinlaisten väistötilojen hankkimista. Koulun perusparannukselle on laadittu alustava kustannusarvio, joka on 6,6 M€. Uuden koulurakennuksen (2500m²) kustannusarvio on noin 8,0 M€.

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaisuuteksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uudessa kouluverkkomallissa Kaanaan nykyinen koulu purettaisiin ja alustavien suunnitelmien mukaan uusi alakoulu 0–4 (Kaanaa-Tahvio-Tikanmaa) rakennettaisiin Kaanaan alueelle. Mahdolliset tonttivaihtoehdot kartoitetaan.

Uudisrakentamisessa tulee huomioida sivistyskeskuksen eri palvelualueiden alueelliset muuttuvat tilatarpeet. Kaanaan koulun kokonaisuutta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarvioinnissa ja hankesuunnittelussa on otettava huomioon tonttivaihtoehdot, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.) sekä Kaanaan päiväkodin keittiön yhteiskäyttö nykyisessä koulurakennuksessa. Hankkeen kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4415 Tiedonpuiston koulu (Uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5-9 (Vaisaari))*

Vaisaaren koulua on perusparannettu viidessä eri vaiheessa vuosien 1995–2007 välisenä aikana. Teknisen työn siipi on jäänyt ilman laajamittaista perusparannusta. Koulun

päärakennuksen kerrosala on 6912 k-m². Teknisen työn siiven nykyinen kerrosala on 774 k-m² ja siihen liittyvän ulkovaraston kerrosala 62 k-m².

Teknisen siiven rakennuksesta tehtiin sisäilma- ja rakennetutkimus (10.6.2019) käytön turvallisuuden varmistamiseksi. Teknisen työn rakennuksen katsottiin olevan rakenteiltaan ja kunnoltaan sellainen, että rakennusta ei voida luotettavalla tavalla kohtuullisin kustannuksin korjata. Tämän vuoksi on sovittu, että nykyisissä teknisen työn ja kuvaamataidon tiloissa ei jatketa opetusta. Teknisen työn ja kuvaamataidon opetus on siirretty väistötiloihin.

Koko koulun alueella on vuosien aikana tehty useita sisäilmakorjauksia ja muita kunnossapitotoimenpiteitä. Korjaustoimenpiteistä huolimatta henkilökunnalta ja oppilailta on tullut ilmoituksia sisäilmanlaadusta ja siihen liitetystä oireilusta vuosittain.

Tiedonpuiston koulun uudisrakennushanke on käynnistynyt nykyisessä Vaisaaren yläkoulurakennuksessa olevien sisäilman laatua heikentävien riskirakenteiden laajuuden ja rakennuksessa pitkään koettujen sisäilman laatuun liitettyjen oireiden vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen kokouksessaan 12.10.2020.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 24.5.2021, että hanke toteutetaan vuosiluokille 5–9 tarkoitettuna yhtenäiskouluna.

Tiedonpuiston koulu rakennetaan nykyisen Vaisaaren koulun ja kirjaston väliselle pysäköintialueelle Vaisaaren kaupunginosaan kortteliin 0157 tontille 1, osoitteeseen Juhaninkuja 4. Tarvittavat asemakaavamuutokset on laitettu vireille vuoden 2021 aikana.

Hankkeen tavoitteena on, että rakentaminen alkaa syksyllä 2023 ja rakennus valmistuu keväällä 2025. Nykyinen Vaisaaren yläkoulurakennus on käytössä rakentamisen aikana ja se puretaan uuden koulurakennuksen valmistuttua. Koulun piha- ja pysäköintialueet rakennetaan pääosin vanhan koulun purkamisen jälkeen erillisenä urakkana.

Tiedonpuiston koulurakennus tulee palvelemaan nykyiseen tapaan vuosiluokkia 7–9, siihen saakka, kunnes alueen 2 yhtenäiskoulu valmistuu. Tästä johtuen tullaan muutosvaiheen aikana tarvitsemaan lisätiloja kädentaitojen, kotitalouden ja fyke-opetuksen järjestämiseen.

Tiedonpuiston koulun (uusi alue 1. yhtenäiskoulu 5–9) hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2021 aikana.

Alustava toteutusaikataulu:

2021 hankesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen, tontin kaavamuutos ja investointipäätös

2022 suunnittelu ja rakentamisen valmistelu

2023 suunnittelu, kilpailutus ja rakentamisen aloittaminen

2024 rakentaminen

2025 hankkeen valmistuminen, kalustus ja käyttöönotto, vanhan koulun purkaminen

2026 koulun pihan ja pysäköintialueen rakentaminen.

4419 Uusi alue 2. yhtenäiskoulu 5-9

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 24.5.2021 sivistyskeskuksen palveluverkkoselvitys 2 rakennemallivaihtoehdoista. Perusopetuksen kouluverkon tulevaisuuteksi päätettiin rakennemallivaihtoehto "Ohry malli 5–9 koulujen verkko". Uuden kouluverkon alustavassa suunnitelmassa alue 2. yhtenäiskoulu rakennettaisiin Raision keskustan länsi-/pohjoispuolelle. Varhaiskasvatusverkko huomioidaan kouluverkon jatkosuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelussa tulee huomioida myös sivistystoimialan eri palvelualueiden vuosittain muuttuvat tilatarpeet. Alue 2. yhtenäiskoulun kokonaistilannetta arvioidaan tarveselvitysvaiheessa. Kokonaisarvioinnissa ja esisuunnittelussa on otettava huomioon tonttivaihtoehdot, rakennuksen elinkaari ja toiminnallisuus pitkällä tähtäimellä (ops.). Hankkeen laajuus, kustannusarvio ja aikataulu tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

4706 Uintikeskus Ulpukan perusparannus (tai uudisrakennus)

Uintikeskus Ulpukasta on laadittu kuntoarvioraportti vuonna 2016. Kuntoarvio perustuu kiinteistön silmämääräiseen, ainetta rikkomattomaan tarkastukseen. Ulpukasta laaditaan tarkempi kuntotutkimus ja tarveselvitys. Jatkossa nähtävien kuntotutkimusten tulosten ja erillisen suunnittelun perusteella sekä mahdollisen perusparannushankkeen laajuuden ja ajoituksen tarkentuessa kustannusennuste 13,0 milj. euroa tulee tarkentumaan. Uudisrakennuksen mahdollisuutta kartoitetaan.

4927 Moduuliasunnot*

Tukiasumisessa havaittujen haasteiden perusteella ja hoitamiseksi on Soten asumistiimissä työstetty sosiaalisen asumisen toimintasuunnitelma, joka on hyväksytty moduuliasuntojen osalta sekä sosiaali- ja terveystalouden lautakunnassa, että kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus päätti asettaa vaikeasti asutettavien henkilöiden asuntoratkaisujen kehittämiseksi tarveselvitystyöryhmän. Moduuliasunnoista on laadittu tarveselvitys ja hankesuunnitelma, joka on hyväksytty sosiaali- ja terveystalouden lautakunnassa 13.5.2020 ja kaupunginhallituksessa 1.6.2020.

Moduuliyksikön alustavan tilaohjelman mukainen huoneala on yhteensä noin 110 m². Yksikkö käsittää neljä noin 27 m² huoneistoa. Moduuliasunnot on suunniteltu rakennettavan osoitteeseen Santaojantie 79 ja valmistuu vuoden 2022 aikana.

5010 Peruskorjaukset

Pienemmät peruskorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

7010 Kiinteistöjen pihatyöt

Kiinteistöjen pihatyökohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa.

8010 Sisäilmakorjaukset

Kiinteistöjen sisäilmakorjauskohteet nimetään aina vuosittain tilapalvelujen työohjelman käsittelyn yhteydessä joulukuussa infralautakunnassa. Osa määrärahasta tulee kohdentaa äkillisiin ja ennakoimattomiin sisäilmakorjauksiin.